

BIBLIOTECA

Buletin de biblioteconomie

Biblioteca municipală „Stroe Belloescu” din Birlad

Supliment al revistei „Cîntarea României”

Biibliotecile — lăcașuri ale conștiinței planetare

Într-o lume diversă și complexă cum este cea în care trăim nici o entitate nu pare să mai poarte semnul întregului. Conștiința planetară se împlinește dintr-o însumare de valențe în ierarhii care se șterg și se reface neconștient printr-o totală dar insesizabilă trăire a tuturor pașilor gândului, în zilele limpezi ale istoriei și-n nopțile ei cu spaime și monștri, în luminile pure ale visului, în durerile mari și-n dăruirile pină-n stea ale inimii. Și totuși există alcătuirii, structuri care poartă în ele mai mult decît oricare altele, această incalculabilă sumă de pași, de urcușuri și de poticniri, de liniște și vibrații, de adevăr și de trumusește. Acestea sînt bibliotecile, marile colecții, cele în care lumea își poate vedea chipul ca-n niște oglinzi miraculoase.

Chipul de azi și de ieri, prefigurarea chipului de mîine, totul izvorît din cuvînt, semănat în cuvînt, încîlrat în cuvînt pentru că tot sau aproape tot ce a înlăptuit și înlăptuiește omul stă bine și trainic în cuibul cald al cuvîntului. Bibliotecile sînt structuri ale celor mai firești alăturări de opinii opuse și sentimente contradictorii, ele sînt starea de plasmă a ideii în care zac forțe nebănuite, nucleu sinergice care așteaptă scilpiri polarizatoare, cheia de gînd care deschide porți noi cunoașterii și experienței umane.

Pentru cei înzestrați cu darul sintezei, în stare să pătrundă și să înlăntuie fenomene și stări, să cuprindă spații largi ale gândului și să treacă prin toate razele subțiri a unei noi înțelegeri, marile biblioteci sînt lăcașuri ale conștiinței planetare, un prezent limpezit de trăire, neliniștit de așteptare și înliorat de nădejde. Sînt multe colecții impunătoare în lumea contemporană, biblioteci care adăpostesc și vehiculează cele mai de seamă monumente ale informației fixată în documente. Alăturarea de materie care însemnă de gînd, spectacolul documentelor este spectacolul chinului și trumuseții comunicării, al nevoii de altul și de toți, al drumului de la mesajul brut, abia ieșit din vag și biguată, la nuanșă, linește, gust și deplină cuprindere. De la înțelesul bănuț și schimbător al semnelor arse în lut ori zîndrăznite cu frică în nepăsarea pietrei pină la cuvîntul viu, ascultător și cald și la semnele noastre încărcate de rost, adunate azi în libra nebănuită a materiei — pentru că omul a învățat să semene gînduri în toate brazdele — e o istorie mai lungă decît orice amintire și mai trumoasă decît orice vis.

Marile biblioteci ale vremii noastre sînt mai mult decît toate oceanele de amintiri, mai mult decît toate furtunile de sentimente și decît toate luptele cu inerția, ele condensează identitatea umanității, reflectă sensul lumii, sînt paveze mari împotriva singurătății și neliniștii.

Organizarea unor astfel de colecții, a fluxurilor de activități și servicii, dezvoltarea cercetării în domeniul teoriei și practicii biblioteconomice și de informare documentară pun probleme la fel de complicate ca cele care privesc producția celor mai mari uzine. Sute și uneori mii de specialiști lucrează în umbra prietnică a cărții pentru ca fiecare ansamblu biblioteconomic, copleșitor prin imensitatea lui să pară solicitatorului, deschis, limpede și împlinit numai pentru sine. Transferul de informații este azi cel mai complex proces social pentru că stă la temelia oricărui pas al civilizației.

Întrată în imperiul deplină lucidității, lumea noastră găsește în marile colecții, în structurile planetare de informații, o uluitoare răscruce de timpuri, drumuri care venind dinspre văi de trecut urcă incredibil către înălțimile viitorului. Pulernice, prin forța magnetică a gândului condensat ca-n lumile de departe ale materiei și fragile pină la deplină risipă sub talpa vremii și-a vocilor nopții, marile colecții au nevoie de pace, de aripa ei ușoară; pacea e izvorul lor, pămîntul lor, văzduhul lor de toldeauna.

SUMAR

Ion Stoica : Bibliotecile — lăcașuri ale conștiinței planetare	2
BIBLIOTECA PUBLICĂ ȘI CONTRIBUȚIA EI LA PROGRESUL SOCIAL-ECONOMIC	
Nivelul serviciilor de lectură publică față cu cerințele actuale educativ-informaționale	3-7
Gh. Anghel : Bibliotecile județene — importante verigi ale activității de informare și documentare	7-10
Ana Bumbac : Cabinetul de informare și documentare tehnică — o realitate înedită a universului bibliotecar	10-11
Ion Holhoș : Depozitul județean de tipărituri	11-12
Nedelcu Oprea : Concepție și metodă în procesul de completare a colecțiilor în județul Galați	12-13
Maria Fülöp : Circulația cărții tehnice în biblioteca județeană Mureș	13-14
ACTUALITATEA ÎN BIBLIOTECI	
Dialog profesional : Modalități de reliefare a lucrărilor tovarășului Nicolae Ceaușescu în cataloagele alfabactice generale din bibliotecile publice ; Pentru o nouă calitate în activitatea cultural-educativă a bibliotecii : Biblioteca județeană Timiș pe coordonatele Festivalului național „Cîntarea României” ; Modernizare. Raționalizare. Tehnici noi : Norme privind catalogarea cărții vechi (VIII) ; Microformatele — o nouă dimensiune biblioteconomică (IV) ; Perfectionare. Reciclare : Priorități și direcții în acțiunea de perfectionare a bibliotecarilor pentru anul 1982 ; Formarea beneficiarilor : Valențe informative și formative ale materialelor audio-vizuale ca auxiliare în activitatea de pregătire a cititorului bibliotecii ; Cronica cercetării științifice : Circulația literaturii tehnice în bibliotecile publice și specializate din întreprinderi ; Aniversări : Biblioteca „Stroe Bellocescu” la 75 de ani ; Agenda	15-27
ISTORIA CĂRȚII ȘI A BIBLIOTECILOR	
Teodor Seiceanu : Biblioteca Blajului	27-28
Constantin Catrina : O bibliotecă a partiturilor muzicale	28
Cu Carl Engber despre valorile bibliofile din colecția sa	
LUCRĂRI DE SPECIALITATE	29-30
MERIDIAN BIBLIOLOGIC	
A. Lupu : Bibliotecile publice din Olanda	31-32

dr. ION STOICA

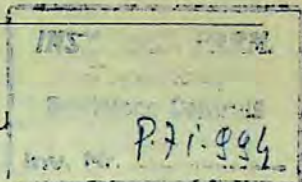

BIBLIOTECA JIMEST

Biblioteca publică și contribuția ei la progresul social-economic

CZU 021:172.4

Nivelul serviciilor de lectură publică față de cerințele actuale educativ-informaționale

A intrat în practica Direcției culturii de masă din cadrul Consiliului Culturii și Educației Socialiste ca, periodic, să organizeze consfătuiri de lucru sau simple dialoguri profesionale cu cercuri mai largi sau mai restrinse ale activului bibliotecar, ocazionate cel mai adesea de convocările Centrului special de perfecționare a cadrelor.

O asemenea consfătuire s-a desfășurat spre sfârșitul anului trecut la Constanța, angajând, de astă dată, directorii bibliotecilor județene, aflați la a doua consfătuire de acest gen. Pe agenda de lucru s-au aflat, în principal, problemele constituirii și completării colecțiilor din bibliotecile publice, popularizarea și valorificarea lor.

Completarea colecțiilor — premisă a realizării sarcinilor politico-educative și cultural-informative

Bibliotecile publice și-au dezvoltat, de-a lungul ultimelor trei decenii, colecții bogate de publicații din toate domeniile de cunoștințe. În perioada ultimului cincinal, pe baza orientărilor Consiliului Culturii și Educației Socialiste, s-a realizat o mai judicioasă structură tematică a acestor colecții, acordându-se mai multă atenție literaturii social-politice și tehnico-științifice, ca și corespondenței dintre profilul fondului de publicații și cerințele educaționale și informaționale ale beneficiarilor fiecărei biblioteci. Din analize statistice, ca și din constatările efectuate pe teren în anii 1980—1981, se poate trage concluzia că, la nivelul rețelei de biblioteci publice din mediul urban, procesul completării colecțiilor s-a îmbunătățit calitativ, ca urmare a unei politici bibliotecare mai bine orientate, a atenției sporite acordate acestei probleme de către bibliotecile județene, respectiv comitetele județene de cultură și educație socialistă.

Ținând seama de producția editorială curentă, se poate aprecia că, în momentul investigației, pe ansamblu, se dispunea de suficiente resurse bugetare pentru completarea colecțiilor bibliotecilor publice, aceste prevederi depășind constant, în fiecare an, un leu pe cap de locuitor. Se mențin însă mari diferențe între județe, cu repercusiuni asupra gradului de asigurare a populației cu cărți noi, prin servi-

ciile de lectură publică. Astfel, în anul 1980, au fost achiziționate peste 15 volume la suta de locuitori în județele Tulcea, Sălaj, Brăila, Caraș-Severin, Mureș, Covasna, în timp ce, în județele Teleorman, Satu Mare, Iași, Ialomița, cota se situează sub 10 volume la suta de locuitori. În mănăstirea la zi a fondurilor de carte, discrepanțe și mai accentuate apar în mediul rural: 4 volume la suta de locuitori, în județele Arad și Timiș, 5 volume la suta de locuitori în Iași și Dimbovița, 6 volume la suta de locuitori în Tulcea, Sălaj și Brăila, 15 la Hunedoara, 14, la Caraș-Severin, Sibiu, Bistrița-Năsăud.

Dincolo de resursele materiale ale procesului de completare a colecțiilor, în momentul de față, cea mai importantă și dificilă problemă o constituie utilizarea optimă a fondurilor bugetare, asigurarea bibliotecilor cu lucrările cele mai potrivite și în exemplare suficiente. Din acest punct de vedere, rolul și răspunderea directă a bibliotecilor județene — investite cu această sarcină de comitetele de cultură și educație socialistă — nu mai trebuie subliniate; de ele depind exigențele ce urmează a fi impuse în fața centrelor de librărie pentru respectarea clauzelor contractuale, activitatea desfășurată de colecturile bibliotecilor ale căror rosturi inițiale — de preservare a literaturii necesare lecturii publice — au devenit foarte actuale, în condițiile raționalizării producției editoriale și ale creșterii cererii de carte în comerțul de librărie. În ultimii ani, cărți de mare audiență la public, creații ale beletristicii românești

contemporane ori traduceri din literatura universală, precum și lucrări științifice și tehnice — compendii și culegeri de probleme de fizică, matematică, chimie, ghiduri și îndrumare cu caracter utilitar, dicționare etc. — nu au mai intrat în colecțiile bibliotecilor publice mai mici (comunale, sindicale, școlare și chiar orășenești). Cauzele se cunosc, dar cel mai adesea sînt invocate numai cele care privesc comerțul de carte, interesat în realizarea planului la fondul pieții. Trebuie să rețină în egală măsură atenția faptul că instructorul comitetului județean de cultură și educație socialistă — avînd de regulă ca atribuții de serviciu și îndrumare și controlul Centrului de librărie — rămîne străin de repartiția „librărie/colectură”, că directorul bibliotecii județene sau bibliotecarul responsabil cu completarea află de apariția unor lucrări solicitate mult după epuizarea lor din comerț, realizînd achizițiile curente la intervale foarte mari, chiar în cazul unor biblioteci județene, că nu se urmărește peste tot planul anual de completare după o metodologie adecvată, îmbunătățirea politicii și practicii completării colecțiilor constituînd premiza de bază a realizării sarcinilor politico-educative, culturale și informativ-documentare ale bibliotecilor. Mai buna organizare a muncii în acest sector explică de altfel de ce în anumite județe au fost achiziționate pentru biblioteci zeci de lucrări foarte solicitate — din categoriile amintite mai sus —, ajungînd chiar și în unele biblioteci comunale, în timp ce, în alte părți, doar biblioteca județeană a intrat în posesia a 2—3 exemplare.

Sesizat de unele stări de lucruri necorespunzătoare și dînd curs unor propuneri venite din partea bibliotecilor, Consiliul Culturii și Educației Socialiste a emis o seamă de reglementări menite să contribuie la o completare mai exigentă a colecțiilor bibliotecilor, să le ajute pe acestea în relațiile cu comerțul de carte (colecturi, anticariate), să împiedice descompletarea rapidă a fondurilor de carte din secțiile de împrumut, apăsînd că folosirea colectivă a cărților prin serviciile de lectură publică a devenit o problemă deosebit de importantă în satisfacerea nevoilor de citit și de studiu ale populației. Dar toate aceste reglementări nu acționează de la sine, ci numai dacă se impune aplicarea lor, dacă sînt invocate în raporturile cu sectorul comerțului de carte. Or, din munca de îndrumare pe teren, se constată că deseori instructorii ai comitetelor județene unii directori ai bibliotecilor județene și lucrători care se ocupă nemijlocit de procesul completării nici măcar nu le cunosc.

Pentru îmbunătățirea muncii în domeniul completării colecțiilor bibliotecare, de mare importanță este generalizarea unor experiențe valoroase, prin adaptarea lor la condițiile specifice — în special de personal — ale diferitelor unități. În bibliotecile județene din Galați, Timișoara, Brașov, Suceava, Constanța s-a cristalizat o metodologie eficientă de elaborare și mai ales de urmărire a realizării planului de completare, metodologie care s-a verificat timp îndelungat în practica unităților amintite. Elementele esențiale ale acestei experiențe bune sînt: elaborarea planurilor anuale de achiziții cu participare colectivă, inclusiv din rîndul beneficiarilor și al specialiștilor din diferite domenii; corelarea acestor planuri cu ale altor biblioteci mai importante din localitate, în special în privința perioadelor și a cărții străine; urmărirea sistematică a achizițiilor, pe baza cit mai multor izvoare (planurile editurilor și arhetele ulterioare, fișele semnal și buletinele centrale editoriale, rubricile bibliografice din presă, rafturile librărilor și fișele de evidență ale centrelor de librării etc.); lărgirea surselor de completare, pe lîngă colectura, ca furnizor principal, avîndu-se în atenție anticariatele, producătorii extraeditoriali. Rezerva națională de carte, donații de la populație; diversificarea naturii documentelor achiziționate, produsele de tipar ca element principal alăturîndu-li-se diverse materiale audio-vizuale (discuri, benzi, casete, diapozitive, diafilme).

Detaliile acestor experiențe, ca și alte inițiative care și-au probat valoarea în alte județe decît cele amintite, vor trebui pe larg cunoscute și dezbătute, în cadrul recitării, prin revista de specialitate și prin serviciul metodic din Biblioteca Centrală de Stat.

Corolarul activității de completare a colecțiilor îl constituie grija pentru păstrarea și securitatea colecțiilor, bunul obștesc principal din sectorul nostru de activitate. Or, multe biblioteci județene, și nu dintr-unele mai mici, ca și o serie de biblioteci municipale și orașenești nu și-au verificat situația generală a fondurilor de publicații de 15—20 de ani de zile. În general însă, se impune o mai mare responsabilitate pentru condițiile de conservare și de securitate a colecțiilor, cu atît mai mult cu cît spațiile de depozitare sînt în multe locuri departe de cerințe: Sibiu, Tulcea, Drobeta-Tr. Severin, Slobozia, Rm. Vilcea, Alexandria, Baia Mare, Călărași, Deva. Răspunderi și mai mari revin bibliotecilor față de bunurile care fac parte din patrimoniu cultural național, de la păstrare pînă la evidență și valorificare. Dar în cazul unor biblioteci ca cele din Arad, Sibiu, Drobeta-Tr. Severin, Tg. Mureș, Birlad, Sighet, Satu Mare există mari discrepanțe față de sarcinile și termenele stabilite de Comisia Națională de Patrimoniu.

O mai mare atenție decît pînă acum trebuie acordată adoptării unor măsuri de prevenire a descompletării fondurilor secțiilor de împrumut, într-un rînd mai mare decît o impune uzura fizică sau pierderile inerente, prin înregistrarea de către cititori a unor lucrări de mare interes.

Valorificarea colecțiilor, principala sarcină a bibliotecilor moderne

Datele de sinteză de la sfîrșitul anului trecut, precum și informațiile parțiale referitoare la activitatea bibliotecilor publice din acest an atestă o creștere constantă atît a numărului cititorilor cît și a volumelor difuzate. Deși au o expresie cantitativă, acești indici pot avea semnificații calitative în măsura în care oglindesc atragerea la lectură a unor mase tot mai largi, în special a producătorilor de bunuri materiale, a tineretului și femeilor, a populației ocupate în agricultură.

Prin întreaga rețea a bibliotecilor publice — inclusiv cele sindicale și ale cooperației meșteșugărești —, la nivelul anului trecut, au fost difuzate 41 312 milioane de volume, reprezentînd 187 volume la suta de

locuitori, indice superior celor din anii anteriori. La suta de locuitori, în mediul urban s-au difuzat 313 volume, față de numai 85 în comune și sate.

În raport cu mediile pe țară, în frunte se situează rețelele de biblioteci din județele Caraș-Severin, Bacău, Timiș, Brașov, Harghita, Covasna, Prahova, care au reușit să înscrie, într-un an, ca cititori, peste 20% din populație și să difuzeze peste 200 de volume la suta de locuitori. Mult rămase în urma acestora sînt județele Bistrița-Năsăud, Ialomița, Buzău, Teleorman, care nu au reușit să pună în circulație decît 120—140 de volume la suta de locuitori sau județele Arad, Constanța, Satu Mare, Iași, unde procentul celor înscriși să frecvențeze bibliotecile nu depășește 13—14%.

Bibliotecile județene reprezintă, cum este și firesc, principala verigă a rețelei de biblioteci publice din țara noastră. O astfel de poziție în structura organizatorică a rețelei este susținută și de volumul apreciabil al activității lor cu publicul, de audiența de care se bucură în rîndul populației din centrele de județ, ca și de calitatea unor servicii de lectură și de informare bibliografică, de tinuta unor manifestări. Numărul de 500 000 pînă la 900 000 de volume difuzate anual dă măsura eficienței serviciilor pe plan cultural, efectuate în folosul colectivității de biblioteci județene din mari centre urbane ca Timișoara, Iași sau Tg. Mureș, de acestea apropiindu-se și cele din Craiova, Constanța, Ploiești, Brașov, Bărla și Galați. Menționăm, de asemenea, evoluțiile constante, ascendente de la an la an, ale unor biblioteci județene ca cele din Argeș, Botoșani, Hunedoara, Vrancea, Suceava, Dimbovița. În schimb, dă de gîndit regresul prelungit înregistrat în activitatea generală a bibliotecilor din Mehedinți, Bistrița Năsăud, Vilcea, ca și stagnarea activității la bibliotecile județene Buzău, Maramureș, Teleorman, Tulcea etc. Anumite condiții obiective (reparații capitale, mutări, reducerea personalului muncitor) pot motiva unele oscilații în bilanțul activității anuale, dar cum se poate explica faptul că biblioteca din Drobeta Turnu Severin difuza în jur de 250 000 de volume în anii 1976—1977 pentru ca să ajungă la sfîrșitul anului trecut, după scăderi succesive, la numai 46% din nivelul atins anterior? Credem că este plină de învățăminte chiar și o succintă analiză comparativă cu situația bibliotecii din Pitești, unde, în același interval de timp, s-au înregistrat creșteri constante în atra-

genera populației la lectură — deopotrivă a maturilor și copiilor, a muncitorilor și tehnicienilor —, în volumul și structura tematică a cărților difuzate, în activitatea de informare bibliografică. Principalii factori care au determinat o bună dezvoltare a bibliotecii au fost: perfecționarea profesională și permanentizarea cadrelor de specialitate pe locurile lor de muncă; dezvoltarea și perfecționarea mijloacelor de informare a publicului, de la sistemul de cataloage, bibliografia de recomandare și pînă la propaganda vizuală; expunerea pentru accesul direct, în raftul liber, a unui mare și variat volum de publicații, ca și în expoziții generale și tematiche, temporare și permanente; valorificarea deplină a spațiilor de lectură, imprumut, depozitare și scurtarea circuitelor de vehiculare a cărții.

Sînt însă multe alte experiențe valoroase în domeniul relațiilor cu publicul ale bibliotecilor județene care trebuie studiate atent, cunoscute și aplicate. Astfel, în propaganda și difuzarea cărții tehnice, direct legată de munca oamenilor din întreprinderi și șantiere, inițiativele și măsurile luate de bibliotecile din Brașov, Ploiești, Tg. Mureș, Oradea, Galați, care, în cooperare cu organizațiile sindicale, cu alți factori care au răspunsuri în promovarea creativității tehnice, a mișcării de inovații și raționalizări, și-au extins acțiunile de informare și de difuzare a cărții cît mai aproape de locul de muncă al beneficiarilor potențiali. Se cunosc de asemenea valoarea, modul de organizare și rezultatele inițiativei bibliotecii din Constanța, care a reușit să mobilizeze forțele capabile să desfășoare o muncă de informare și documentare tehnică veritabilă, să concentreze resursele și izvoarele unei astfel de activități și să devină gazda ei generoasă.

S-au statornicit, de asemenea, unele forme mai elevate de propagandă a cărții, care rețin atenția opiniei publice culturale, precum saloanele cărții de la Neamț, Buzău, Bacău, Gorj, Iași, expozițiile de carte de o mai mare amploare de la Galați, Pitești, Timișoara, Tîrgoviște. O experiență a cărei generalizare va fi urmărită în continuare este cea a activității de cenaclu sau de club, cuprinzînd o diversitate de preocupări și de categorii ale populației, de la copii la pensionari, femei, tineri, reuniți de interese profesionale, de preocupări particulare ale timpului liber: cenaclul de epigramești la Cluj, de rebusiști la Gh. Gheorghiu-Dej, diversele cluburi „Femina” din bibliotecile județene, cenaclurile de copii cu

tradiție de la Ploiești, București, Craiova etc. Ca manifestări de prestigiu, al căror ecou depășește limitele locale, s-au impus, de asemenea, sesiunile științifice și simpoziioanele — incunund un complex de acțiuni de propagandă a cărții —, ca cele organizate anual la Baia Mare, Rm. Vilcea, Sibiu, Drobeta-Tr. Severin, Brașov, Arad. Prezenți mai mult ca oricînd în toate județele țării, scriitorii, dar și alți factori de cărți — oameni de știință, de cultură și artă, activiști sociali — se întîlnesc mai frecvent cu cititorii în județele Ialomița, Buzău, Dolj, Caraș-Severin, Timiș, Brăila, Harghita, datorită unor legături directe ale respectivelor biblioteci județene cu uniunile de creație, cu alte organizații profesionale, cu editurile și chiar direct cu anumite personalități legate efectiv de locurile unde s-au născut sau prin care au trecut. Există, cum s-a văzut, multe inițiative valoroase și experiențe verificate de practică, atît în domeniul constituirii și completării colecțiilor, cît și în cel al valorificării lor, în propagandă și difuzarea cărții. Se impune ca ele să fie studiate cu mai multă atenție și să fie promovate cu mai multă curaj în practica fiecărei biblioteci. Aceasta presupune și un efort de gîndire, dar mai ales voința fermă de a ieși din rutina și obișnui, de a manifesta spirit revoluționar, așa cum ne-o cer documentele Congresului al XII-lea al partidului nostru.

Bibliotecile publice și sarcinile lor în etapa actuală

În noua etapă istorică de înlăturare a programului Congresului al XII-lea al partidului, asupra căreia își pune puternic amprenta revoluția științifică și tehnică, dimensiunea calitativă devine latura și direcția hotărîtoare atît în domeniul activității economice, cît și al celei sociale.

Legînd într-o măsură mai mare valorificarea potențialului informațional și educativ de care dispun bibliotecile, de înlăturarea în practică a planurilor de dezvoltare economico-socială a județelor, de realitățile concrete din fiecare localitate și unitate socialistă, trebuie să urmărim realizarea sarcinii centrale stabilite de partid pentru etapa următoare și anume „ridicarea muncii educative într-o puternică forță de mobilizare și dinamizare a energiei creatoare ale întregului nostru popor”. Pentru formarea și dezvoltarea conștiinței socialiste, în sprijinul învățămîntului politico-ideologic, al muncii politice de masă în general, trebuie promovată, prin carte concepția revoluționară

despre lume, materialismul dialectic, trebuie intensificată cultivarea în rîndul oamenilor muncii, al tineretului, a înaltelor idealuri revoluționare, a patriotismului socialist, a hotărîrii de a apăra cuceririle revoluționare, de a face totul pentru victoria socialismului și comunismului, pentru apărarea independenței și suveranității patriei.

În cincinalul calității și eficienței bibliotecile trebuie să contribuie mai susținut, prin mijloace specifice, la creșterea nivelului profesional al oamenilor muncii, la însușirea tehnologiilor noi, la dezvoltarea creativității tehnice, la mișcarea de masă a raționalizatorilor și inovatorilor. Stă la îndemîna instituțiilor bibliotecare să ajute oamenii muncii să înțeleagă pe deplin noul mecanism economico-financiar, rolul fiecărui în aplicarea autoconducerii muncitorești. Sarcini deosebite revin în legătură cu îndrumarea serviciilor de lectură publică din mediul rural, pentru a răspunde chemărilor Congresului țărănimii, care subliniază că procesul înlăturării unei noi revoluții în agricultură presupune un înalt nivel de pregătire științifică și profesională, cît și o înaltă conștiință socialistă, revoluționară a tuturor celor ce lucrează în acest sector de maximă importanță, a întregii țărănimii.

În sprijinul și cu colaborarea organizațiilor de pionieri și U.T.C., bibliotecile trebuie să contribuie prin intermediul cărții la orientarea și formarea profesională a forței de muncă pentru viitor, la integrarea în producție a tinerelor cadre. În egală măsură se impune aportul la transpunerea în practică a politicii partidului și statului, de continuă emancipare politică, culturală, profesională a femeii, de promovare a ei în viața socială. Depinde, desigur, de nivelul ideologico-politic și de competența profesională a bibliotecarilor să dea expresie proprie acestor sarcini, să le particularizeze la specificul bibliotecii, să și cunoască bine mijloacele — cărțile, periodicele, alte documente audiovizuale —, căile și metodele de popularizare a lor și de atragere a maselor de cititori, să acționeze cu perseverență, cu probitate profesională, cu răspunzătoare față de beneficiari, pentru optimizarea serviciilor culturale pe care le prestează în slujba colectivității.

În perioada care urmează, atenția trebuie concentrată asupra laturilor de ordin calitativ ale activității de promovare a cărții și lecturii publice. În cadrul Festivalului național „Cîntarea României”, acțiunea bibliotecară va trebui să fie organic integrată în planurile unitare de ac-

țivității politico-ideologice și cultural-educative, elaborate și îndeplinite sub egida consiliilor de educație politică și cultură socialistă.

Alături de celelalte instituții de cultură, în colaborare cu organizațiile de masă și obștești, bibliotecile sînt chemate ca, în condițiile unei metodologii specifice, să acționeze pentru cunoașterea și aprofundarea de către oamenii muncii a documentelor celui de al XII-lea Congres al partidului, a indicațiilor și sarcinilor cuprinse în cuvîntările tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretarului general al partidului, pentru mobilizarea oamenilor muncii la îndeplinirea sarcinilor economico-sociale; totodată ele sînt chemate să acționeze pentru intensificarea muncii de educație patriotică, revoluționară a maselor; pentru promovarea principiilor și normelor eticii și echității socialiste; pentru formarea și consolidarea concepției științifice, materialist-dialectice despre viață și societate; pentru legarea de cerințele concrete de informare ale producției industriale și agricole ale sprijinirea și stimularea creativității tehnico-științifice de masă.

Planurile de activitate pe 1982 trebuie să pornească de la cunoașterea aprofundată a documentelor de partid și de stat, a hotărîrilor adoptate de organele locale, a planurilor de dezvoltare economico-socială în profil teritorial, a dinamicii structurilor socio-profesionale, a sarcinilor privind calificarea și perfecționarea forței de muncă.

Intrucît satisfacerea cerințelor de lectură și informare ale populației și organizațiilor socialiste este condiționată în primul rînd de calitatea fondurilor de publicații din bibliotecă, în actualele condiții, cînd producția editorială și în general sectorul de difuzare a cărții se con-

fruntă cu unele probleme economico-financiare, este absolut necesar ca bibliotecile județene să acorde o atenție specială, prioritară, procesului de completare curentă a colecțiilor de cărți, cu accent pe echilibrarea tematică a fondurilor principalelor biblioteci publice, printr-o mai bună reprezentare în structura acestora a lucrărilor social-politice, tehnice și științifice. În spirit realist, ținînd cont de plafonarea tirajelor la majoritatea lucrărilor de largă adresabilitate, va trebui să se acționeze pentru o judicioasă dimensionare a comenzilor și achizițiilor de cărți pentru diferitele categorii de biblioteci, în consens cu atribuțiile educative și informaționale specifice.

Valorificarea la un nivel superior a potențialului documentar, a resurselor cultural-educative ale bibliotecilor publice impune intensificarea activității informaționale și de propagandă a cărții. Activitatea bibliografică curentă — realizată în principal de către bibliotecile județene — trebuie să asigure informarea organelor de partid și de stat, a organizațiilor de masă și obștești precum și a altor unități socialiste. Pentru satisfacerea unei game cit mai largi de cerințe de informare și studiu ale diferiților beneficiari, trebuie largită practica împrumutului interbibliotecar. În activitatea de propagandă a cărții, valorificînd experiența acumulată în edițiile anterioare trebuie acordată o atenție sporită manifestărilor care înscriu contribuția specifică a bibliotecilor publice la desfășurarea Festivalului național „Cîntarea României”, indeosebi manifestărilor de propagandă a cărții științifice și tehnice, în sprijinul stimulării participării maselor la creația științifică și tehnică.

contemporane ale lecturii publice (N. OPREA) ● **Completarea retrospectiva**, mai ales cu materiale interesind bibliografia locală, ar trebui sprijinită de către anticariatul din țară pe baza instituirii unui sistem de informare organizată către unitățile bibliotecare interesate. Aceiași sistem ar trebui să funcționeze și la Rezerva națională de carte (AL. OPROESCU) ● **Acordamentele la presă** ar trebui să iasă de sub regimul imitativ actual, măcar în ceea ce privește marile biblioteci, fiind tot mai greu de răspuns la numărul mare de nevoi obiective și subiective de informare ale populației, diferitele soluții locale fiind paliative și oricum ineficiente (GH. MACSIM) ● **Sistemul de informare anticipativă** se cuvine perfecționat; Centrala cărții ar trebui să realizeze instrumente de informare mai operante privind producția cerută de carte, deoarece doar 40-50% din proiectele de planuri editoriale se respectă, iar aparițiile extraplan nu sînt totdeauna anchetate. De asemenea, buletinele trimestriale de cărți noi apar cu întârziere. E necesară o mai fermă angajare a centrelor de librării în acest sens (GH. MACSIM) ● O problemă specială ridică în fața bibliotecilor nivelul calitativ scăzut al broșurilor cărților, care se degradează uneori înainte de a ajunge la cititori, încă din procesul de prelucrare. Ar fi binevenită inițierea de către edituri a unor tiraje speciale pentru biblioteci, pe baza unor comenzi ferme, realizîndu-se cărți cu legături speciale, care le-ar prelungi de cîteva ori durata de serviciu în bibliotecă (N. OPREA).

ORGANIZAREA ȘI CONSERVAREA COLECȚIILOR ● Unele biblioteci se izbesc de dificultăți insurmontabile în ceea ce privește depozitarea colecțiilor. Deținătoare a peste 500 mii de exemplare, din care cîteva fonduri de interes național, Biblioteca „Astra” se află în imposibilitatea de a scoate mai multă carte la iveală din depozitele închise și ticsite, în condițiile în care lucrările de extindere ale localului pe baza unor mai vechi aprobări au fost întrerupte (I. HOLHOȘ) ● Așezarea bibliotecilor pe baze de funcționalitate modernă e condiționată de dotarea cu mobilier adecvat. Or, bibliotecile întîmpină mari dificultăți în realizarea pe plan local a mobilierului necesar (unicatele nefiînd rentabile). Se pune acut problema creării unui oficiu central specializat pentru dotarea cu mobilier și alte materiale pentru biblioteci. Pînă atunci, un asemenea serviciu centralizat ar putea să preocupe mai mult Biblioteca Centrală de Stat (V. STOIAN) ● Conservarea colecțiilor presupune înzestrarea bibliotecilor cu aparatură necesară pentru măsurarea temperaturii și umidității din spațiile de depozitare (M. MOLDOVEANU) ● **Durata de circulație a cărților** poate fi prelungită prin legarea acestora. Or, bibliotecile care beneficiază de legătorii proprii au mari dificultăți în ceea ce privește procurarea materialelor necesare. Nici în privința dotării cu utilaj specific situația nu e deosebit de bună (N. OPREA, V. STOIAN) ● În condițiile actuale de funcționare a bibliotecilor comunale, multe, azi, simple depozite supradimensionate, devine de stringentă actualitate retragerea din colecțiile acestora a cărților fără circulație și eventual redistribuirea lor. **Dezitele județene de dublete** se vădesc a fi soluția practică cea mai eficientă, așa cum se realizează de cîteva timp la Sibiu și se are în vedere la Galați (I. HOLHOȘ, N. OPREA).

VALORIFICAREA COLECȚIILOR ● Măsurile privind circulația colecțiilor protejate, conform circulației CCEs, sînt bune, dar nu trebuie prea mult extinse, avînd repercusiuni asupra calității

Dezbaterile

Luările de cuvînt s-au axat în principal pe aspectele procesului de completare și ale activităților conexe, fiind împărtășite aînt experiențe pozitive cît și dificultăți întîmpinate sau probleme nerezolvate. Prezentăm în continuare o sinteză asupra problemelor discutate.

COMPLETAREA ● De natura relațiilor concrete înstitute între biblioteca județeană și centrul de librării depinde în ultimă instanță buna desfășurare a procesului de completare, menținerea colecțiilor în actualitate la un nivel calitativ de interes corespunzător. Colaborări eficiente există la Galați, unde definitivarea comenzilor pentru întreaga rețea a bibliotecilor publice se face pe baza „exemplarului semnal” (N. OPREA); în județul Argeș, unde biblioteca județeană reușește să achiziționeze pentru unitățile din rețea carte bună — lucrări de referință, de istorie a patriei, social-politice, agrozootehnice, ca și literatură

beletristică de mare interes (S. VOINESCU) și în județul Sibiu, unde, pe baza analizei intereselor de lectură ale populației și în spiritul documentelor de partid reușesc, prin achiziții ritmice, să asigure lucrările din producția editorială curentă conform cerințelor calitative noi ale cititorilor, iar în bibliotecile comunale au fost constituite „fonduri de aur” (I. HOLHOȘ) ● Este imperios necesar ca și în județele unde au fost create centre județene de librării, să se înființeze colecții pe bază de reglementări, nu de bunăvoințe personale (AL. OPROESCU) ● **Alocările bugetare** nu tin pasul cu noile prețuri, nici cu extinderea producției editoriale, media de 1 leu per locutor vîndu-se a fi astăzi nesatisfăcătoare. Este necesar ca prin angajarea Ministerului de finanțe să se emită noi norme privind finanțarea completării colecțiilor în bibliotecile publice, ținîndu-se cont de noile condiții ale comerțului de carte și de exigențele

Bibliotecile județene — importante verigi ale activității de informare și documentare

- Locul și rolul bibliotecilor în viața culturală și științifică
- De la metodologii tradiționale la tehnologii moderne
- Accentuarea laturii informaționale în activitatea de bibliotecă
- Noua imagine a bibliotecii județene
- Obiective comune ale bibliotecilor și unităților de informare și documentare.

Programul partidului consacră un capitol important activității ideologice și muncii politico-educative, în care se analizează ansamblul problemelor formării omului nou în contextul cerințelor etapei actuale și în perspectiva comunismului. Educația permanentă, pregătirea multilaterală a tuturor oamenilor muncii constituie un element hotărâtor în sporirea eficienței întregii activități economice și în asigurarea, pe această bază, a progresului general al societății.

Importanța activității pentru formarea și transformarea oamenilor în conformitate cu cererile revoluționare ale științei și tehnicii contemporane desăfoară, alături de alte instituții și organisme culturale-educative, și bibliotecile.

Istoria răspândirii cunoștințelor cu ajutorul bibliotecilor are vechi tradiții în România. Prezența continuă a bibliotecilor de-a lungul secolelor demonstrează setea permanentă de cunoaștere a poporului român, pentru dezvoltarea sa materială și spirituală. În condițiile noii orânduiri sociale din România, două acte normative reglementează atribuțiile tradiționale și cele contemporane ale bibliotecilor: Decizia Consiliului de Miniștri nr. 1542/1951 a facilitat transformarea problemei bibliotecilor publice într-o problemă de stat, ca parte componentă a politicii culturale a țării, a subliniat importanța specială a cărții, ca unul din principalii factori ai revoluției culturale, și a bibliotecilor, ca focare de difuzare a culturii, iar Decretul 703/1973 a stabilit normele privind structura tuturor instituțiilor culturale-educative și a stabilit cinci categorii de bibliotecă: bibliotecă națională, bibliotecă de învățământ superior, bibliotecă școlară, bibliotecă specializată și bibliotecă publică. Acestea din urmă de diferite tipuri: județene, municipale, orașenești, comunale, sătești.

Biblioteca județeană își are axată, în principal, activitatea pe problemele ridicării nivelului de cultură generală a maselor. Dar ce în-

seamnă „cultură generală”? Societatea modernă a desființat de mult granițele dintre științele tehnice și exacte, pe de o parte, și cele „umanistice”, pe de altă parte (și dacă distincția se mai păstrează în taxonomia științelor, aceasta are valoare strict metodologică, în nici un caz practică). Într-adevăr, practica ne arată la fiecare pas interferența matematicii cu științele sociale și chiar cu lingvistica, filozofia și alte discipline. Știința și tehnica pătrund irezistibil în toate domeniile (inclusiv în artă, cel puțin ca mijloc de difuzare a ei, dar și foarte adesea, ca mijloc de expresie). Regretatul academician Grigore C. Moisil se întreba, pe bună dreptate, pentru ce să se împartă cunoașterea și cultura omului contemporan, întreaga sa creație, în două părți distincte și nejustificat socotite ca antagonice, etichetându-se doar una dintre aceste jumătăți cu calificativul „umanist”? De ce matematica și fizica să fie considerate mai puțin „umaniste” dacă ele sînt în egală măsură dimensiuni ale spiritualității umane? Simpla schimbare a raportului dintre obiectiv și subiectiv în reflectarea realității nu diminuează numărul cunoașterii științifice și nici nu desființează creația pe tărîmul acestei cunoașteri. Iată de ce socotim că, în conceptul de „cultură generală”, este cuprinsă organic și așa-numita „cultură științifică și tehnică”, definitorie pentru omul contemporan și, în consecință, demnă de atenția bibliotecilor județene — aceste bibliotecă publice de „cultură generală” care au asigurată de-a lungul timpului atât conservarea, cât și transferul de la o generație la alta a unor importante valori create de geniul uman.

Revoluția științifică și tehnică contemporană — care a produs, printre altele, și fenomenul exploziei informaționale — a introdus schimbările (unele radicale) atât în structura funcțională, cât și în rolul social al tuturor bibliotecilor, deci și al celor publice județene rol care s-a îmbogățit consistent. Una

serviciilor și a satisfacerii cerințelor legitime ale beneficiarilor, fapt reflectat în scăderea indicilor de activitate; mai puține pierderi, dar și mai puțini cititori și cărți citite. Aprecierea publicațiilor supuse acestui regim trebuie să fie la latitudinea bibliotecilor (N. OPREA)

● Sînt necesare, în schimb, norme de fotosire unitară a publicațiilor de circulație specială (I. HOLHOȘ)

● Valorificarea optimă a colecțiilor e condiționată de extinderea serviciilor de bibliotecă la nivelul localităților prin filiale. Se impune o colaborare mai activă cu Ministerul Construcțiilor și cu Ministerul Comerțului pentru atribuirea de spații la parterul blocurilor, pentru organizarea filialelor de bibliotecă în cartierele nou construite (M. MOLDOVEANU)

● Dificultățile bibliotecilor publice întîmpinate în extinderea propriilor servicii pot fi contracarate prin preluarea de către bibliotecile sindicale, cu sedii în afara incintei întreprinderilor, a funcției de bibliotecă publică în raza teritorială respectivă; la Ploiești, și nu numai aici, există experiențe pozitive în acest sens ce pot fi generalizate (GH. MACSIM)

● Lectura publică în mediul rural se situează sub parametrii eficienței, atât în centrele de comună cit mai ales în satele aparținătoare, unde nici cadrul (școala), nici dotarea nu ajută la asigurarea nevoilor de lectură publică, fiind necesară revvederea condițiilor de funcționare a acestor tipuri de bibliotecă (N. OPREA, GH. MACSIM).

INFORMAREA BIBLIOGRAFICĂ ● Ca instrument al difuzării colecțiilor, activitatea bibliografică ar trebui să rețină mai mult atenția organelor județene, care să ia în seamă, în planurile locale de editare, nevoile bibliotecilor (sinteze bibliografice și documentare, bibliografii de recomandare, anuare bibliografice, bibliografie locală). Multiplicarea cu mijloace proprii face ca informațiile să intrize, ca multe recomandări bibliografice să nu mai fie operante. Ar trebui studiată și posibilitatea ca Biblioteca Centrală de Stat să-și extindă capacitatea tipografică pentru a asigura, contra cost, pe bază de comenzi ferme, tipărirea tuturor materialelor de bibliotecă. S-ar realiza implicit și un control centralizat și specializat în acest sens (N. OPREA).

FESTIVALUL NAȚIONAL „CINTAREA ROMÂNIEI” ● Trebuie evaluată experiența participării bibliotecilor publice la această amplă mișcare cultural-educativă, elaborîndu-se atît criterii de apreciere, cît și modalități de valorificare mai deplină a potențialului lor informativ-formativ, mai ales pe linia stimularii spiritului de creativitate la toate nivelele (GH. MACSIM, I. HOLHOȘ).

În cuvîntul multor participanți, s-a subliniat de asemenea oportunitatea definitivării și aprobării proiectului de Decret referitor la organizarea și funcționarea bibliotecilor din România, ale cărui prevederi ar rezolva multe din dificultățile organizatorice, ca și problemele de conținut cu care se confruntă rețeaua națională de bibliotecă la ora actuală.

Alți vorbitori au repus în discuție vechiul deziderat al sprijinului pe care îl așteaptă din partea Asociației bibliotecarilor din România, care deși activează în plan internațional, pe plan intern rămîne inactivă.

Nu lipsite de interes au fost și referirile la sistemul de formare și recrutare a bibliotecarilor și la implicarea mai complexă a Bibliotecii Centrale de Stat în procesul de perfecționare și de reciclare profesională.

dintre schimbările esențiale constă în transformarea bibliotecii dintr-un depozit pasiv de documente, într-un centru activ de prelucrare, ordonare și asigurare a informațiilor în raport cu cerințele de informare specifice ale specialiștilor care beneficiază de serviciile bibliotecii. În epoca noastră, dinamismul caracteristic ei, operativitatea mereu crescândă în care se cer rezolvate problemele izvorite din practica de producție, cercetare științifică și dezvoltare tehnologică, învățământ etc a diminuat bugetul de timp rămas disponibil pentru propria documentare și perfecționare profesională a specialistului. De aici, necesitatea prelucrării, concentrării și difuzării informațiilor sub forma celor mai rapid accesibile surse de informare, a introducerii în bibliotecă a tehnologiilor moderne de înmagazinare, prelucrare și regăsire a informațiilor. Biblioteca județeană devine astfel un centru de relații interbibliotecare, de consultare a materialelor de informare și documentare oferite de rețeaua unităților specializate de informare și documentare, de îndrumare metodologică a cititorilor săi astfel încât aceștia să aibă acces rapid și să utilizeze eficient informațiile științifice și tehnice din fondul documentar propriu sau al altor biblioteci din țară.

O altă direcție în care realitatea contemporană a introdus schimbări importante în modul de funcționare și rolul social al bibliotecii se referă a raportul între centralizare și descentralizare în crearea, evidența și manipularea fondurilor documentare. Astfel, în cazul bibliotecilor publice, alături de mari biblioteci — cum sînt cele județene — cu funcții multiple pe linia tezaurizării unei părți însemnate a creației culturale și științifice românești și străine, au fost create, sub presiunea exploziei informaționale actuale, tot mai multe biblioteci teritoriale cu sarcini bine precizate. Dar, oricît de dotată ar fi o bibliotecă județeană din punct de vedere al fondurilor sale documentare, este greu de presupus că ea va putea conține răspuns la orice problemă intervenită în practica preocupărilor foarte diferite ale cititorilor săi. Situațiile în care bibliotecile sînt nevoite să apeleze la surse exterioare pentru a-și servi în condiții optime beneficiarii proprii sînt foarte frecvente, astăzi, practicile împrumutului și schimbului interbibliotecar, intern și internațional, fiind deosebit de răspindite. Mai ales pe plan național, o bibliotecă nu poate subzista izolat nici din punct de vedere al achiziției de fonduri, dar nici din acela al serviciilor specifice pe care le oferă. Eficiența informării

operative și unitare se confirmă și prin organizarea unor categorii de documente în evidențe naționale, la unele biblioteci centrale, 'evidențe pe baza cărora sînt oferite servicii de informare la care pot apela cu succes bibliotecile județene în interesul cititorilor lor. Aceste evidențe naționale de fonduri documentare sînt organizate pe categorii și tipuri de documente științifice și tehnice și asigură accesul la sursele de informare indiferent de locul de depozitare al acestora :

Bibliografia națională a R. S. României, realizată de Biblioteca Centrală de Stat din București, difuzată prin publicația „Bibliografia R. S. România”.

— **Evidența centralizată a traducerilor științifice și tehnice**, organizată la Institutul Național de Informare și Documentare, în baza H.C.M. 1036/1968, și difuzată prin intermediul publicației „Traduceri efectuate sau în curs de efectuare în R. S. România și țările membre ale CAER” ;

— **Evidența națională a periodicelor** intrate în R. S. România, realizată de Biblioteca Centrală de Stat și difuzată prin intermediul Repertoriului periodicelor străine din R. S. România, pentru revistele obținute alt prin abonament, cit și prin schimb.

De asemenea, I.N.I.D. pune la dispoziția celor interesați — prin serviciul intitulat **Apariții recente de material documentar** — un valoros instrument de selecție și evaluare a periodicelor în vederea achiziționării lor : „Ghid cumulativ al publicațiilor periodice străine” editat cu ajutorul calculatorului electronic.

— **Evidența cărților străine intrate în bibliotecile din R. S. România**, realizată de Biblioteca Centrală de Stat și difuzată prin intermediul „Catalogului colectiv al cărților străine intrate în bibliotecile din R. S. România”.

— **Evidența centralizată a tezelor de doctorat**, organizată de Biblioteca Centrală Universitară din București, și difuzată periodic prin intermediul „Bibliografiei cumulative a tezelor de doctorat susținute de cercetătorii români în țară și în străinătate și de cercetătorii străini din R. S. România”.

— **Evidența centralizată a brevetelor de invenție**, organizată de Oficiul de Stat pentru Invenții și Mărci din București, care cuprinde peste 9 000 000 de brevete de invenții și mărci românești și din alte țări, cu o rată de creștere de 40 000 de noi brevete anual.

— **Evidența centralizată a standardelor românești și străine** (naționale și internaționale), organizată de Institutul Român de Standardizare

din București, care cuprinde un valoros fond de standarde elaborate de cele mai prestigioase organe de standardizare naționale și internaționale în toate domeniile de activitate.

Toate aceste evidențe naționale asigură baza unui sistem național în care atât instituțiile și compartimentele specializate de informare și documentare, cit și bibliotecile colaborează la realizarea unui dezerat unic : asigurarea transferului informațional de la generatorii de informații la utilizatorii acestora.

Ultima schimbare la care ne referim vizează tehnologiile moderne a căror utilizare ajută bibliotecile să facă față complexității noilor lor sarcini : utilizarea pe scară largă a micropurătorilor în scopul condensării informației și al reducerii volumului de depozitare a fondurilor documentare, utilizarea informației audiovizuale (o parte din fondurile documentare ale bibliotecilor mari este constituită din casete, benzi magnetice, filme tehnico-științifice) dată fiind capacitatea acestora de a transmite într-un timp scurt o cantitate sporită de informații ; automatizarea unora din activitățile de bibliotecă (în primul rînd a evidenței și regăsirii documentelor) după conținutul lor informațional ; reproducerea rapidă a documentelor, prin aparate de xerografat de mare randament, pe care unii cititori doresc să le rețină în fondul informațional propriu. Înzestrarea bibliotecilor județene cu astfel de utilaje și tehnologii se realizează cu timpul. Este impresionantă astăzi dotarea unor biblioteci județene cum sînt : cea a județului Constanța, cea a județului Timiș, a județului Iași, a județului Vaslui ș.a.m.d.

Între activitatea de bibliotecă și activitatea de informare și documentare există afinități care pot și trebuie să constituie baza unei colaborări fructuoase între cele două domenii înrudite prin obiective comune : organizarea volumului tot mai mare de informații (cuprinse în fondurile documentare în continuă creștere) și prelucrarea acestora în scopul valorificării lor ulterioare, al asigurării accesului rapid și operativ al tuturor categoriilor de oameni ai muncii alături de patrimoniul cultural național și universal, cit și la informațiile științifice și tehnice necesare rezolvării problemelor cu care se confruntă în activitatea lor economică și socială. Similitudini sînt nu doar la nivelul obiectivelor urmărite, ci și al mijloacelor practice de realizare a acestora.

Unul dintre aceste obiective se referă la cea mai elementară funcție a unui sistem național de infor-

mare și documentare și anume la controlul circulației informațiilor și documentelor în cadrul sistemului, adică la funcția de semnalare bibliografică a documentelor intrate în diferite biblioteci din țară. În această direcție, bibliotecile județene pot avea, așa cum am spus mai sus, o contribuție însemnată, ele putând deveni adevărate centre nodale, puncte de referință pentru concentrarea și utilizarea instrumentelor de semnalare create în cadrul sistemului național. Unitățile specializate de informare și documentare precum și bibliotecile mari (Biblioteca Centrală de Stat, Biblioteca Academiei R.S.R., bibliotecile centrale universitare, Biblioteca Centrală Pedagogică etc) au creat o multitudine de asemenea instrumente, dintre acestea detașându-se cu deosebire **evidențele naționale**, pe tipuri de documente, prezentate mai sus. Multe biblioteci mari și unități de informare și documentare realizează **liste de intrări** (cărți și reviste) și publicații de **sumare** care, împreună, asigură controlul și accesul de la distanță la fondul documentar al bibliotecii respective.

Iată câteva exemple de servicii de semnalare oferite de Institutul Național de Informare și Documentare (I.N.I.D.);

— **Sumarele revistelor periodice intrate în fondul documentar al INID** (13 volume/an) asigură fiecărui beneficiar controlul și accesul la întregul fond documentar intrat anual în Biblioteca INID care nu este deloc neglijabil, INID primind anual peste 2500 de titluri de reviste străine și peste 3000 de volume de cărți tehnico-științifice;

— **Sistemele „PRODOC” și „SELECTDATA”** — servicii de informare bibliografică și respectiv faptică pe profil de beneficiari;

— **sistemele „INFORMTRADUCERI” „Cataloage industriale” „CERBIEF”** semnalizează traduceri din literatura științifică, tehnică și economică, cataloage și prospecte ale unor produse industriale și cercetări bibliografice efectuate și aflate la dispoziția sălii de lectură a INID, toate pe baza evidenței naționale centralizate organizate de Biblioteca Institutului. De asemenea, se află în pregătire o nouă publicație prin care INID va anunța toate publicațiile periodice care vor intra anual în țară precum și locul lor de regăsire.

Biblioteca județeană Constanța scoate anual „Catalogul periodicelor străine la care sînt abonate principalele biblioteci din municipiul Constanța”; și alte biblioteci județene și chiar municipale au preocupări similare pe această linie. Este însă de dorit ca toate aceste biblioteci, fără excepție, să aibă preocuparea

realizării cel puțin a semnalării bibliografice, prin mijloace proprii sau prin intermediul publicațiilor și serviciilor specifice ale INID sau ale marilor biblioteci.

Din păcate, însă, atît evidențele naționale, cit și celelalte instrumente de semnalare sînt prea puțin cunoscute și utilizate de beneficiari, ele circulă pe canale insuficient accesibile publicului larg. Dintr-o analiză a abonamentelor bibliotecilor județene la publicațiile INID în 1981 reies următoarele aspecte frapante: numărul mic al unităților abonate la publicațiile INID (18 biblioteci din 40 cite sînt în total); numărul mic de abonamente la publicațiile care ar asigura un control și acces de la distanță la biblioteca INID — și pe această bază, colaborarea INID — Bibliotecii județene (2 biblioteci abonate la 3 titluri din „Sumare...” și 4 biblioteci abonate la „Neperiodice...”); numărul mic de abonamente la servicii de informare bazate pe evidențele naționale (2 biblioteci abonate la „INFORMTRADUCERI”; o bibliotecă abonată la „Cataloage industriale”; 3 biblioteci abonate la „CERBIEF”); o distribuție insuficient de rațională a fondurilor de abonamente la unele din acestea.

Fot mai mult se face simțită inexistența unor puncte teritoriale de concentrare, a tuturor acestor instrumente de informare și documentare într-un singur loc cu acces public. De regulă, unitățile economice se abonează la una-două dintre aceste servicii, astfel încît foarte multe rămîn necunoscute specialiștilor-beneficiari. Aici considerăm că bibliotecile județene ar putea juca un rol esențial, organizînd în incinta lor cabinete de referință, dotate cu toate instrumentele de semnalare existente, unde orice beneficiar din unitățile economice și din instituții ar putea afla răspunsuri la întrebări de genul:

— Intră în țară revista „X”? La ce bibliotecă?

— Ce articole au fost publicate în numărul cutare al revistei „X”?

— Ce se scrie în domeniul „X” în revistele științifice din ultimul an?

— Ce s-a scris în R. S. România pe domeniul „X”?

— A fost tradusă în țară lucrarea „X”?

— Ce lucrări de doctorat au fost întocmite în R. S. România pe tema „X”?

— Se fabrică în țară un anumit produs? Care sînt parametrii tehnici ai acestuia?

— Ce brevete românești și străine răspund unei anume probleme cerute de producție?

Bibliotecile județene ar putea să constituie și centre de împrumut interbibliotecar, cititorii lor solicitînd, prin ele, împrumuturi și alte servicii interbibliotecare cum ar fi xerocopii, microfilmări etc.

Pe linia îndrumării metodologice, bibliotecile județene pot utiliza mapa documentară „Informarea documentară în teorie și în practică” scoasă de INID. Este îmbucurător că majoritatea bibliotecilor județene abonate în 1981 la publicațiile INID au optat și pentru această lucrare — singura publicație de specialitate în domeniul informării, documentării și al biblioteconomiei din țara noastră.

Considerăm că experiența dobîndită în ambele sfere de activitate poate și trebuie să constituie baza de formulării unei metodologii unice de prelucrare documentară a informațiilor din toate domeniile, astfel ca, într-un viitor nu prea îndepărtat, colaborarea dintre toate instituțiile interesate să conducă la o concepție și metodologie unitare de informare și documentare în toate domeniile. În documentele celui de al XII-lea Congres al P.C.R., este prevăzută organizarea „Sistemului național unitar de informare și documentare științifică și tehnică”, în care scop, INID a formulat propuneri care prevăd pentru biblioteci obligativitatea de a asigura baza de documentare și desfășurare a activității de informare bibliografică și documentară în sprijinul specialiștilor din economia națională.

Așa cum se afirma mai sus, delimitările între știință, tehnică, educație, ș.a. sînt relative, deoarece toate domeniile contribuie la progresul general al omenirii. De aceea informarea și documentarea trebuie dezvoltate în toate domeniile. Crearea viitorului sistem unitar depinde însă, din multe puncte de vedere, de asigurarea unui climat de colaborare strînsă între toate sistemele și programele care au ca obiectiv asigurarea bazelor documentare indiferent de domeniul în care sînt utilizate acestea. Avem multe de cîștigat dintr-o asemenea colaborare, acțiunile noastre completîndu-se și întregindu-se reciproc.

Ne aflăm la început de drum, dar, acționînd fiecare în propriul său domeniu de activitate, nu trebuie să pierdem din vedere perspectiva comună — definirea unui spațiu informațional în care cele mai noi cereri ale spiritului pe plan național și mondial să se integreze organic în sistemul valorilor culturale ale poporului nostru, condiție esențială pentru ca ele să fie preluate, asimilate și valorificate în folosul omului, al construcției viitorului său lu-

minos — comunismul în patria noastră.

Rolul important al activității de informare și documentare decurge și din afirmația că, în competiția pașnică dintre popoarele lumii, în propria lor dezvoltare economică,

vor ieși învingătoare acelea care vor reuși să vehiculeze dar mai ales să materializeze un volum tot mai mare de informații.

ing. GH. ANGHEL
director, I.N.I.D.

CZU 002.66:02:027.53

Cabinetul de informare și documentare tehnică — o realitate inedită a universului bibliotecar

Pornind de la necesitatea informării cadrelor tehnice, ale căror interese de lectură sînt generate de nevoi ca introducerea tot mai accentuată a progresului tehnic, optimizarea indicatorilor tehnici și economici ai producției industriale, preocupări profesionale și personale de instruire și avînd în vedere situația actuală a bibliotecilor specializate din întreprinderi, biblioteci dotate inegal și sporadic cu publicații, deservite de cadre fără pregătire tehnică și de bibliotecă și lipsite de revistele tehnice străine absolut necesare documentării specialiștilor, s-a pus problema stabilirii mijloacelor, căilor și metodelor de participare a bibliotecii județene la sprijinirea și impulsivarea informării pe plan local, ținînd cont de profilul tehnico-economic actual și de viitor al județului nostru.

Considerînd că biblioteca poate aduce servicii însemnate în domeniul informării, primul obiectiv urmărit a fost evaluarea nevoilor de informare ale beneficiarilor, obiectiv ce a determinat efectuarea unei analize amănunțite a necesităților de acest fel ale organelor de conducere, ale specialiștilor din întreprinderi și instituții și ale grupurilor reprezentative de beneficiari din municipiu, în scopul de a răspunde cât mai exact unor interese precise.

Cu această finalitate a fost stabilită o colaborare permanentă cu Consiliul sindicatelor Constanța, Comisia inginerilor și tehnicienilor, cu bibliotecile tehnice din principalele întreprinderi din municipiu și cu bibliotecile institutelor de cercetări și proiectări și din învățămînt.

Această colaborare s-a materializat în crearea unui cabinet de informare și documentare tehnică, constituit în principal din specialiști, reprezentanți ai principalelor întreprinderi din municipiul Constanța, capabili să discearnă prioritățile în sectorul tehnic respectiv, să sintetizeze bine materialele documentare și, pe cît posibil, să aibă acces și la publi-

cații în alte limbi, reprezentanți ai Comisiei inginerilor și tehnicienilor, ai sindicatului (consiliului municipal și județean) și ai bibliotecii județene.

Acest cabinet și-a propus, și în mare parte a și realizat, ca principală sarcină, organizarea fondurilor de informare și sistematizarea instrumentelor de acces la informațiile tehnico-științifice. Acestea permit identificarea lucrărilor documentare, localizarea lor în județ sau în țară și procurarea copiilor (xerox sau microfijme) prin împrumut interbibliotecar sau chiar internațional. Aici am adăuga faptul că solicitările noastre nu s-au bucurat întotdeauna de atenția și sprijinul cuvenit, nu numai de la diferitele instituții, întreprinderi, oficii de documentare de rețea din țară, dar mai ales din partea forului nostru tutelar, BCS (serviciul schimb interbibliotecar), instituție care ar trebui să fie prima în sprijinirea acestei acțiuni. Tot în legătură cu acest fapt am dori să evidențiem faptul, destul de bine știut de altfel, că specialiștii au nevoie întotdeauna repede de o informație și abia după aceea sînt apreciate și celelalte elemente ale informației. Numai că acest „repede” înseamnă nu o dată 6 luni pînă la 1 an.

Pentru realizarea obiectivului fundamental al cabinetului s-au stabilit și au fost parcurse următoarele etape:

a. constituirea fondului de informare din reviste de referate, în special din colecția *Referativnyj žurnal*, pe 10 serii; colecții de reviste tehnice străine provenite din import (relația est și vest); colecția de cataloage ale BCS, BCU, ale principalelor edituri din străinătate, cataloage industriale, prospecte;

b. organizarea fondului special de standarde de stat, constituindu-se fișierele numeric și alfa-numeric al acestora, precum și fișierul cumula-

tiv al STAS-urilor deținute de celelalte biblioteci tehnice din întreprinderi.

În urma unor discuții cu președinții CIT-lor din întreprinderi s-a propus ca în cadrul BJC să existe colecția întreagă a *Descrierilor de invenții*, elaborate de OSIM București, știind că brevetarea unei invenții presupune întrunirea citorva elemente esențiale și anume: soluție tehnică, nouă și progres tehnic față de stadiul actual al tehnicii mondiale, aplicabilitate pe cale industrială. Or, brevetul, însoțit de descrierea tehnică întrece cu mult orice altă sursă tradițională de informare în acest sens. Vom încerca ca această propunere să devină realitate, sprijiniți de CIT și Consiliul sindicatelor, dar mai ales de BCS;

c. selectarea informațiilor tehnico-științifice, făcută de fiecare specialist-analist în parte pentru domeniul său de activitate, avînd în vedere gradul de aplicabilitate rapidă în producție. Informațiile selectate sînt semnalate apoi în scris, sub formă de referat tehnic tuturor beneficiarilor pe același profil. Primele referate tehnice întocmite au fost în domeniile: construcții nave, sudură, industrie alimentară (industrializarea laptelui, a cărnii, conservarea legumelor și fructelor), textile, îngrășăminte chimice, celuloză și hirtie, construcții hidrotehnice. Ca urmare a difuzării acestor referate, temele cele mai solicitate au fost din sudură, construcții nave, prevenirea accidentelor de muncă, construcții hidrotehnice, astfel încît, analizînd cu factorii de răspundere aceste cereri, dar și propunerile beneficiarilor, am renunțat la unele domenii (textile, îngrășăminte chimice, industrializarea cărnii) și am introdus altele: reparații nave, mecanizarea și automatizarea lucrărilor de încărcare-descărcare sau recondiționarea pieselor uzate prin metalizare și încărcare prin sudură, propunere care a avut un larg ecou în rîndul specialiștilor, reliefat prin solicitările adresate în scris BJC. O mențiune specială se cuvine citorva din cei mai activi analiști, pe care ne face plăcere să-i numim aici: inginerii I. Butnar și I. Ferendino (C.J.T.), ing. Nicolaescu (celuloză), ing. Al. Cristian (mecanizare navală), ing. N. Orac și I. Tiron (SNC — construcții, respectiv reparații), ing. Virginia Bratu (Conserve legume-fructe), subing. Gh. Moșoiu (I.C.S.N.I.T.C.Nav.), ing. S. Opreșan (I.A.T.L.), iar dintre noii veniți, ing. Bella Eduard (I.C.H. Constanța) și ing. Angela Răgan (I.E.P.).

d. Ca urmare a analizei resurselor existente în domeniul informației pe plan local, s-a întocmit catalogul periodicelor tehnice străine existen-

le în bibliotecile din municipiul Constanța începând din anul 1979.

Pe lângă cele enumerate anterior, se adaugă o serie de sarcini privind îndrumarea metodică a bibliotecilor tehnice, propaganda tehnico-științifică în rândul muncitorilor și tehnicienilor, schimbul de experiență în domeniul invențiilor și inovațiilor.

O deosebită problemă cu care ne-am confruntat a fost convingerea factorilor de răspundere din întreprinderi de seriozitatea acestei acțiuni și de valoarea informațiilor tehnice transmise pentru procesul de producție. Dar dacă la început au fost mai refractari, fapt reliefat prin numărul mic al celor interesați, în prezent numărul lor a crescut, iar materialele solicitate sînt tot mai numeroase. În urma deselor discuții cu președinții CIT-ilor din întreprinderi, prin propaganda desfășurată de Consiliul sindicatelor, a crescut numărul specialiștilor care solicită lucrări de documentare pe diferite teme sau liste bibliografice, ca și numărul de solicitări exprese de procurare a diferitelor materiale de la INID sau de la oficiile de documentare pe ramură, atât pentru întreprinderi, cât și pentru beneficiarilor individuali, sau chiar de informații referitoare la colecțiile și serviciile oferite de INID.

Situația statistică pe anul 1981 dezvăluie dacă nu performanțe (greu de altfel de obținut în această fază experimentală), oricum niște începuturi promițătoare. Astfel, au fost difuzate în întreprinderi 13 referate tehnice, cu un număr total de 240 de informații, pentru domeniile construcții nave, sudură, industrie alimentară, celuloză și hirtie, prevenirea accidentelor de muncă și a bolilor profesionale, recondiționarea pieselor uzate prin metalizare și încărcare, urmind ca, în 1982, să apară referate tehnice și în domeniile reparații nave și mecanizarea și automatizarea lucrărilor de încărcare-descărcare.

Numărul informațiilor solicitate de întreprinderi (I.C.S.I.T.C.NAV — 3 informații, Combinatul petrochimic Midia — 2 adrese cu 61 informații, Întreprinderea Electrocentrale — 2 adrese cu 19 informații și Institutul de marină — 7 informații) s-a cifrat la 90. Din păcate, numai 78 din cererile de informații au fost rezolvate. Cele 12 informații care nu au putut fi satisfăcute se explică prin lipsa de receptivitate a partenerilor din țară (BCS, Universitatea Brașov, O.I.D., Institutul de acoperiri metalice Galați, Institutul de electrotehnica București), în ciuda repetatelor reveniri.

Eficiența demersului nostru poate fi măsurată nu numai prin cantitatea de informații furnizate, ci și

prin realizările aplicate în producție, în perioada 1979—1981. Astfel, Șantierul naval Constanța a introdus în producție o serie de sisteme și schele de lucru la nave, standuri și dispozitive pentru răsturnat secțiilor de corp nave, prefabricarea tuburilor, îmbunătățirea sistemului de montaj în doc, a cirmelor prin modernizarea dispozitivului existent și, ca tehnologii, extinderea tehnologiei de saturare a secțiilor de corp și recondiționarea prin metalizare a reperelor uzate. La Întreprinderea de prelucrare și industrializare a legumelor și fructelor „Munca” — Ovidiu s-a realizat o aplicație la linia de fasole verde — mică mecanizare, realizându-se o economie anuală de cca 250 000 lei, iar la Întreprinderea construcției hidrotehnice s-a realizat

CZU 022.4(498 Sibiu)

un dispozitiv pentru manipularea blocurilor de beton evidente, ceea ce a redus timpii de manipulare și forța de muncă cheltuită cu 50%.

Desigur procesul de lucru al cabinetului nostru este perfectabil, atât sub aspect organizatoric, cât și al calității serviciilor asigurate, dar, prin ceea ce întreprindem, avem conștiința că Biblioteca județeană Constanța reușește să facă niște pași semnificativi în depășirea condiției tradiționale a bibliotecii publice, demonstrând capacitatea ei de a ține pasul cu timpul, de a-și adapta și modela serviciile la comandamentele epocii pe care o traversăm.

ing. ANA BUMBAC
Biblioteca județeană
Constanța

Depozitul județean de tipărituri

Ideea depozitului de tipărituri, care să concentreze lucrările extrase din colecțiile bibliotecilor publice din localitățile unui județ, nu este nouă. În structura sistemului nostru de bibliotecă, în condițiile vechii organizări administrativ-teritoriale, au existat depozite de cărți, organizate pe lângă foștele biblioteci regionale și pe lângă unele biblioteci raionale mai importante, în spații proprii sau în spații disponibile în diverse localități rurale sau urbane. Ele au servit ca importante mijloace în acțiunea de profilare a colecțiilor bibliotecilor de toate tipurile, prin adunarea cărților și colecțiilor de publicații periodice nespecifice profilului socio-economic și cerințelor de informare ale unor colectivități, neconforme cu profilul destinat uneia sau alteia din unitățile bibliotecare în acțiunea de organizare a sistemului socialist al bibliotecilor din țara noastră, sărace în conținutul informativ, depășite de dezvoltarea economico-socială, de viața politică, științifică, culturală, neconforme cu cerințele noi ale instrucției și educației oamenilor etc., etc.

Preluind ideea și experiența dobândită în practica folosirii în trecut a unor asemenea depozite zonale, în condițiile actuale — în care biblioteca noastră, ca bibliotecă județeană, acționează în continuare pentru întregirea, dezvoltarea și profilarea colecțiilor bibliotecilor comunale din teritoriul sau localitățile județului —, am trecut la orga-

nizarea „depozitului județean de tipărituri”.

Este un lucru elementar faptul că acțiunea de constituire și dezvoltare a colecțiilor de bibliotecă, profilarea și menținerea lor în actualitate, sub aspectul capacității de a satisface cele mai actuale cerințe de informare ale colectivităților servite, înseamnă pe de o parte includerea în colecții a noilor achiziții din producția editorială, potrivit profilului unității bibliotecare și profilului colecțiilor sale, pe de altă parte, eliminarea din colecții a cărții îmbătrânite, uzate moral, devenită nespecifică problematicii economico-sociale a colectivității, cerințelor și preocupărilor de informare ale acesteia și neconformă profilului colecțiilor. Procesul poate fi asemănat cu cel al dezvoltării unui organism care-și înnoiește permanent celulele și le elimină pe cele uzate, îmbătrânite.

Este bine cunoscută starea colecțiilor bibliotecilor publice în general — și în mod special starea colecțiilor bibliotecilor comunale —, tributare orientărilor care au existat în politica de completare a colecțiilor și în producția editorială în etapele anterioare ale dezvoltării economico-sociale și, în acest cadru, ale sistemului de bibliotecă. Redimensionarea colecțiilor de bibliotecă și la nivel de comună și sat, în sensul creșterii capacității lor de a satisface cerințele de informare din etapa actuală, în contextul dezvoltării demografice și economico-sociale a satului românesc și a obiec-

tivelor de covârșitoare importanță ale noii revoluții în agricultură, impune eliminarea din colecțiile tuturor bibliotecarilor, concomitent cu întregirea acestor colecții cu carte nouă, a unui însemnat număr de titluri și exemplare de cărți și publicații periodice, din toate domeniile cunoașterii umane și ale activității sociale.

Operația nu este simplă și în nici un caz ea nu poate fi încredințată noilor bibliotecari comunali și nici tuturor lucrătorilor bibliotecii județene care participă la acțiunea de îndrumare cu garanția că nu s-ar produce greșeli atât de orientare, cât și de ordin gestionar, în selecție și rezolvare, în cadrul prevederilor legale ale scoaterii tipăriturilor din bibliotecă și din evidențele bibliotecilor. Adunarea în depozite zonale, special organizate, a tipăriturilor considerate ca fiind depășite de dezvoltarea politico-ideologică, economico-socială, științifico-culturală, de cerințele noi de informare sau care au devenit nespecifice, este una din soluții și, credem, cea mai eficientă, pentru a asigura puritatea fondurilor de cărți la bibliotecile comunale. O asemenea rezolvare o impun și condițiile materiale de spațiu de care dispun cele mai multe unități bibliotecare comunale, cât și cerințele îndrumării lecturii, descongestionarea colecțiilor de lucrări fără valoare de circulație sau cu circulație foarte lentă, creind spațiu necesar organizării raționale, la vedere și la îndemna beneficiarilor, a fondurilor de cărți și evidențierii noilor achiziții.

Preluarea de către biblioteca județeană a tipăriturilor din categoriile de mai sus, pentru depozitul județean, absolvă de răspundere pe bibliotecarii comunali, asigură operativitate în această acțiune și, după suficientă chibzuință și orientare din partea Rezervei naționale de carte, în cazurile neclare, o riguroasă triere a tipăriturilor preluate și o decizie corespunzătoare asupra soartei acestora, care ar putea fi transferul la R.N.C., redistribuirea la alte bibliotecă din teritoriul județului sau la alte bibliotecă din țară, la cerere sau la indicația serviciului specializat al B.C.S., predarea către unitățile de valorificare a deșeurilor de hirtie, dacă este cazul.

În județul Sibiu, depozitul județean este organizat în spații ale consiliilor populare, închiriate de biblioteca județeană sau date acesteia în folosință (este cazul spațiului de școală din satul Petiș, a construcției de la Șeica Mare — Boarta, Săliște).

Trierea tipăriturilor din fondurile bibliotecilor comunale destinate depozitului județean este făcută de

colective de lucrători ai Bibliotecii județene, împreună cu bibliotecarii comunali. Preluarea se face pe bază de borderouri (formularele tipizate), întocmite în 3 exemplare; două purtând certificarea „Publicațiile din prezenta borderou au fost preluate la depozitul județean”, servesc ca documente pentru scoaterea din evidențele bibliotecii și ale contabilității consiliului popular comunal a tipăriturilor, iar un exemplar însoțește stocurile de cărți preluate în depozit.

CZU 052.2(498 Galați)

Conceptie și metodă în procesul de completare a colecțiilor în județul Galați

Completarea curentă a colecțiilor constituie activitatea de cea mai mare însemnătate a bibliotecilor publice. De această depinde asigurarea potențialului informațional și documentar cu care se integrează biblioteca publică în acțiunea de sprijinire a realizării obiectivului fundamental al planului cincinal și al planului în profil teritorial al județului, răspunde cerințelor de formare și perfecționare și intereselor generale de cunoaștere ale colectivității servite de fiecare unitate bibliotecară, ca subsistem, și, la dimensiunea județului, de întreaga țară, concepută ca sistem.

Pornind de la această axiomă, proiectarea și realizarea completării colecțiilor la Biblioteca „V. A. Urechia” și în celelalte bibliotecă publice de stat din județul Galați se bazează pe următoarele principii:

- demografic (numărul populației);
- economic (activități economice de bază);
- socio-cultural (structuri de învățămînt, cercetare, culturale și tradiții).

Primul principiu este luat în considerare îndeosebi pentru stabilirea numărului de volume în raport cu numărul locuitorilor fiecărei localități, dar și raportat la întreaga populație a județului, delimitată în zona urbană (cu orașele Galați, Tecuci, Tg. Bujor și Berești) — 312 000 locuitori și în zona rurală (56 de comune) — 296 000 locuitori. Cele 56 de comune sînt împărțite, în funcție de mărimea populației, în patru categorii: C.1 — 9 comune cu peste 8 000 de locuitori; C.2 — 16 comune cu 5 000 pînă la 8 000 de lo-

Cărțile preluate sînt organizate în cadrul depozitelor în căsuțe, destinate fiecărei unități bibliotecare comunale. Gestiunea depozitului județean este încredințată, prin decizia directorului, unuia din lucrătorii bibliotecii județene care participă în principal la activitatea de îndrumare metodică.

ION HOLHOȘ

director
Biblioteca „Astra”-Sibiu

cuitori; C.3 — 15 comune cu 3 500 pînă la 5 000 de locuitori; C.4 — 16 comune cu pînă la 3 500 de locuitori.

Principiul economic este avut în vedere în primul rînd la alegerea titlurilor ce trebuie achiziționate. Din acest punct de vedere au fost determinate următoarele zone:

a. zona industrială mare — Galați, cu profil siderurgic, prelucrarea metalelor, construcții de mașini (nave maritime și fluviale), piese de schimb și accesorii, textilă, prelucrarea lemnului (mobile) și materiale de construcții, alimentară (carne, lactate, fermentativă), industria mică;

b. zona industrială mică — Tecuci, cu profil prelucrarea metalelor, reparații auto, alimentară (legume, fructe);

c. zonă agroindustrială — Tg. Bujor și, în formare, Berești — cu profil dominant industria vinului și un început de prelucrare a lemnului și covoare;

d. zona pomicolă, 15 comune e. culturi mari cerealiere, 25 comune;

f. culturi mixte de podiș, 16 comune;

g. legumicultură intensivă, 16 comune;

i. crescătorii intensive de animale, 14 comune;

j. consiliile agro-industriale, cu profil mixt, 18.

Principiul socio-cultural este luat în considerare atît pentru numărul de volume, cît și pentru selecția titlurilor, avînd în vedere numărul și profilul liceelor, al școlilor cu treapta I liceu, profilul universității gălățene, populația școlară, institu-

tele de cercetări și proiectări, instituțiile culturale, formațiile artistice și zonele etno-folclorice.

Este de la sine înțeles că în cazul ultimelor două principii delimitările sînt orientative și nu matematice.

Biblioteca „V. A. Urechia” achiziționează de regulă cite un exemplar din toate titlurile, ce intră în Centrul de librării (cu care colaborează foarte strîns pentru traducerea în practică a politicii de completare a colecțiilor și fără înțelegerea căruia aceasta nu s-ar putea realiza), cu excepția lucrărilor despre: minerit, exploatarea și prelucrarea șteiului și derivatelor, silvicultură, industria chimică, a materialelor plastice și ceramică, construcții de mașini (excepțind jupoaie) etc., care nu interesează județul. Numărul de exemplare achiziționate per titlu se încadrează între limitele 1—50 (cele de largă circulație și mai ales pentru copii).

De exemplu, în anul 1981 s-au achiziționat 2 295 de titluri din producția editorială curentă, fără a fi luate în considerare volumele apărute în continuare și edițiile nerevizuite (numărul total de titluri, cu achizițiile din alte surse, donații, schimb este de 3 078). Numărul total de volume din producția editorială curentă se cifrează la 21 366, la care se adaugă 1 618 din alte surse. Biblioteca municipală Tecuci a achiziționat 1 618 titluri, în 5 799 de exemplare; pentru bibliotecile orașenești au fost achiziționate 619 titluri, în 1 725 exemplare, iar pentru bibliotecile comunale au fost achiziționate 601 titluri, în 38 814 exemplare. După cum se vede completarea colecțiilor la cele două biblioteci orașenești este aproximativ egală cantitativ, dar și după conținut, după numărul populației acestea încadrîndu-se în C.2 și C.3 biblioteci comunale.

Probleme speciale ridică alegerea titlurilor și stabilirea cantităților pentru completarea colecțiilor bibliotecilor comunale, care nu se face și nici nu se poate face în conformitate strictă cu criteriile mai sus enunțate. La aceasta se adaugă dificultățile administrative (culegerea și înscrierea actelor însoțitoare pe care o realizăm cu bunăvoință și sprijinul colectivului de la colectura bibliotecilor). Selecția se realizează în două faze: titluri uniforme alese, care pot acoperi numărul total al bibliotecilor sau numai al celor din a 3-a, a 2-a ori prima categorie și titluri neuniforme alese, care acoperă o unitate sau mai multe, indiferent de categoria în care se încadrează.

De exemplu, în anul 1981, pentru cele 9 biblioteci comunale din C.1 s-au achiziționat 7 788 volume, în medie 865 de volume per unitate,

numărul minim fiind de 860, iar maxim de 870 de volume. Pentru cele 16 biblioteci comunale din C.2 s-au achiziționat 12 799 de volume, în medie 799 de volume, numărul minim fiind de 797, iar cel maxim de 806. Pentru cele 15 biblioteci comunale din C.3 s-au achiziționat 9 073 volume, în medie 605 volume, numărul minim fiind de 603, iar maxim de 610. Pentru cele 16 biblioteci comunale din C.4 s-au achiziționat 8 833 volume, în medie 552 volume, numărul minim fiind de 551, iar maxim 558.

Diferențele de la o unitate la alta sînt determinate de specificul economic și socio-cultural, iar de la o categorie la alta de cel demografic. S-au avut în vedere, în condițiile în care funcționează astăzi bibliotecile comunale, să se asigure cite un exemplar dintr-o gamă mai largă de titluri, excepție fac documentele de partid și de stat și unele din cărțile pentru copii din care se achiziționează 2, 3, 4 și 5 exemplare pentru fiecare unitate din cele patru categorii.

Completarea colecțiilor este un proces de muncă intelectuală ce se realizează cu participarea aproape a tuturor bibliotecarilor, din etapele precomenzilor și pînă la definitivarea lor. Metodologia este următoarea: proiectele de plan și anchetele editoriale ulterioare se analizează pe

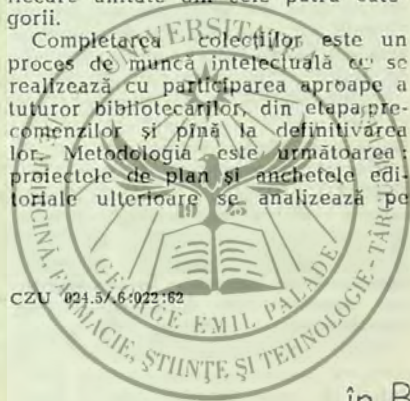
fiecare secție în parte, stabilindu-se necesarul pentru sector, se revăd și se modifică la nivelul șefului serviciului relații cu publicul, bibliotecarul metodist propune cele necesare comunelor și orașelor, iar responsabilul bibliotecii din Tecuci cele necesare municipiului. După aceasta, directorul formulează propunerile sau comenzile definitive, prin consularea unor șefi de servicii sau responsabili de secții, pentru ca, în final, bibliotecarul responsabil cu completarea și achizițiile să acționeze ca un „cap limpede”, aducînd ultimele observații pentru definitivarea comenzii. Tot el întocmește fișele de comandă ce se păstrează în fișierul colectiv de completare a colecțiilor bibliotecilor publice de stat (la zi din anul 1976), fișa de comandă realizată pe baza exemplarului de semnal (obținut cu înțelegerea centrului de librării), ceea ce permite eventualele corecturi ale precomenzilor, făcute în lumina adnotărilor întotdeauna exacte.

Cărțile ce merg în comune au înscrise pe fiecare exemplar, de către bibliotecarii de la sectorul achiziții și evidență, cotele (indice C.Z.U. și indicele de autor), venind astfel în ajutorul bibliotecarilor comunali.

NEDELCU OPREA

director

Biblioteca „V. A. Urechia”—Galăț

Circulația cărții tehnice în Biblioteca județeară Mureș

La sfîrșitul anului 1974, în cadrul Bibliotecii județene Mureș a luat ființă o secție denumită „Cartea tehnică”, dar vehiculînd în fapt colecțiile cu profil tehnico-științific și agricol și avînd sarcini expresive în sprijinirea calificării și perfecționării profesionale, în creșterea gradului de întreprînderă a producției cu știința, în integrarea cărții în viața economică locală, în formarea forței de muncă prin învățămîntul cu profil tehnic, în amplificarea capacităților creative ale omului.

În scopul perfecționării continue a serviciilor oferite și pentru fundamentarea științifică a activității s-a întreprins o cercetare asupra circulației colecțiilor deținute, de la înființarea secției și pînă la începutul anului 1981, în principal pe baza fișei cărții, folosindu-se instrumentarul analizei de conținut și al bi-

bliometriei, în corelație cu observațiile zilnice și datele statistice. Au fost luate în considerare fișele complete, o fișă a cărții conținînd 22 de imprumuturi înregistrate. De asemenea s-a ținut cont în aprecierile formulate de numărul de exemplare per titlu. Prezentăm în continuare rezultatele acestei cercetări.

Analiza cantitativă a imprumuturilor efectuate la secția „Cartea tehnică” dezvăluie că interesele publicului cititor sînt orientate, în primul rînd, spre lucrările din domeniul științelor tehnice (1314 fișe), în ordine situîndu-se apoi cărțile din domeniile științelor naturii (1217 fișe), urmate la o mare distanță de lucrările de profil din clasa 7 — arhitectură, urbanism, desen tehnic,

fotografie etc. — (156 fișe), poziția cea mai joasă în această scală deținând-o cărțile cu conținut agro-zootehnic (156 fișe). Dealtfel, lucrările tehnice consultate la această secție oglindesc, într-o oarecare măsură, tabloul vieții industriale a orașului Tirgu Mureș, cu prioritate în construcția de mașini, industria chimică și a lemnului.

Din domeniul științelor naturii, pe primul loc (45%) se situează cărțile de matematică, pe locul doi (27%) cărțile de fizică și pe locul trei (15%) cărțile de chimie. În cadrul fondurilor clasificate la clasa 6, poziția fruntașă o dețin cărțile din domeniile științelor tehnice: inginerie (1063 fișe) — 80,89%, care la rândul lor se împart în lucrări de construcții de mașini 87% și tehnica mijloacelor de transport 11%, celelalte subgrupe neatingând circulația minimă de 22. În ceea ce privește cărțile de construcții de mașini, în primul rând sînt solicitate cărțile de electrotehnică (57,72%), urmate de cele despre mașini-unelte și prelucrarea prin așchiere (16,64%), cu un procentaj apropiat (8,10% respectiv 7,56%), de cărțile de prelucrare și formare fără așchiere, respectiv de organe de mașini.

În legătură cu cărțile din domeniul electrotehnicii, este îmbucurător faptul că, desmițînd opinia generală că cea mai largă audiență o au cărțile de radiotehnică și tv., statistica dovedește că în primul rând se consultă electrotehnica generală, studiile de bază din acest domeniu (46,62%), urmată de lucrările din domeniul electrotehnicii (23,97%), abia după acestea situîndu-se cărțile de radiotehnică (18,72%) și televizoare (10,67%).

Arătăm că 5,72% din totalul împrumuturilor considerate se circumscriu clasei 7. E relevant faptul că peste o jumătate din acestea (58,97%) sînt cărți de tehnica fotografiei.

Științele agricole dețin, cum s-a văzut, o pondere scăzută — în medie, anual, în circulația colecțiilor secției „Cartea tehnică”, cca 4% din cărțile împrumutate —, iar frecvența împrumuturilor relevată prin fișele epuizate este și mai scăzută,

reprezentînd doar 1,35% din totalul fișelor.

Analiza comparativă pe anii avuți în vedere dezvăluie că an de an procentajul cărților de științe naturale cunoaște o ușoară scădere (44%, 42%, 39%, 37%, 34%), în timp ce procentajul cărților tehnice se află, dimpotrivă, într-o ușoară creștere (45%, 48%, 50%, 51%, 54%).

Tendența de scădere a numărului cărților de științe naturale împrumutate nu este resimțită și la nivelul numărului de fișe epuizate, ceea ce se explică prin aceea că unele titluri au o circulație mai mare. Lista titlurilor care au circulat minimum de 66 ori (3 fișe complete) evidențiază faptul că numărul celor din domeniul științelor naturii este mai mare decît al celor tehnice. Astfel, din 1217 fișe de carte de științe naturale, 133 de titluri au o solicitare mare, în timp ce din 1314 fișe cărți de științe tehnice, numai 118 titluri se înscriu în categoria celor cu grad mare de solicitare.

Din totalul de 264 de titluri care au circulat de peste 66 de ori, pe primul loc stau cărțile de matematică, cu 61 de titluri, urmate de cele de fizică (37) și chimie (23).

Analizînd natura cărților cu o circulație mare, se observă că ele sînt în primul rînd diferite culegeri de probleme și manuale de bază ale științelor respective, recordul de circulație, cu 594 împrumuturi, deținîndu-l culegerea „Probleme de matematică pentru examenle de bacalaureat și de admitere în învățămîntul superior” de C. Ionescu-Tîtu, N. Mihăilescu, Z. Pîrșan și E. Rogai.

Dacă cunoașterea titlurilor de cărți cu o circulație mare ne-a preocupat în mod deosebit, nu e lipsit de interes nici stabilirea autorilor cel mai des solicitați.

Restringînd numărul autorilor la cei care au minimum 9 fișe (adică cca 200 împrumuturi) a rezultat o listă de 56 de autori cu preocupări din 9 domenii de cunoștințe: matematică (20), electrotehnică (14), chimie (9), fizică (5), construcții de mașini (3), mașini de calcul (2) și auto, chimie industrială, fotografii (3).

Recapitulînd, se poate spune că matematica deține primul loc atît la repartizarea fișelor după conținut

(548 fișe), cit și în ceea ce privește numărul de titluri cu cele mai multe circulații (61 titluri), cea mai solicitată lucrare (Culegere de probleme de matematică de C. Coșniță și F. Turloiu) cu 484 împrumuturi și cel mai căutat autor (Cezar Coșniță) — 1012 împrumuturi, înscriindu-se tot în acest domeniu.

Matematica a devenit un element fundamental al vieții contemporane și un instrument de neînlocuit în cele mai multe domenii ale gîndirii, ale științei și tehnicii. Așa se explică rolul principal jucat de matematică între cărțile împrumutate. Alături de matematică de un interes deosebit se bucură fizica, care este baza pregătirii multilaterale a specialiștilor din diferite domenii și chimia care și-a cucerit un loc de frunte în multe domenii ale industriei, ca și în viața de toate zilele. Frecvența mare a împrumuturilor de cărți din aceste domenii — la care se alătură și cărțile din domeniile de vîrf ale tehnicii: construcții de mașini, electrotehnică și electronică etc. — demonstrează eficiența colecțiilor noastre.

La completarea fondului de carte, în viitor va trebui să ținem cont tocmai de aceste preferințe ale beneficiarilor bibliotecii — preferințe presupuse și confirmate cu prilejul acestei analize —, achiziționîndu-se titluri în suficiente exemplare din domeniile foarte căutate și în mai puține exemplare din domeniile cu circulație restrînsă. Totodată, prin munca bibliografică, prin diferitele metode de popularizare a cărții, va trebui să intensificăm activizarea fondurilor de cărți din ramurile specifice industriei județului, ca industria chimică, industria lemnului, prelucrarea lui și îndeosebi a literaturii din domeniul agriculturii.

În fața cadrelor de specialitate stau cerințe tot mai mari pentru promovarea progresului tehnico-științific, la care prin munca noastră specifică, bibliotecărească, trebuie și sperăm ca, printr-un efort conjugat, să contribuim la transformarea științei în forță nemijlocită de producție.

MARIA FÛLOP
Biblioteca județeană
Mureș

Modalități de reliefare a lucrărilor tovarășului Nicolae Ceaușescu în cataloagele alfabetice generale din bibliotecile publice

Gîndirea creatoare a președintelui țării, tovarășul Nicolae Ceaușescu, a fost reflectată în numeroase lucrări, al căror ecou peste hotare a determinat și editarea operei sale în diferite limbi ale lumii. Multitudinea lucrărilor sale adunate în bibliotecă în decursul anilor a determinat dezvoltarea rubricii respective din catalogul alfabetic, care, fără o organizare judicioasă, ar fi putut deveni greu de consultat. Urmărind a facilita regăsirea lesnicioasă de către cititorii a lucrărilor dorite și în spiritul caracterului recomandat al catalogului alfabetic, am elaborat o schemă de organizare a rubricii, pe categorii și tipuri de lucrări.

Vasta operă teoretică a președintelui Nicolae Ceaușescu, concretizată într-o suită de volume foarte solicitate de publicul cititor, se împarte în trei categorii editoriale: I. Opere; II. Opere alese și Culegeri tematice; III. Lucrări separate.

I. Opere. În această categorie am inclus volumele apărute în seria *România pe drumul construirii societății socialiste multilaterale dezvoltate*, care, pînă la Congresul al X-lea al P.C.R., (vol. I-III), s-a intitulat *România pe drumul desăvîrșirii construcției socialiste*. Această serie, întrunind cuvintări, rapoarte, articole, realizate cu diferite prilejuri, poate fi considerată, pentru semnificația ei, ca operă completă, chiar dacă nu poartă explicit acest titlu.

II. Culegerile tematice care relevă multiplele contribuții ale tovarășului Nicolae Ceaușescu la progresul gîndirii social-politice și economice, în diferite planuri, cuprind volumele apărute în seria *Din gîndirea social-politică a președintelui României*, precum și cele din seria *Din gîndirea economică a președintelui României*. În prima parte a acestei categorii de lucrări, adică de culegere de scrieri, se plasează și primul volum din seria de *Opere alese*, recent apărut.

III. *Lucrările separate* desemnează scrierile cu titluri distincte și titluri generice cum ar fi: cuvintări, discursuri, expuneri, rapoarte, ținute cu diferite prilejuri (în cadrul congreselor, conferințelor, plenarelor, consfătuirilor, întîlnirilor de lucru, ședințelor comune etc.).

Asigurată, prin prelucrarea catalografică, cu descrieri principale și după caz cu descrieri complementare, lucrările mai sus enunțate sînt reflectate în catalogul alfabetic general în următoarea ordine:

A. DESCRIERILE PRINCIPALE

I. Opere complete

„România pe drumul desăvîrșirii...” vol. I-III.
„România pe drumul construirii...” vol. IV-XXI... deci în ordine cronologică a aparițiilor, respectiv a numerotării volumelor, printr-o licență catalografică, față de criteriul ordinii strict alfabetice a titlurilor.

II. Opere alese. Culegeri tematice.

a. *Opere alese*. Vol. I (rubrică deschisă succesiunii de volume).

b. „Din gîndirea economică a președintelui României”. În interiorul grupării, în ordinea alfabetică a titlurilor apărute.

c. *Din gîndirea social-politică a președintelui României*. Aceeași ordine alfabetică, în cadrul secțiunii.

Acordîndu-se prioritate operelor alese, culegerile tematice sînt organizate în ordinea alfabetică a denumirii celor două colecții, criteriul ce se păstrează (cum am văzut) și în orînduirea lucrărilor din cadrul fiecărei colecții.

III. Lucrări separate

a. *Lucrările cu titluri generice* — cuvintări, discursuri, expuneri, rapoarte — se orînduiesc în ordinea invers cronologică a datelor ținutei acestora, iar în cadrul fiecărui an, în ordine alfabetică.

Argument: În majoritatea cazurilor, cititorii cunosc data aproximativă a ținutei unei cuvintări, etc. și mai puțin titlul complet al acestuia sau cel puțin primele cuvinte din titlu, ceea ce îngreunează mult căutarea în catalog. Aranjarea invers cronologică, dovedită a fi foarte eficientă, accentuează totodată caracterul informativ și recomandat al catalogului alfabetic.

b. *Lucrările cu titluri distincte* sînt aranjate în ordinea alfabetică a acestora.

B. DESCRIERI COMPLEMENTARE

IV. În cazul lucrărilor separate, în care sînt enunțate două titluri, primul indicînd tema abordată, iar al doilea (de fapt un subtitlu semnificativ) specificarea formei și a prilejului de prezentare a temei, se poate proceda astfel: fișa cu *descrierea principală* va cuprinde descrierea completă — primul titlu (tema propriu-zisă), urmat de celelalte elemente ale foii de titlu, iar a doua fișă fie va relua descrierea principală cu sublinierea celui de-al doilea titlu, pentru a da intrarea în catalog, fie va formula o nouă descriere, în care al doilea titlu, cuprins între paranteze drepte, trece în fața primului titlu (*descrierea complementară la autor/ cel de-al doilea titlu*). Fiecare din aceste descrieri, dînd intrări diferite în catalog, va facilita regăsirea indiferent de elementul de titlu reținut de cititor. Totodată, această modalitate permite adunarea la un loc a tuturor cuvintărilor, expunerilor, rapoartelor.

V. *Lucrările despre viața și opera tovarășului Nicolae Ceaușescu* sînt organizate în ordinea alfabetică a numelui autorilor monografiilor, respectiv a titlurilor, pentru anonime.

Intrucît, prin largul interes suscitat, opera tovarășului Nicolae Ceaușescu este tradusă în diverse limbi, iar bibliotecile publice din țară, tînzind spre completitudinea colecției de lucrări ale președintelui României, achiziționează aceste traduceri, rubrica din catalog ce-i este consacrată va cuprinde după subdiviziunile enunțate, o subrubrică intitulată: *operele tovarășului Nicolae Ceaușescu în diverse limbi*. Lucrările vor fi înscrise aici în ordinea alfabetică a limbilor, respectînd în cadrul fiecărui grup lingvistic aceeași ordine stabilită pentru lucrările în limba română.

Pentru înlesnirea consultării rubricilor formate de lucrările tovarășului Nicolae Ceaușescu în catalogul alfabetic general, se recomandă utilizarea *fișelor divizionare*, care au în acest caz o importanță mai accentuată decît în rubricile celorlalți autori prolifici, urmărindu-se o informare cit mai completă asupra multitudinii lucrărilor adunate.

Distingem trei tipuri de fișe divizionare:

— *cele cu proeminența de mijloc*, pe 3/4 din lățimea fișei, sînt folosite pentru marcarea limbilor în care se găsesc traduse lucrările, pentru structurarea operelor în: „opere complete”, „opere alese”, „culegeri tematice”, „opere separate”;

— *cele cu proeminența așezată pe stînga ori pe dreapta fișierului*, pe 1/2 și 1/3 din lățimea fișei sînt folosite astfel:

— pentru reliefaarea numelui autorului prolific Ceaușescu, Nicolae se va face o fișă divizionară cu *proeminența pe 1/2 din lățimea fișei așezată pe dreapta fișierului*; același tip de divizionare pe 1/2 din lățimea fișei (pe dreapta fișierului) se folosește și pentru departajarea denumirii colecțiilor, pentru departajarea lucrărilor separate cu titluri generice (cuvintări, discursuri, expuneri etc.) și pentru delimitarea lucrărilor separate cu titluri distincte;

— fișele divizionare cu *proeminența pe 1/2 din lățimea fișei pe stînga fișierului* marchează: lucrările despre viața și opera tovarășului Nicolae Ceaușescu;

— fișele divizionare cu *proeminența pe 1/3 din lățimea fișei situată pe stînga fișierului* urmăresc departajarea invers cronologică, pe an, a cuvintărilor, expunerilor, rapoartelor la diferite adunări, plenary, ședințe etc.

Am insistat asupra ordonării descrierilor lucrărilor tovarășului Nicolae Ceaușescu în catalogul alfabetic general, intrucît sistemul de intercalare și de reliefare a acestora prin fișele divizionare amintite, facilitează cititorului cunoașterea complexă a operei sale, respectiv scurtarea timpului de consultare a catalogului și deci de găsire a lucrărilor dorite, atît de importante din punct de vedere ideologic și informațional.

DOINA BANU

Biblioteca județeană Cluj

Notă: *Articolul de față reia un capitol din lucrarea realizată în cadrul programului de reciclare. Conducător științific: Antoaneta Corvătescu.*

Pentru o nouă calitate în activitatea cultural-educativă a bibliotecii

CZU 027.53

Biblioteca județeană Timiș pe coordonatele Festivalului național „Cântarea României”

Asemeni tuturor așezămintelor de cultură din patria noastră și Biblioteca județeană Timiș — instituție cu o valoroasă tradiție cristalizată în decursul celor peste trei sferturi de veac de când datează — a găsit în Festivalul național „Cântarea României” cadrul excepțional de punere în valoare a potențialului său politico-ideologic și cultural-științific subordonat operei de formare și de dezvoltare a conștiinței socialiste.

Perioada în care s-a desfășurat ediția abia încheiată, a reprezentat și pentru biblioteca noastră o etapă de mari împliniri, generatoare de inițiative, decizionale de noi energii în rândurile activității ei, urmare a sporirii cerințelor și exigențelor unui public tot mai numeros și divers, care, cu siguranță, și în viitor va apela tot mai insistent la serviciile acestei instituții.

Obținerea locului fruntaș se constituie în corolarul unei munci angajate a muncitorului nostru colectiv care, beneficiind de îndrumare permanentă din partea organelor de partid locale, de un substanțial sprijin material din partea statului, a înțeles chemarea de a realiza, prin tot ce întreprinde, veritabile acte de cultură, contribuind astfel, prin mijloace specifice, la înarmarea cititorilor cu cunoștințe politice și tehnico-profesionale, la înnoirea minților și mobilizarea energiilor pentru îndeplinirea sarcinilor de producție și participarea angajată la viața economico-socială a județului.

Alocarea pentru perioada 1979—1981 a unor importante fonduri a permis sporirea colecțiilor de publicații și de alte documente cu circa 60 de mii de unități, ajungându-se la finele anului 1981 la 569 379 de cărți, periodice și alte documente (discuri, diapozitive, diafilme, etc.). Mutățiile calitative intervenite în structura colecțiilor — literatura social-politică, cea științifică și tehnică, materialele audio-vizuale cîștigînd ca pondere și diversitate — au marcat, la rîndul lor, în sens pozitiv activitatea bibliotecii. Astfel, serviciile instituției noastre au fost extinse prin sistemul celor 6 secții și 9 filiale, prin asigurarea unor activități bibliografice complexe: informații factologice, bibliografii și cercetări bibliografice la cerere, bibliografii de recomandare pentru propagandisti și cursanții la învățămîntul politico-ideologic, pentru lectorii și cursanții universităților cultural-științifice, pentru cei care frecventează diferite forme de calificare și perfecționare profesională. Totodată, împrumutul interbibliotecar a pus mai operativ la dispoziția multor cititori documente obținute de la marile biblioteci din țară și din străinătate. Prin toate acestea, ca și prin gama largă de manifestări culturale-științifice avînd ca obiectiv central creșterea contribuției cărții la cunoașterea și însușirea documentelor Congresului al XII-lea al partidului, a cuvîntărilor secretarului general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, a programelor de dezvoltare la nivel național și în profil teritorial, a legilor țării, biblioteca județeană și-a sporit aportul la formarea și dezvoltarea orizontului cunoașterii științifice și tehnico-profesionale, la formarea conștiinței

juridice, la dezvoltarea gândirii filozofice materialist-dialectice, la educarea maselor în spiritul eticii și echității socialiste, la formarea și dezvoltarea gândirii estetice și a altor laturi ale educației permanente.

Aniversarea a 2050 de ani de la formarea primului stat centralizat și independent sub conducerea lui Burebista, a 60 de ani de la crearea Partidului Comunist Român, precum și a altor evenimente care au avut loc în perioada la care ne referim au orlăieuit salonului literar-științific al bibliotecii județene o mai intensă valorificare a documentelor de partid, a operelor secretarului general al partidului, a literaturii istorice cu un bogat conținut patriotic. Colaborînd cu cadre competente — profesori, ingineri, tehnicieni, medici, economiști, juriști, propagandisti —, biblioteca județeană a organizat numeroase dezbateri, simpozioane, concursuri, recenzii și prezentări de cărți. S-au remarcat într-acestea dezbaterile „Știința și tehnologia — factori hotărâtori ai progresului”, „Cartea — sprijin real în competiția creației tehnico-științifice”, „Cartea în sprijinul înțelegerii noului mecanism economico-financiar”.

Organizarea unor expoziții de amploare cu cartea științifică și tehnică în întreprinderile „Electromotor”, „Victoria” și „IMT”, însoțite de simpozioane, dezbateri și prezentări de cărți, cu sprijinul unor specialiști de la instituții politice, ca și altele acțiuni organizate în cadrul Salonului literar-științific, orlăieuite de aniversările Safoveanu, Brăncuși, Bărovia, Enescu, au sporit dimensiunile contribuției bibliotecii noastre la viața cultural-științifică a județului.

Activitatea științifică a colectivului a obținut cote tot mai înalte, așt prin numărul mai mare de bibliotecari angajați în cercetarea aspectelor lecturii publice, dar mai ales prin dimensiunile calitative ale tematicii abordate. Măsurile tehnico-organizatorice întreprinse pentru extinderea și diversificarea serviciilor de bibliotecă, printr-o valorificare mai bună și mai eficientă a experienței biblioteconomice, au condus la obținerea unor rezultate calitativ superioare în sfera atragerii publicului la lectură și a valorificării colecțiilor. Linia mereu ascendentă a acestor indicatori în perioada 1979—1981 este de natură să ateste în modul cel mai elocvent eficiența măsurilor politico-organizatorice întreprinse. Astfel, dacă în 1979 biblioteca a fost frecventată de 38 463 de cititori, dintre care doar 7 794 din rîndul muncitorilor, și în 1981 totalul cititorilor se cifrează la 43 836, adică cu 5 273 mai mulți decît în 1979, iar numărul cititorilor proveniți din rîndul muncitorilor a ajuns la 9 932. Dimensiunile efortului colectivului bibliotecii județene se relevă și mai bine dacă avem în vedere că cei 43 836 de cititori au apelat la serviciile bibliotecii în cadrul unei frecvențe totale de 316 397 și au împrumutat 1 018 926 de cărți, periodice, discuri, jocuri, și jucării, ilustrate, fotografii etc.

Dotarea materială existentă la finele anului 1981, succesele raportate pe plan organizatoric, potențialul de cadre ex-

primat printr-o bună pregătire politică și profesională, printr-o mai mare stabilitate și o mai bună disciplină, baza de masă a propagandei cărții la care își aduce contribuția un larg front de colaboratori, toate acestea se constituie în suporturi ale activității viitoare a Bibliotecii județene Timiș. Justificînd o dată în plus prețuirea ce i s-a acordat în ediția trecută a Festivalului, colectivul bibliotecii este hotărît să impună instituția noastră în conștiința publicului ca adevărat atelier al educației revoluționare, al formării omului nou cu o înaltă conștiință patriotică.

Programul de perspectivă al bibliotecii în cîinulul 1981—1985, ca și obiectivele și sarcinile celui de-al II-lea an din actualul cîinulul, avînd la bază orientările documentelor celui de-al XII-lea Congres al partidului, ale expunerii-program rostite de tovarășul Nicolae Ceaușescu la Plenara C.C. al P.C.R. din 25—26 noiembrie 1981, ale mesajului adresat națiunii cu ocazia Anului Nou, atestă, după părerea noastră, în-sușirea adecvată de către colectivul bibliotecii a conceptului de nouă calitate în viața bibliotecară, stabilind direcțiile concrete de acțiune, urmare a determinării factorilor obiectivi și subiectivi:

- perfecționarea organizatorică și funcțională a tuturor sectoarelor de activitate, asigurarea unei activități culturale-educative permanente, pe bază de programe lunare și săptămînale;

- continuarea acțiunii de îmbunătățire a structurii colecțiilor de publicații prin creșterea ponderii literaturii social-politice, științifice și tehnice, de informare, îmbogățirea fondului de carte beletristică cu conținut militant, revoluționar care ogîndește realizările poporului nostru în anii socialismului, modernizarea colecțiilor prin îmbogățirea patrimoniului de discuri, diapozitive, diafilme, microfilme etc.;

- prelucrarea operativă și de calitate a documentelor, reflectarea colecțiilor într-un sistem de cataloage și fișiere care să răspundă celor mai diverse întrebări pe care cititorul le poate adresa bibliotecii;

- implicarea mai cuprinzătoare a activității bibliografice în procesul de pregătire profesională a oamenilor muncii;

- extinderea serviciilor prin înființarea de noi filiale, și puncte de împrumut, intensificarea și diversificarea activității de propagandă a cărții și a bibliotecii, (acțiuni specifice, cu diferite categorii de oameni ai muncii, inclusiv activități de microgrup), lărgirea bazei obștești a activității de masă cu cartea, inițierea unor acțiuni permanente pentru stimularea lecturii în rîndul tineretului;

- valorificarea plenară a întregului potențial cultural-științific de care dispunem, inclusiv prin extinderea considerabilă a împrumutului interbibliotecar;

- stimularea activității de cercetare ca una din pîrgăile care contribuie la progresul substanțial al lecturii publice;

- afirmarea largă a conducerii colective — creșterea rolului acunării generale și al consiliului oamenilor muncii, îmbinarea principiilor răspunderii colective cu răspunderea personală în muncă a fiecărui lucrător din bibliotecă, întărirea ordinii și disciplinei în toate sectoarele;

- ridicarea permanentă a calificării profesionale, a nivelului politic și ideologic al tuturor lucrătorilor din bibliotecă;

- perfecționarea funcției metodice, promovînd în tot ce întreprindem spiritul militant care să vizeze generalizarea experienței pozitive în munca cu cartea și lichidarea cît mai grabnică a oricăror neajunsuri din activitatea bibliotecilor publice.

MIHAI IANCOLESCU
director
Biblioteca județeană Timiș

Norme privind catalogarea cărții vechi (VIII)

CZU 025.5.09

6. Zona seriei

Această zonă cuprinde următoarele elemente:

- 6.1. Titlul propriu-zis al seriei
- 6.2. Titlurile paralele ale seriei
- 6.3. Alte informații despre titlul seriei
- 6.4. Menționările de responsabilitate cu privire la serie
- 6.5. Numărul de serie standard internațional al seriilor ISSN*
- 6.6. Numerotarea în cadrul seriei
- 6.7. Enumerarea și/sau titlul subseriei
- 6.8. Titlurile paralele ale subseriei
- 6.9. Alte informații despre titlul subseriei
- 6.10. Menționările de responsabilitate cu privire la subserie
- 6.11. Numărul de serie—standard internațional al subseriei
- 6.12. Numerotarea în cadrul subseriei
- 6.13. Mai multe serii

Model de punctuație :

- A. Zona seriei este precedată de un punct, spațiu, liniuță, spațiu (.—)
- B. Titlurile paralele ale seriei sau titlul paralel al subseriei este precedat de un spațiu, semnul egal, spațiu (—)
- C. Alte informații cu privire la titlul seriei sau subseriei sunt precedate de un spațiu, două puncte, spațiu (:)
- D. Prima menționare a responsabilității cu privire la serie sau subserie este precedată de spațiu, diagonală, spațiu (/)
- E. A doua și fiecare menționare de responsabilitate ulterioară cu privire la serie sau subserie este precedată de un spațiu, punct și virgulă spațiu (;) în afara cazului în care menționările se consideră a forma o singură sintagmă.
- F. Numărul de serie standard internațional al seriei sau subseriei este precedat de o virgulă, spațiu (,)
- G. Numerotarea în cadrul seriei sau subseriei este precedată de un spațiu, punct și virgulă, spațiu (;)
- H. Enumerarea sau titlul subseriei este precedată de un punct, spațiu (.)
- I. Fiecare menționare a seriei este cuprinsă între paranteze rotunde ( )
- J. A doua sau fiecare menționare ulterioară a seriei este precedată de un spațiu.

Exemple :

- — (Titlul propriu-zis al seriei = titlul paralel al seriei).
- — (Titlul propriu-zis al seriei, ISSN ; numerotarea în cadrul seriei).
- — (Titlul propriu-zis al seriei; alte informații despre titlu/menționarea responsabilității, ISSN ; numerotarea în cadrul seriei. Enumerarea subtitlului, titlul subseriei, ISSN ; numerotarea în cadrul subseriei).
- — (Prima serie) (A doua serie)

6.1. Titlul propriu-zis al seriei.

Se va descrie titlul propriu-zis al seriei așa cum se găsește în publicație. Deci se va transcrie întocmai formularea fără a ține seama neapărat de malscul și punctuație.

Menționările seriei sînt rare în monografiile tipărite timpuriu și trebuie avut grijă de a distinge adevăratele titluri ale seriei de alte informații cu privire la titlu.

* Folosirea ISSN pentru seriile mai vechi nu este încă dezvoltată.

(Belles Lettres)

(English linguistics, 1500—1800, a collection of facsimils reprints).

(Les Artistes du livre)

6.2. Titlurile paralele ale seriei.

Cînd titlurile seriei apar în publicație în mai multe limbi și/sau scrieri, sînt transcrise ca atare.

6.3. Alte informații despre titlul seriei.

Ele se notează cînd apar în publicație și sînt anexe necesare la titlul propriu-zis al seriei.

● — (L'ornement des petites bibliothèques : Collection précieuse, en petit format, des plus jolis romans, et autres ouvrages choisis en vers et en prose).

6.4. Menționările de responsabilitate cu privire la serie.

Menționările de responsabilitate cu privire la serie constituie un element esențial cînd titlul propriu-zis al seriei este un termen generic. Ele vor fi date așa cum apar în publicație precedate de spațiu, diagonală, spațiu (/)

● — (La Collection Les artistes du livre / Publiée sous la direction de Marcel Valotaire.

(A travers l'art français e Collection publiée sous la direction de George Huisman)

6.5. Numărul internațional standard pentru serie.

Cînd o publicație include un număr internațional standard al seriei (ISSN) cu privire la seria căreia îi aparține, se menționează cifre precedat de literele ISSN.

● — (Tranșacțiile Societății Regale din Edinbourg, ISSN 0080—4568).

6.6. Numerotarea în cadrul seriei.

Numerotarea este dată cînd este cunoscută din publicație. Numărul este precedat sau urmat de termenul folosit în publicație sau printr-o formă abreviată.

Numerele se transcriu numai în cifre arabe.

Exemple :

● (La bibliothèque bleue entièrement refondue et considérablement augmentée ; no. 3).

● (Nouvelle bibliothèque littéraire ; 5-ème série).

● — (Bibliothek der Novellen, Märchen und Sagen / Herausgegeben von Dr. Th. Echtermeyer und K. Simorek ; 4 Theil).

6.7. Menționarea subseriei.

6.12.

Cînd o serie este împărțită în subserii (secțiuni etc.) este dată întii menționarea principală a seriei, urmată de menționarea subseriei.

Exemple :

● — (Collection Guillaume, Oeuvres choisies).

● — (Petite bibliothèque littéraire, Auteurs contemporains).

6.13. Mai multe serii.

Cînd publicația este o parte a mai multor serii, se vor da toate menționă-

țile seriilor, fiecare fiind încadrată în interiorul propriului ei set de paranteze.

7. Zona notelor.

Notele clarifică și amplifică descrierea formală, în care regulile nu permit includerea unor anumite informații. Desi ISBD (A) menționează că notele pot fi categorisite în termenii zonelor normativului internațional, ordinea lor de prezentare fiind facultativă, optăm pentru claritatea descrierii ; deci notele vor fi grupate în două mari categorii :

1. Note generale : care se referă la descrierea publicației, respectind ordinea indicată în zonele și elementele ISBD (A) ;

2. Note specifice : care cuprind toate elementele de date ce definesc și particularizează exemplarul descris.

Model de punctuație

Fiecare notă este separată de următoarea prin punct, spațiu, liniuță, spațiu (.—). Acestea se omit sau se înlocuiesc printr-un punct cînd fiecare notă este descrisă pe rînd separat. Se recomandă ca, în cadrul notelor, unde este posibil, să se respecte punctuația indicată în zonele 1—6. Ex. : Titlul propriu-zis / menționare de responsabilitate.

Note generale

7.1. Notele referitoare la zona titlului și a menționării responsabilității.

Prima notă în această zonă se recomandă a fi nota referințelor bibliografice. Aceasta poate fi redată sub formă standard și abreviată, conținind inițialele sau prescurtarea sursei de informare, numărul de ordine (pagina sau coloana) în care este consemnată publicația.

Ex. : Greasse vol. II p. 646

Hain 1931

B.R.V. 345

GW. 4113

7.1.1. Notele referitoare la titlul propriu-zis.

Cuprind toate informațiile suplimentare indicate în paragraful 1.1 pentru a fi descrise într-o notă și anume : 1.1.9, 1.1.10.3, 1.3.1 și 1.3.2 (1.4.1 și 1.4.2), 1.3.5 și 1.4.5, 1.2.9.2 și 1.4.9.2. De asemenea se vor numerota toate sursele de informare diferite de pagina de titlu sau substituitul ei pentru zonele 1, 2 și 4 și sursele exterioare publicației pentru restul zonelor.

7.1.1.2. Note referitoare la traducere.

În cazul unei traduceri, a doua notă va consta în mod normal din titlul lucrării care a fost tradusă. Dacă publicația este traducerea unei editii speciale a unei lucrări, care și păstrează propriul ei titlu, acest titlu se poate da în notă, urmat de titlul lucrării originale, traduse.

Cînd publicația conține numeroase lucrări individuale, notele de traducere pot fi incluse în nota conținutului (vezi 7.6.3.1).

7.1.1.3. Alte note referitoare la titlul propriu-zis.

Cuprind informații despre sursa titlului propriu-zis, titlurile variate și transliterate. Ele includ de asemenea descrierile altor pagini de titlu din publicație pentru apendice, alte lucrări etc.

Ex. : Illustrium imagines (imperatorum et illustrum virorum ac mulierum vultus ex antikuis nomismatibus expressi et breves tituli (...) 1 apositi)

NOTA : Titlu propriu-zis a fost completat din informațiile date în colophon.

7.1.2. Note referitoare la titlurile paralele și alte informații despre titlu, natura, scopul, forma literară și limba publicației.

Ex. : notă referitoare la scopul publicației :

— Și s-au tipărit... pentru ca să se dea dar pravoslavnicii. BRV 114.

Titlurile paralele ce apar în publicație dar nu pe pagina de titlu sau substitutul ei se dau într-o notă (vezi 1.3.2.); asemenea alte informații despre titlu ce nu apar pe pagina de titlu sau substitutul ei se menționează de regulă în notă (vezi 1.4.2).

Se mai pot menționa într-o notă titlurile paralele sau alte informații despre titlu care, chiar dacă apar pe pagina de titlu sau substitutul ei, sînt foarte lungi (vezi 1.3.3 și 1.4.3).

Ex. :
— Alte informații despre titlu... (extrase din prefață)
— A doua pagină de titlu indică : ...
— Text german :
— Text paralel spaniol și traducere engl.

7.1.3. Note cu privire la menționarea responsabilității.

Cuprind menționările de responsabilitate care nu sînt obținute din publicație (vezi 1.5.2), note referitoare la variante de nume și notele despre persoanele sau autorii colectivi care au contribuit la lucrare dar nu pot fi integrați în structura descrierii din următoarele cauze :

a. — nu este specificată clar responsabilitatea și funcția.

Ex. : — Carte sau lumină (...) descoperită și așezată de prea învățatul Ieromonah Maxim Peloponesianul.

— În capitolul I al textului se specifică „făcut de” Maxim Peloponesianul. (B.R.V. 114).

b. — numele lor este legat de edițiile precedente dar nu de ediția prezentă.

Ex. : Tradus din mss. nepublicat al autorului.
— Aici se mai notează și poziția originală a menționării responsabilității de pe pagina de titlu sau substitutul ei în cazul în care e transferată în altă poziție.

Ex. : Mențiunea de autor este luată de pe verso-ul paginii de titlu, „cuvînt către cititorii” sau din titlurile capitolelor.

c. — variante la nume

Ex. :
— Publicat anterior sub inițialele J.S.;
— Pe pagina de titlu apare autorul sub numele Ioan Constantin B. B. Voievod (numele real al autorului; Constantin Brincoveanu);
— Pe pagina de titlu Ioan Constantin Nicolae Voievod (numele real; Nicolae Mavrocordat).

7.2. Notele referitoare la zona ediției și istoric bibliografic al publicației.

Cuprind detaliile asupra relațiilor publicației cu alte publicații și cu alte ediții, incluzînd retipărirea anterioară.

Ex. : — Publicația descrisă este ediția a III-a, 1575.

NOTA : Ediția a III-a Parisis, G. Morelius, 1559

sau : Publicat anterior ca supliment la lucrarea Quinti Horatii Opera.

7.3. Notele referitoare la zona editării, difuzării.

Cuprind :
— detalii despre alți editori sau tipografi ai publicației.

Ex. : — Gramatica Românească de Radu Tempa, Sibiu, în tipografia lui Petru Bart, 1797.

— În Colophon : „Cu cheltuiala cinstițului Radu Verzea Paroh Satului Lung din Săcelea”.

— diferite informații culese despre datele de imprimare.

Ex. : — pagina de titlu : data 1721.

Colophonul poartă data 1723 sau : — Data este furnizată în forma unei cronograme etc.

7.4. Notele cu privire la zona descrierii fizice.

Cuprind descrierea fizică suplimentară a publicației care completează menționarea formală din zona 5 și menționările caracteristicilor fizice particulare¹.

Aici se vor menționa numărul rîndurilor pe pagină, alte informații importante pentru identificarea editorului sau tipografului (forma ediției, așezare în pagină etc.), numerotări greșite de pagini, foi albe, curiozități de numerotare a paginilor (foilor), volumelor, signaturii (care pot fi înregistrate în formă standardizată : A—G⁹, H⁹).

7.5. Notele cu privire la zona seriei

Cuprind notele ce dau informații despre seriile în care publicația a fost tipărită anterior și notele cu privire la editorii seriei (în cazul în care publicația a fost inclusă într-o serie).

7.6. Alte note

7.6.1. Note referitoare la dizertații — publicația nu este parte a seriilor de dizertații sau informația nu face parte din titlu propriu-zis sau alte informații despre titlu.

7.6.2. Tirajul (în cazul în care este menționat pe carte).

Ex. : Notă — 250 exemplare tipărite ;
— Ediție limitată la 20 ex.

7.6.3. Note referitoare la conținut și conținut suplimentar.

7.6.3.1. Note de conținut.

Exemple :

— Conține și viața autorului (Sallustius) ;

— Conține la p. 136 poezii dedicatorii ;
— Informații (istorice, economice etc) extrase din conținut ;

— Referințe din text ;
— Traduceri autentice ale lucrării ;

7.6.3.2. Note cu privire la conținutul suplimentar.

Cuprind indicarea Bibliografiilor, sumarelor, indexurilor etc.

Ex. : Bibliografie p. 291—293.

— Rezumat în limba franceză p. 143—146.
Cuprînde indexul de persoane și tematici (480—95).

Note specifice

Deși ISBD(A) include aceste note la 7.4 (Note cu privire la descrierea fizică), după cum am precizat mai sus, pentru claritatea descrierii și ușurința identificării exemplarului, vor fi menționate aici :

7.7.1. Note cu privire la legătură (tipul legăturii și materialul folosit).

7.7.2. Note cu privire la ilustrații (gravuri, ilustr. color etc.).

7.7.3. Note cu privire la ornamente (frontispicii, letrine, final, vignete, marca tipogr., blazeane etc.).

7.7.4. Note privitoare la însemnări (natura însemnărilor, transcrierea însemnărilor foarte importante din punct de vedere al conținutului).

7.7.5. Note cu privire la ex libris.

— Posesorul ex librisului ;
— Tipul ex librisului ;

— Locul de plasare al ex librisului pe carte.

¹ Deși ISBD(A) indică descrierea particularităților exemplarului în cadrul notelor privitoare la zona descrierii fizice, considerăm util ca ele să fie menționate după terminarea notelor generale, în cadrul notelor specifice.

ELENA MARIA SCHATZ
MARIANA IOVA

CZU 002 (086.2)
778.14.071/.072
608.1:0234

Microformatele o nouă dimensiune bibliotecomică (IV)

Sporirea cantitativă a microformatele este în relație directă cu utilizarea acestora de un număr tot mai mare de persoane. Micropublicația a devenit astăzi în lumea specialiștilor un termen la fel de utilizat ca și publicația. Producția de micropublicații poartă numele de *microeditură* și se realizează, în principal, pe următoarele căi : a. editarea anunțurilor documente speciale ; b. editarea în paralel pe hirtie și sub formă de microformat ; c. reeditarea (microeditarea tradițională) anunțurilor lucrări apărute de mai multă vreme (cărți și publicații seriale) ; d. editarea pentru nevoile economiei (sectorul cel mai dinamic). Pentru fiecare tip de document microeditat se recomandă anumite microformate : microfisa de format internațional (105×148 mm) pentru cărți și rapoarte ; microfilmul de 35 mm (în casetă) pentru unele seriale și colecții speciale.

a. *Microeditura* pune în circulație la un preț de cost inferior editării tipografice unele documente de mare importanță sortite altfel unei circulații limitate. Avem în vedere deosebi unele materiale rare, cum sînt manuscrisele. Marca bibliotecă americană Library of Congress a microfilmul, începînd din anul celui de-al doilea război mondial, peste 10 milioane pagini de manuscris în diferite mănăstiri și universități europene. Același regim au fost supuse și tezele de doctorat nepublicate. Acestea au fost microfilmate, pe domenii ale științei, și puse în circulație printr-un schimb activ de produse micrografice. Microfisele astfel obținute s-au expedit pe cale aeriană, ca o scrisoare obișnuită, dispărînd practic factorul timp.

b. *Editarea în paralel*, atît sub formă de pagină tipografică cunoscută, cît și sub formă de microformat, a reprezentat una din caracteristicile dezvoltării domeniului în deceniul al optulea al secolului nostru. Trebuie văzut în acest fenomen, în primul rînd, o acțiune de testare a cerințelor pieții. Începutul a fost făcut de Universitatea din Toronto, care a oferit spre vânzare în 1971 cîteva monografii tipărite sub formă de volum obișnuit și înregistrate totodată pe microfise. Preturile au fost aceleași. Exemplul este urmat curînd de alte instituții editoriale. La 20 aprilie 1972, periodicul *New Scientist* apărea și în ediție microfisată — abonații fiind anunțați din timp de această inovație. Bibliotecile îndepărtate au fost primele beneficiare — microfisa le sosea cu circa două săptămîni mai devreme decît publicația propriu-zisă. Evoluțiile ulterioare ale domeniului atestă faptul că publicațiile periodice, și mai puțin cărțile, sînt solicitate în ediții microfisate — cauzele fiind cunoscute. Marca editură Pergamon Press trimite săptămînal, cu titlu gratuit, în 500 de bibliotecă, microfisa hebdomaderului *Tetrahedron Letters* : cîte o microfisă negativă (care permite obținerea de copii pe hirtie) este expedită bibliotecilor americane și canadiene — acestea dispunînd de utilaje de copiere perfectionate. Din 1976, aceeași editură publică și edițiile microfisate ale 240 de seriale, la un preț inferior edițiilor tipărite (80% din prețul acestora). În realitate, prețul nu este prea scăzut, editorii avînd în vedere faptul că bibliotecile își realizează ele însele copii pe hirtie pe baza materialelor primite. Avantajul economic este totuși însemnat : de pe o microfisă negativă se pot face circa 50 000

Priorități și direcții în acțiunea de perfecționare a bibliotecarilor pentru anul 1982

În baza prevederilor Programului general de perfecționare politico-ideologică și profesională a lucrătorilor din domeniul culturii și artei, aprobat prin Dispoziția nr. 58 din 5 februarie 1981 a Președintelui Consiliului Culturii și Educației Socialiste, în anul 1982 vor parcurge programe următoarele categorii de cadre din bibliotecile județene, municipale și orașenești:

- directorii bibliotecilor județene (convocarea a II-a);
- bibliotecarii cu vechime îndelungată în profesie, cuprinși la programe de perfecționare (convocarea I-a);
- bibliotecarii cuprinși în acest cîncinal la programul de inițiere și formare (*Bazele biblioteconomiei* (convocarea a II-a)).

De asemenea, în acest an, vor fi perfecționați bibliotecarii cu sarcini în evidență, prelucrarea și valorificarea documentelor de interes cultural național din bibliotecă.

Procesul de perfecționare a cadrelor din categoriile menționate va urmări accentuarea și amplificarea funcției sociale a instituțiilor bibliotecare, în sensul sporirii contribuției lecturii și informării la realizarea obiectivului de bază al actualului cîncinal.

Ținînd seama de elementele fundamentale ale politicii partidului și statului nostru, ca și de sarcinile care se pun în domeniul activității politico-educative și cultural-artistice, procesul de perfecționare a lucrătorilor din bibliotecă va fi orientat în următoarele direcții:

a. studierea și însușirea concluziilor și implicațiilor ce se desprind pentru bibliotecă publică din documentele celui de al XII-lea Congres al partidului cu privire la contribuția specifică a acesteia la activitatea de educație, de documentare și informare a oamenilor muncii;

b. cunoașterea, însușirea și folosirea unor criterii ferme, ideologice și educative, în acțiunea de completare a fondului de documente, ca element și condiție esențială a activității de informare și educație prin carte;

c. menținerea permanentă a cadrelor în actualitatea politică și profesională, prin dezbateri sistematice și orientărilor politice fundamentale în munca cu cartea, ca și a achizițiilor teoretice și practice din experiența națională și internațională în domeniul biblioteconomiei, pentru fundamentarea științifică a conducerii, organizării și desfășurării lecturii, prin bibliotecile publice, pentru sporirea capacității informaționale a acestora și optimizarea relațiilor cu diverse categorii socio-profesionale ale cititorilor;

d. stimularea spiritului de creativitate în conducerea, organizarea și continuarea lecturii publice și sporirea eforturilor de integrare a activității bibliote-

de copii. Nu trebuie uitat și un alt câștig — reproducerea secvențială (numai a anumitor cadre). Vorbînd de publicarea *simultană*, se cuvine făcută mențiunea că procesul editorial nu are de fapt loc simultan — ediția microfilmata urmează ediției tipărite.

c. *Microeditarea unor lucrări apărute de mai multă vreme* urmărește un dublu scop: conservarea anumitor publicații sortite altfel deteriorării totale, pe de o parte, și reeditarea de materiale grafice în condiții economice superioare, pe de altă parte. Sînt cunoscute problemele grave cu care sînt confruntate marile biblioteci posesoare de perioadice vechi. Se știe că aproape toate ziarele apărute în secolul al XIX-lea sînt tipărite pe hirtie de slabă calitate. Datorită frecvenței consultării, aceste publicații periodice au cunoscut un mare grad de deteriorare. Se impunea luarea de măsuri grabnice pentru salvarea acestor importante izvoare de informații. S-au încercat diferite metode: tratamentul chimic, acoperirea cu folii subțiri de material plastic transparent etc. Toate acestea s-au dovedit a fi doar niște paliative. A fost luat apol în apăsare și un alt aspect — securitatea unor publicații împotriva anumitor cititori antisociali înarmați cu lame și foarfece de tăiat. Soluția ideală a fost găsită în microfilmarea tuturor acestor publicații.

Primul mare program pentru publicarea sub formă de microformat a materialelor rare sau în curs de deteriorare este pus în aplicare în 1930 prin crearea societății University Microfilms de către Eugen B. Power. Aceasta își propune să înregistreze pe suport transluceat toate lucrările cuprinse în lucrarea *A Short-Title Catalogue of Books Printed in England, Scotland and Ireland and of English Books Printed Abroad, 1475-1640*. Două decenii mai tîrziu, proiectul este extins și la lucrările cuprinse în bibliografia lui D. G. Wing, *Short-Title Catalogue of Books Printed in England, Scotland, Ireland, Wales and British America and of English Books printed in Other Countries, 1641-1700*.

Specialiștii vorbesc de crearea, în ultimele trei decenii, a unui adevărat *corpus al documentelor editate pe microformat*. Rămînd în continuare la literatura anglo-americană, din care avem mai multe exemple, vom preciza că există în prezent programe pentru microeditarea întregii literaturi beletristice engleze a secolului al XIX-lea (1). Proiectul transunerii pe microformat a literaturii nonengleze a fost pus în aplicare începînd din 1950 (2). Unul dintre cele mai ambițioase planuri de microeditare a fost inițiat, în 1939, de Henry B. Van Hoesen și prevede publicarea pe microfilm a tuturor lucrărilor cuprinse în bibliografia lui José Toribio Medina, *Biblioteca hispano-americană* aflate în bibliotecile naționale din Santiago de Chile, Lima și Mexico City. Acțiunea încercută în preajma celui de-al doilea război mondial este continuată astăzi de General Microfilm.

În scrierile bibliotecilor cu o dezvoltare rapidă, s-au pus în aplicare programe speciale de microeditare pe ultrafilă care au o mare capacitate de cuprindere (fiecare ultrafilă cuprinde mai multe lucrări legate de o anumită temă — în medie șapte volume) (3).

De un interes aparte, în activitatea de microeditare, se bucură bibliografiile, datorită multitudinii informațiilor pe care acestea le oferă (4). Cele mai reprezentative bibliografii ale cărților vechi sînt astăzi microeditate sau în curs de microeditare (5). Nici partiturile muzicale nu au rămas în afara interesului editorilor de microformate (6).

d. *Sectorul economic* reprezintă un din zonele de mare interes pentru microformate. Este cunoscută importanța deosebită a rapoartelor științifice și

tehnice pentru progresul tuturor ramurilor economice. Din păcate, ele au o circulație redusă, fiind cunoscute de puțini oameni. De regulă, rapoartele și documentele tehnice nu se tipăresc, în primul rînd datorită caracterului perisabil al conținutului lor. Ele au însă valoare și prezintă interes, dacă sînt cunoscute imediat după realizarea lor. Publicarea acestor documente pe microfilă este o metodă facilă și eficientă de valorificare superioară a conținutului acestora. Piața de desfacere pentru documentele de acest tip transpuse pe microfilă o reprezintă, în primul rînd, bibliotecile tehnice ale compartimentelor industriale și institutelor științifice de cercetare și proiectare, care posedă echipament de lectură adecvat. Astfel, cercetătorii și tehnologii vor avea la îndemînă o informație de importanță capitală pentru progresul activității proprii. De regulă, rapoartele tehnice se înregistrează pe microfise standard (A 6-105×148 mm) cu 98 de cadre, la o scară de reducere 24:1. După apariție, microfisele sînt listate într-o bibliografie care va cuprinde și o serie de date de identificare (tip de microformat, producător, rata de reducere, numărul casetei etc.).

MIRCEA REGNEALĂ

Note:

1. Există firme specializate pentru fiecare gen literar: romanul — General Microform of Cambridge, Massachusetts (microfilm de 35 mm); teatrul — Falls City Microforms of Lexington, Kentucky (microfise); alte genuri literare — Last Cause Press of Louisville, Kentucky (microfise).

2. Firma Falls City a microeditat teatrul francez, spaniol și german (microfise); Erasmus Press a înregistrat pe suport transluceat teatrul italian (microfilm); General Microfilm a realizat microedita literatura scandinavă etc.

3. Colectia firmei NCR intitulată *Library Collections Program* cuprinde seriile *American Civilization: Literature — Humanities; Social Sciences; Science and Technology Government Documents*. Un alt program, *College Bound Program*, este destinat bibliotecilor școlare și publice. În cadrul acestui program au fost editate seriile *Essential Book*, pe diferite profile.

4. *American Bibliography* a fost înregistrată pe microopace de firma Realex; *American Fiction (1774-1850: 1851-1875; 1876-1900)* a fost microfilată de Last Cause; *College Catalogs*, publicat în 1971, conține pe microfisă cataloagele din peste cinci sute de colegii.

5. *Belgica typographica, 1541-1600; Sveriges bibliografii in till ar 1600; Sveriges bibliografi, 1600 — talet; Dansk bibliografi, 1482-1550; Knigt Kirillovskoi pechati, izdannie v Moskve v XVI-XVII vekakh; Svodnoi katalog russkoi knoi orazhdanskoj pechati XVIII veka, 1725-1800*.

6. Universitatea din Rochester a-a înregistrat toate partiturile sale muzicale și microformate, care sînt disponibile și pentru schimb.

cilor în contextul muncii politico-educative și cultural-artistice desfășurate în cadrul și în conformitate cu obiectivele Festivalului național „Cântarea României”;

e. Transmiterea unor cunoștințe fundamentale în domeniul biblioteconomiei, formarea și consolidarea deprinderilor profesionale de bază pentru bibliotecarii de la programele de instruire și formare.

Bibliotecarii cuprinși în programele de perfecționare propriu-zisă (vechime îndelungată), vor fi grupați în serii pe cât posibil omogene, constituite după locul de muncă (relații cu publicul, evidență-prelucrare, informare bibliografică), după categoria de bibliotecii (județene, municipale, orașenești), după studiul (superioare, postliceale de specialitate, medii).

Programul își propune să răspundă unei situații reale și obiective generate de dinamica profesilor în general, ca și de cea manifestată în interiorul fiecărei profesii, inclusiv cea bibliotecară. În acest spirit și în consens cu caracterul sistemic al activității bibliotecare, cursurile cu scoatere din producție, studii individual, lucrările personale și practico-aplicative vor avea în vedere pe de o parte adâncirea specializării, iar pe de altă, realizarea unei anume politici. De pildă, în cadrul cursului, bibliotecarii din sectorul de relații cu publicul vor parcurge teme referitoare la organizarea sistemului de cataloage, a altor instrumente și surse de informare pentru a putea eficientiza conținutul propriei activități. Lucrătorii din Sectorul de prejurare a colecțiilor vor lua contact cu o tematică dezvoltată referitoare la conținutul și direcțiile activității bibliotecii cu publicul, modalitate ce-i va ajuta în orientarea și în accentuarea caracterului recomandat al instrumentelor de informare ce le realizează ca sarcină de serviciu.

În ceea ce privește adâncirea specializării, aceasta se va materializa prin alegerea spre studiu a acelor teme pe care realitatea locului de muncă le pune ca prioritate, neabordate sau tratate la un nivel necorespunzător până în prezent. Această activitate are multiple valențe comune cu cercetarea științifică, presupunând depistarea surselor de informare bibliografică, parcurgerea sistematică a acestora prin studii individuale, efectuarea de stagii de specializare în unități pilot (bibliotecii, unități de cercetare, instituții de informare și documentare etc.), dezvoltarea aptitudinilor creative, precum și sintetizarea câștigurilor personale în lucrări care să se constituie în instrumente de lucru pentru optimizarea activității proprii bibliotecii, ca și în material de referință pentru practica bibliotecară în general.

O altă coordonată a programelor de perfecționare o constituie accentuarea caracterului participativ al cursanților la realizarea acestora. În acest scop, la prima convocare se vor stabili problemele ce urmează să facă obiectul referatelor prezentate în cadrul cursului la convocarea următoare, facilitându-se astfel generalizarea la nivel național a experiențelor pozitive în diverse laturi ale muncii, cursurile cu scoatere din producție constituind totodată un prilej de larg schimb de experiență între bibliotecii publice. Acest sens implicit de schimb de experiență al acțiunii de perfecționare ne îndeamnă să propunem în continuare atenției unele din lucrările personale și practico-aplicative realizate în programele cincinalului precedent care fac parte din fondul documentar al centrului nostru, putând fi consultate la cerere de cei interesați.

GH. POPESCU

instructor expert C.S.P.C.

I. PROBLEME ALE CONDUCERII ȘTIINȚIFICE A ACTIVITĂȚII BIBLIOTECILOR PUBLICE

Aspecte ale democratizării serviciilor de lectură publică în preocupările conducerii Bibliotecii municipale „M. Sadoveanu” București (ION HULEA, Biblioteca municipală „M. Sadoveanu” Cădrul legislativ referitor la conducerea și organizarea activității bibliotecii județene (NEDELCU OPREA, Biblioteca județeană „V. A. Urechia, Galați; ION HOLHOS, Biblioteca județeană „Asta”, Sibiu).

Depistarea, selectarea și organizarea materialelor locale. Precizări metodologice. (OLGA ROMANOVSKI, Biblioteca județeană Botoșani).

Fundamentarea științifică a deciziei, ca element esențial în activitatea de conducere a bibliotecii. (MIHAI IAN-CULESCU, Biblioteca județeană Timiș).

Optimizarea completării colecțiilor în cincinalul 1976-1980 la Biblioteca municipală Făgăraș. (PAULA CIOCIOIU, Biblioteca municipală Făgăraș, jud. Brașov).

Optimizarea fluxului muncii la biroul de evidență și prelucrare a colecțiilor. (MARCEL CIORCAN, Biblioteca județeană Dolj).

II. FUNDAMENTAREA PSIHO-SOCIOLOGICĂ A ACTIVITĂȚII BIBLIOTECILOR PUBLICE

Biblioteca județeană „N. Iorga” în opinia cititorilor. (MARIA VAIDA, Biblioteca județeană „N. Iorga”, Ploiești).
Cerințe de informare în beneficiarul student. (ELFRIDE STRAT, Biblioteca județeană Suceava).

Comportamentul actual al cititorilor și posibilitățile de optimizare a serviciilor bibliotecii. (LIVIU MOSCOVICI, Biblioteca județeană „Gh. Asachi”, Iași).

Contribuția bibliotecii la perfecționarea pregătirii profesionale a oamenilor muncii. (Sondaj sociologic. MARIA FULOP, Biblioteca județeană Mureș).

Implicarea lecturii printre alte preocupări culturale ale tineretului municipal din Iași. (SILVIA POBA, Biblioteca județeană Brașov).

Interesele de lectură și informare ale cititorilor adulți de la Biblioteca județeană Sălaj în spiritul îmbinării activității de completare. (NORA SIMA, Biblioteca județeană Sălaj).

Prospectarea intereselor de lectură ale cititorilor și a activității Bibliotecii municipale Turda. (IOAN MIRCEA, Biblioteca municipală Turda, Jud. Cluj).

Rolul și locul lecturii și bibliotecii în timpul liber al tineretului. (DOINA POPOVICI, Biblioteca județeană „Gh. ASACHI”, Iași).

III. ACTIVITATEA DE MASĂ A BIBLIOTECILOR PUBLICE

Acțiuni întreprinse de Biblioteca județeană Argeș pentru satisfacerea cerințelor și nevoilor de informare ale cititorilor în domeniul social-politic. (MIRCEA MELESTEU, Biblioteca județeană Argeș).

Biblioteca orașenească Cimping în sprijinul cursanților de la învățământul politico-ideologic de partid. (PETRA BRICIU, Biblioteca orașenească Cimping, jud. Prahova).

Continuitate și diversificare în acțiunile instructiv-informative de sprijinire a perfecționării pregătirii profesionale. (MARIA OSTAFI, Biblioteca județeană Suceava).

Din experiența Bibliotecii „Gheorghe Asachi” Iași cu privire la propaganda activităților cu cartea tehnică. (ANCA CITRIGA, Biblioteca județeană „Gh. Asachi” Iași).

Metode specifice utilizate de biblioteca noastră în popularizarea publica-

țiilor de știință și tehnică, de răspundere a cunoștințelor științifice în rândul cititorilor. (MARIN ȘARA, Biblioteca orașenească Reghin, județul Mureș).

Modalități de informare și popularizare a cărții social-politice, la nivelul bibliotecii județene. (ELENA DIDOIU, Biblioteca județeană Neamț).

Modalități specifice de colaborare a bibliotecii cu ceilalți factori implicați în ridicarea nivelului politico-ideologic al maselor, folosite pentru eficientizarea muncii de difuzare a documentelor social-politice din bibliotecă. (VALENTINA VRANAU, Biblioteca orașenească Cimpulung Moldovenesc, jud. Suceava).

Modalități și forme de popularizare a cărții științifice pentru educarea materialist-științifică a cititorilor. (VASILICA POPESCU, Biblioteca județeană Gorj).

★

„Fonoteca de aur” și caracterul formativ al acesteia în activitatea cu publicul. (ELENA STOICA, Biblioteca județeană „V. A. Urechia”, Galați).

Mijloacele audio-vizuale în Biblioteca județeană Argeș și în activitatea cu cititorii copii. (NICOLAE RIZESCU, Biblioteca județeană Argeș).

Particularități ale educației muzicale prin bibliotecii. (MINOLA BOSCH, Biblioteca municipală „M. Sadoveanu”, București).

IV. ACTIVITATEA DE INFORMARE DESFĂȘURATĂ DE BIBLIOTECILE PUBLICE

Activitatea de informare bibliografică în domeniul tehnico-științific la bibliotecile din județul Hunedoara. (MARIA RAZBA, Biblioteca județeană Hunedoara).

Fondul de referință al bibliotecii publice, Modalități de constituire — posibilități de utilizare. (MARIA-CRISTINA POPESCU, Biblioteca municipală „M. Sadoveanu”, Eucurești).

Serviciul și instrumentele de informare în domeniul bibliografiei locale în sprijinul informării organelor locale de partid și de stat. (RAHILA TRANDAFIR, Biblioteca județeană Dimbovița).

★

Metodologia întocmirii adnotărilor. (DELIA NISTOR, Biblioteca municipală „M. Sadoveanu”, București).

Metodologia descrieri analitice. Cazuri frecvent întâlnite și rezolvarea lor. (ELEONORA TRĂȘCA, Biblioteca județeană Argeș).

Metodica întocmirii descrierilor analitice — cazuri frecvent întâlnite în periodică și rezolvarea lor. (LENUȚA REPANOVICI, Biblioteca județeană Brașov).

Metodica descrierilor analitice. Cazuri întâlnite în cărți și rezolvarea lor. (GHEORGHE F. GHEORGHE, Biblioteca județeană Dolj).

★

Anuarul bibliografic local, Metodologia elaborării. (MARIA BOLONI, Biblioteca județeană Bihor).

Bibliografia bibliografiilor existente în Biblioteca „V. A. Urechia”. (LUCIA GHEORGHIU, Biblioteca județeană „V. A. Urechia”, Galați).

Dicționarul personalităților băcăuane. (VARVARA ALEXESCU, Biblioteca județeană Bacău).

Dicționarul personalităților teleormănene. (ION STANESCU, Biblioteca județeană Teleorman).

Indexarea coordonată în bibliografia locală. (ELLDIA AGRIGOROAIEI, Biblioteca județeană „Gh. Asachi”, Iași).

Județul Gorj. Ghid bibliografic. Aspecte metodologice. (ELENA ROȘOI, Biblioteca județeană Gorj).

Metodologia alcătuirii dicționarului bibliografic „Contribuții locale la dezvoltarea științelor sociale și umaniste, 1944-1979”. (HORTENSIA BAICA, Biblioteca Județeană Timiș).

Metodologia întocmirii „Dicționarului personalităților vilcene”. (PETRE PETRIA, Biblioteca Județeană Vilcea).

Proiectul catalogului colectiv automatizat al cărților tehnice din raza municipiului Miercurea-Ciuc. (LADISLAU BARO, Biblioteca Județeană Harghita).

Reconstituirea bibliografică a patrimoniului local de tipărituri. (VALERIA MAIER, Biblioteca Județeană Cluj).

(Continuare în numărul următor)

CZU 028.1/8:026.08

Formarea beneficiarilor

Valențe informative și formative ale materialelor audio-vizuale ca auxiliare în activitatea de pregătire a cititorului bibliotecii

În activitatea de pregătire intelectuală a oamenilor, documentele audio-vizuale tind să joace astăzi un rol din ce în ce mai important, ele constituindu-se ca auxiliare indispensabile de instruire și educare, ca mijloace moderne de comunicare, rapide și eficiente.

Iată, într-un fel, motivația care a determinat biblioteca publică să-și re-evalueze potențialul său de acțiune și să treacă, treptat, la îmbogățirea și, respectiv, întregirea conținutului colecțiilor sale de carte cu noi purtători de informații (discuri, casete, benzi magnetice, video-casete, microfilm, diafilme, diapozitive etc.), tentativa marcând, în sfârșit, alinierea instituției în cauză la civilizația imaginii și a sunetului.

Opțiunea deliberată a bibliotecii a impus, cum era și firesc, nu numai revizuirea criteriilor de completare și organizare, de conservare și valorificare a colecțiilor, ci și a celor care vizează, direct, eforturile întreprinse de această instituție pentru educarea propriilor beneficiari.

Desigur, în contextul în care omul modern posedă deja o cultură audio-vizuală, întreținută asiduu de proliferarea mass media, datoria bibliotecarului animator rămâne aceea de a apela, cât mai des cu putință, la arsenalul noilor suporturi vizuale și auditive, pentru a-l iniția pe beneficiar în folosirea, în mod competent și eficient, a bibliotecii și colecțiilor sale, precum și pentru a-l îndruma pe cititor în alegerea lecturii.

Limitându-se la aceste două aspecte esențiale ale demersului educațional, Biblioteca municipală din Tecuci s-a străduit să dea noi dimensiuni laturii formative, relațiilor sale cu publicul, recurgând, deseori, la producerea specială și cu mijloace proprii de materiale noncarte. Au fost concepute astfel numeroase montaje audio-vizuale a căror principală menire a fost aceea de a contribui la ridicarea calitativă a propagandei cărții, la popularizarea instituției, serviciilor, cataloagelor și celorlalte instrumente de informare. Un loc aparte l-au ocupat filmul în culori pe 16 mm *Drumul cărții către cititor* și montajul *Tehnica muncii intelectuale*, ambele realizate în colaborare cu Bi-

blioteca Județeană „V.A. Urechia” din Galați, precum și numeroasele bibliografii ilustrate destinate în special adolescenților.

Care sînt factorii ce au determinat biblioteca tecuceană să înlăpătaască, pe plan local, materialele de popularizare și propagandă cu caracter audio-vizual?

În primul rînd, constatarea că bibliotecile, spre deosebire de celelalte instituții de educație, continuă să fie frustrate de seturi de diapozitive sau diafilme în consens cu necesitățile imediate și specificul activității acestora. Experiența fructuoasă înregistrată deja de instituția noastră în urma organizării unor cicluri tematice de expuneri cu caracter politic sau artistic, al căror punct de plecare l-a constituit utilizarea ingenioasă a colecției de diafilme, diapozitive și discuri existente, constituie un al doilea factor determinant. Acestor două motivații li s-a adăugat, ca un corolar, pledoaria mai mult dect convingătoare, a unor sociologi ai fenomenului mass media, după care omul poate să rețină numai 10 la sută din ceea ce citește, 20 la sută din ceea ce ascultă și 20 la sută din ceea ce vede, iar din ceea ce vede și aude simultan, diferența, adică, 50 la sută!

Înainte de a materializa unei idei, precum și pe parcursul difuzării ei, s-a urmărit ca aceasta să răspundă la întrebările: cu „ce?”, „cu?” și „cum?” să intervină biblioteca în încercarea sa de a informa cit mai prompt și mai convingător cititorul, indiferent dacă acesta era activ ori pasiv. Firește că aceste întrebări correlative au vizat nu numai delicata operație de selecție, ci și modalitățile de transmitere diferențiată și de asimilare a mesajului propus difuzării.

Referindu-ne la cele două montaje nominalizate mai înainte, vom constata că, din punct de vedere al marcei și al etapei distincte, ce se urmărește cu o dată din momentul în care intră în bibliotecă și pînă ajunge să fie evidențiată la raft; ce se petrece cu cititorul care patrunde pentru prima dată într-o asemenea instituție pînă cînd reușește să intre în posesia documentului expus la raft; care sînt principalele faze, pe care trebuie să le parcurgă cititorul în vederea decodificării mesajului informațional stocat într-un document de bibliotecă.

În cazul bibliografiilor ilustrate s-a avut permanent în vedere: suplینirea lipsei unor instrumente clasice de informare destinate copiilor și tineretului, selecția celor mai potrivite și mai accesibile documente din bibliotecă, asigurarea unui echilibru între diferitele categorii de cunoștințe teoretice, practice, aplicative și de specialitate. Totodată, bibliografiile au vehiculat un material informațional echilibrat din punct de vedere cantitativ, aflat, la rîndu-i, în deplină concordanță cu particularitățile de vîrstă și individuale, cu profilul preocupărilor beneficiarilor bibliotecii.

Cu ocazia investigațiilor făcute pe a-nunți subiecți, în special elevi din clasele de liceu, privind eficiența bibliografiilor ilustrate, ne-am convins că informația răspîndită prin intermediul acestora, deși destul de densă și modern prezentată prin mijlocirea suporturilor filmice și magnetice, a fost mai repede și mai pregnant asimilată decît cea difuzată pe cale tradițională (bibliografia de recomandare scrisă), ceea ce demonstrează clar că atît ritmul achizițiilor, cît și volumul cunoștințelor

difuzate prin intermediul acestora se pot intensifica, conducînd la accentuarea receptivității uzajerului; la familiarizarea acestuia cu instrumentele specifice de informare.

În privința laturii formative a materialelor audio-vizuale utilizate, putem spune că ele au stimulat totaitatea componentelor cognitive, afective și motivaționale ale cititorului. Ele s-au dovedit a fi capabile să contribuie la formarea și dezvoltarea unor capacități și calități intelectuale, cum sînt spiritul de observație, creativitatea gîndirii, imaginația creatoare; au întîrșit sentimentul curiozității; au favorizat apariția unor aspirații elevate și dezvoltarea sentimentului respectului față de instituția bibliotecii; în fine, au consolidat dragostea de carte și interesul pentru studii independente.

Declanșînd forme superioare de trăire emoțională, noile instrumente care au facilitat efortul bibliotecii în direcția educării propriilor beneficiari, au avut și continuă să aibă o putere superioară de impresionare și convingere, capacitate ce se reflectă în îmbunătățirea substanțială a indicilor de cuprindere a populației la lectură, de frecvență și de circulație a cărții nonbeletristice.

Maî mult chiar, cititorii cu vîdite semne de timiditate, cîndva timorați de rigiditatea unor servicii bibliotecare, de modalitatea științifică de expunere a colecțiilor și de concepția organizatorică nu chiar atît de simplă a cataloagelor, după parcurgerea detașată a instrumentelor moderne amintite, s-au dovedit destul de încrezători și de siguri pe puterea lor de discernămint, reușind să se familiarizeze, surprinzător de repede, cu atmosfera de lucru specifică bibliotecii, cu universul atît de fascinant și continuu incitant al cărților.

Desigur, nu întotdeauna conținutul mesajelor difuzate a fost asimilat în mod util și creator. Au fost dese cazurile cînd receptorii, frustrați de o cultură audio-vizuală temeinică, au rămas pasivi la demersurile educaționale întreprinse, fie din cauza calității îndolnelice a diafonului, fie ca urmare a nepotrivirii dintre spectator și subiectul prezarm. Reacția lor negativă nu ne-a dezarmat, ci, dimpotrivă, ne-a întărit convingerea că rațiunea folosirii materialelor audio-vizuale trebuie să fie în deplină concordanță cu scopurile formative și de informare urmărite, cu motivațiile și cu modelele educative sugerate de înșiși beneficiarii noștri.

În general însă, materialele elaborate pînă acum, datorită multiplexelor lor valențe instructiv-educative și informative, au reușit să contribuie la economisirea timpului cititorului și implicit al bibliotecarului, marcînd, totodată, hotărîrea fermă a bibliotecii de a se ocupa cu mai multă seriozitate și competență de formarea beneficiarilor săi, de astăzi și de mîne.

Faptul că, în ultimul timp, tot mai multe instituții bibliotecare s-au arătat interesate în preluarea inițiativei noastre, iar Centrul special de perfecționare a cadrelor din Consiliul Culturii și Educației Socialiste și-a propus, în anul 1982, să organizeze un stagiu de pregătire a bibliotecarilor preocupați de conceperea și valorificarea corespunzătoare a documentelor audio-vizuale, înseamnă deja o apreciere a acestor eforturi, înseamnă abandonarea unei stări de comoditate și deschiderea largă a porților spre ceea ce este nou și viabil.

ȘTEFAN ANDRONACHE

ACTUALITATEA ÎN BIBLIOTECI

Circulația literaturii tehnice în bibliotecile publice și specializate din întreprinderi

Pe o astfel de temă de mare actualitate, din inițiativa Bibliotecii centrale de stat, s-a întreprins o cercetare sociologică la Braila, Pitești, Sibiu și Suceava. Raportul*, întocmit de un grup de sociologi — D. Morandau, G. Pătrașcu, M. Sachelarie și Șt. Varhegyi — coordonat de dr. M. Moldoveanu, cuprinde peste 50 de pagini dense în informații, constatări, idei și concluzii, poate fi studiat de cei interesați în orice bibliotecă județeană, municipală sau orașenească.

Obiectivele cercetării, strict structurate, au vizat evaluarea nivelului real de lectură a cărții tehnice în rîndul muncitorilor, tehnicienilor, inginerilor, studenților și elevilor din școlile de profil tehnic, cunoașterea dezeratelor acestor cititori față de edituri, centre de informare documentară, biblioteci, desprinderea unor modalități de optimizare a activității bibliotecilor — de la completarea colecțiilor, la popularizarea și difuzarea literaturii tehnice.

Au fost folosite, ca metode și tehnici de cercetare, anchetele — chestionarul pentru toți subiecții (1620 persoane) și interviul cu cadre care răspund de pregătirea și perfecționarea profesională —, analiza de conținut și analiza documentară. Eșantionul, reprezentativ și ca mărime și ca structură, a cuprins aproape 500 de maitri și tehnicieni, 400 de muncitori, peste 300 de ingineri și aproape 400 de studenți și elevi.

Interesul manifestat pentru literatura de specialitate, la toate nivelele presupuse de componența eșantionului amintit, raportul îl consacra un capitol larg, (cap. III), debutind cu analiza timpului disponibil pentru lectură și studiul cărții tehnice. Trecind peste rezerva noastră în a-l asimila cu „timpul liber”, constatările rămân foarte importante pentru toți cei acționează în propaganda tehnică, în informarea documentară, în reciclarea profesională a muncitorilor, maitrilor și a inginerilor (Dimensiunile crizei de timp pot fi aflate în detaliu în raport). Și în aceste condiții pentru mulți dintre cei anchetați (94% dintre studenți, 88% dintre ingineri, 54% dintre muncitori și tehnicieni), literatura tehnică reprezintă un domeniu constant de lectură. Scala întocmită după numărul de opțiuni, pe domenii tehnice, rămâne valabilă desigur pentru localitățile menționate și poate nici acolo la mult timp după momentul investigației... Delimitarea care se face între carte și perioadă în cazul literaturii tehnice nu ni se pare prea fericită, cel puțin în sensul în care o fac autorii raportului, dar și aici rămân de mare interes constatările, îndeosebi pentru bibliotecari, pentru documentariști, centre de informare, cabinete tehnice: se împletește penuria de reviste tehnice (străine) cu insuficiența valorificare a ceea ce există. Așa de pildă raportul constată „absența aproape totală din atenția subiecților investigați a publicațiilor de informare și documentare produse de I.N.I.D.”. De aceea nu mai surprinde — autorii cercetării par chiar convingși — că pînă și maitrii și inginerii consi-

deră ca sursă de documentare tehnică unele ziare, almanahuri, revistele Magazin și Flacăra etc. O amplă analiză și de o acuratețe fără rețos se face asupra motivației lecturii literaturii tehnice. Aici, ca și în cap. VI, *Participarea cadrelor tehnice la acțiunea de cercetare științifică, inovație tehnică și raționalizare a proceselor tehnologice*, nu numai bibliotecarii și documentariștii, dar și activiștii sindicatelor, activiștii culturali, toți promotorii mișcării pentru creativitate tehnică pot găsi în paginile 19—25 și 31—37 ale raportului sugestii relevante pentru stimularea interesului oamenilor muncii pentru progresul tehnic, pentru aplicarea rezultatelor revoluției științifico-tehnice în producție. Studiul relevă cu claritate ideea interacțiunii motivelor generale și personale, îndeosebi influența motivelor determinate de apartenența la anumite grupuri de muncă. Dealtfel, autorii arată că „avînd în vedere intenția fundamentală a studiului nostru în legătură cu surprinderea motivelor determinante ale lecturii cadrelor tehnice, s-a impus aprecierea acestora vis-a-vis de poziția cititorilor în cadrul producției industriale, poziție delimitată și definită de înseși persoanele investigate. Această poziție influențează nivelul obiectiv al motivelor menționate”.

Pentru editori și autori, desigur și pentru cei care recomandă cărțile după ce au fost tipărite, sînt foarte interesante informațiile reținute în raport asupra accesibilității literaturii tehnice. Desigur că unele probleme le sînt cunoscute tuturor celor amintiți mai sus, dar dimensiunile mai exacte ale acestor probleme, măsurate matematic, corelate și comparate de studiul de față, pot fi relevante mai ales pentru editorii de literatură tehnică.

În ceea ce privește sursele de informare și documentare tehnică, de procurare a lucrărilor tehnice de către cei interesați, modalitățile de propagandă a acestei literaturii practice de bibliotecă, ne sînt relevată încă o dată disfuncționalități determinate de lipsa unui sistem unitar. Autonome una față de alta, diferitele surse sînt tributare unor structuri administrative distincte, incapabile să acționeze corelat și unitar la nivelul județului sau municipiului și cu altă mai puțin în întreprindere. Achiziții paralele (de literatură tehnică și goluri în colecții) acces limitat la bibliotecile tehnice (aflate în incinta întreprinderilor), lipsa de legătură cu instituții de documentare, centrale sau zonale, cu mari biblioteci specializate, universitare sau naționale, lipsa unui sistem centralizat de informare la nivel județean (poate a unui centru județean de informare și documentare), evasi inexistența imprumutului interbibliotecar, toate acestea grevează asupra promptitudinii informației bibliografice și citeodată și asupra satisfacției solicitării lucrărilor identificate. Pînă la crearea unui sistem optiminal, cei mai mulți dintre subiecții anchetați se informează prin cataloagele bibliotecilor și vitrinele librărilor, apoi din bibliografia școlară, de la tovarășii de muncă și prieteni, din referințele bibliografice întinse în cărțile citite. Aproximativ același este și tabloul surselor de procurare a cărții: librăria, biblioteca, cunoștințele și prietenii, abonamentele personale.

Modul în care răspund bibliotecile solicitărilor cititorilor și în general aprecierile subiecților anchetați asupra calității serviciilor de lectură în bibliotecile județene, în cele specializate din întreprinderi, școlare, sindicale încheie analiza efectuată, arătînduse că dacă, în ultimii ani, activitatea bibliotecilor s-a îmbunătățit (în special a celor județene) sub raportul completării colecțiilor și circulației literaturii tehnice, uneori și sub raportul propagandei lor

în rîndul beneficiarilor, totuși, în raport cu nevoile de informare și de pregătire a forței de muncă, de stimulare a creației tehnice, a mișcării de inovare și raționalizare, implicarea bibliotecilor este parțială și în consecință insuficient resimțită în rîndul oamenilor muncii din întreprinderile industriale.

ANCA ȘINCA

Aniversări

Biblioteca
„Stroe Belloescu”

La începutul secolului nostru, Birladul se caracteriza printr-o efervescentă viață spirituală susținută de școli cu renume, de societăți și asociații culturale, de reviste prestigioase.

Într-o asemenea atmosferă culturală, necesitatea unei biblioteci publice se simțea tot mai acut. Ziarul „Paloda” scria în 1906: „...noi n-avem deloc instituții de cultură complementară, prin care să se poată desăvîrși educația-ncepută pe băncile școlii... Dintre toate instituțiile complementare, acele care ar aduce folosul cel mai imediat și mai puternic prin temeinicia activității lor sînt bibliotecile. O bibliotecă, oricît de restrînsă, e-un adevărat izvor de veșnică lumină, pentru tinerimea care nu mai vrea să meargă la împlinire pe dumul anevoloas al viitorului... Și i-o adevărată fereastră pentru acei care au prilejul să constate că nevoia bibliotecilor a început a fi simțită pînă în cele mai adînci straturi ale neamului nostru”.

Prima bibliotecă publică a Birladului, care este și prima din ținutul Tutova, se constituie la 15 noiembrie 1906, ca urmare a inițiativei unui grup de intelectuali, în fruntea cărora se afla poetul George Tutoveanu. Lui i se încredințează și împuternicirea „să lucreze în numele nostru [grupul de intelectuali], pînă să la orice hotărîri va găsi de cuviință, întru atingerea scopului ce urmărîm”.

De la această dată, George Tutoveanu va începe o adevărată campanie de presă în scopul constituirii patrimoniului de început al bibliotecii. Apelurile lui găsesc ecou nu numai în rîndurile populației birlădene. Primul catalog inventar al cărților bibliotecii din perioada

* *Contribuția literaturii tehnice la formarea și perfecționarea forței de muncă. Cercetare sociologică.* Buc., Biblioteca centrală de stat, 1981, 58 p.

decembrie 1906-februarie 1907 ne prezintă un număr de 10 donatori, între care în primul rând numele lui Alexandru Xenopol, Spiru Haret, Nicolae Iorga, Emil Girleanu.

Comitetului de înființare a bibliotecii i se alătură cu entuziasm Societatea studenților tutoveani care organizează, periodic, serbări în folosul noii instituții. Cu ocazia unei asemenea serbări — 29 decembrie 1906, Nicolae Iorga, chemat să conferențeze la Birlad, vorbește despre „folosul bibliotecii publice pentru ridicarea neamului prin cultură”. Atmosfera creată în jurul bibliotecii a permis constituirea unui fond inițial de 300 de volume, cu care aceasta își începe activitatea în casa lui Tutoveanu. Aciunea are un puternic ecou și în alte localități. „...la Tecuci, Focșani, Rimnicu-Sărat și comuna rurală Dornești din județul Ilfov s-au alcătuit comitete pentru întemeierea bibliotecii publice, fiind în normă chipul de alcătuire al comitetului de inițiativă de la noi. Și iată că prin hotărârea neîstrămutată și prin neînfricată putere de muncă a citorva tineri, Birladul a început iarăși să fie pus alături de orașele care merg în fruntea mișcării culturale a neamului”.

Constituirea colecțiilor de publicații era condiția esențială a prosperării noii instituții, dar nu și singura. Conștient de acest lucru, George Tutoveanu își face din nou auzit glasul în presa vremii: „Ar fi înțelepteste dar, să ne folosim de experiența altora și cea dinții preocupare a Comitetului de inițiativă să fie localul propriu al bibliotecii. Și gândul acesta ni se va îndeplini mai curând chiar decit ne-am așteptat, deoarece d-l Stroe Belloescu omul pentru care nici imaginea cea mai bogată nu mai poate iscodi vreun cuvint de laudă, ne-a făgăduit că va ridica singur și foarte curind acest local propriu al bibliotecii”.

Trei ani mai târziu, la 28 noiembrie 1909, reputatul profesor onorific Stroe Belloescu donează primăriei un edificiu cultural, pe care îl numește „Casa națională”, în următoarele condiții: „Comuna Birlad să întrețină, să îngrijească de acest așezământ. Acest așezământ nu va putea servi decit numai ca bibliotecă publică, pinacotecă și muzeu”. Donația este acceptată cu entuziasm de Consiliul comunal în ședința din 30 noiembrie 1909. Dar pentru că valoarea donației depășește suma de 20 000 de lei, conform articolului 89 din Legea comunală, era necesară și aprobarea Ministerului de Interne, aprobare care este dată la 17 februarie 1910. Din acest an biblioteca publică va funcționa în „Casa națională”, ocupând o singură încăpere din cele șase existente.

La 2 mai 1912 președintele Comitetului pentru înființarea bibliotecii predă primul bibliotecar al acestei instituții, Dimitrie Dragomir, „800 de volume științifice și literare, alese cu grijă pentru funcționarea unei bibliotecii populare... și 58 reviste de tot felul, din care se vor face colecții pe ani”.

Predind patrimoniul inițial al bibliotecii, George Tutoveanu nu și-a considerat misiunea încheiată. Apelurile repetate către autorități, donațiile periodice din bibliotecă personală, sprijinul acordat de către societatea literară „Academia birlădeană”, pe care a condus-o, sint dovada faptului că inițiatorul bibliotecii birlădene a continuat să contribuie la propășirea acesteia.

Pînă la primul război mondial, fondurile ei au crescut în mod spectaculos, atrăgînd o mulțime de cititori. În 1913 se legau deja 1 000 de cărți, probabil uzate datorită intensei utilizări. Ziarul „Țara de Jos”, în numărul 1/1924, referindu-se la activitatea bibliotecii pînă în 1916, relatează: „...erau așa de numeroși cititori încît cu greu mai găsesai un locșor la vreun colț al mesei negre și tăcute ce se întindea primitoare de la un

capăt la altul al sălii”. În asemenea condiții, se impune organizarea fondurilor pe specialități. Prima organizare de acest fel se datorește lui Constantin C. Nicolae, scriitor și publicist, care a funcționat ca bibliotecar la „Casa națională” din martie 1916 pînă în aprilie 1920.

Primul război mondial a perturbat și activitatea acestei instituții. Sala bibliotecii a fost pusă la dispoziția cercetașilor, iar o parte din cărți, evacuate. Refacerea evidențelor și organizarea fondurilor a durat o perioadă îndelungată de timp. Revista „Graul nostru” scria în 1925: „Vestita cetate a cărții — bibliotecă de la Casa națională din Birlad și-a deschis porțile mulțumită, mai ales, îndemnărilor insistente ale societății «Academice birlădene» care a delegat pe un vrednic membru al său, d-l Nicolae Bogescu, cu aranjarea și sistematizarea ei practică. Deși lipsesc multe cărți, precum și din inventarul mobil, făcînd-o de nerecunoscut... a fost dată în folosul public luna trecută, spre bucuria altor suflete însetate, ce inundă fericite sala de lectură”. Dintr-o scrisoare a bibliotecarului Nicolae Bogescu către Ioan Bianu, directorul Bibliotecii Academice, aflăm că înaintea deschiderii bibliotecii, fondurile ei au fost catalogate. Prin strădanțiile bibliotecarului mai sus-amintit, ajutat de G. Tutoveanu și de prietenii din „Academia birlădeană” colecțiile bibliotecii au început din nou să crească și, odată cu ele, numărul celor dornici de instruire. Totuși ravagiile războiului se mai resimțeau în „Casa națională”, iar biblioteca își refăcea cu greu averea pierdută. Aceste motive l-au determinat pe „fruntașul arginilor” să se unească într-o asociație pe care au numit-o „Casa națională de citire a orașului Birlad «Stroe Belloescu»”. Scopul ei, menționat în actul constitutiv, era „de a dezvolta și favoriza gustul cititului, al frumuseții și utilului printre cetățenii Birladului”.

Constituită conform legii persoanelor juridice, asociația cade sub competența și controlul Ministerului Cultelor și Artelor și al Ministerului Instrucțiunii. Acest fapt a condus la înregistrarea bibliotecii, aproape permanent, de către Ministerul Instrucțiunii cu lucrări de larg interes public, pînă în anul 1919, cînd asociația s-a desființat. Biblioteca, reorganizată în spațiul a trei încăperi, avînd depozit, sală de lectură cu 50 de locuri și mobilier corespunzător, a cunoscut o nouă evoluție. Dispunînd de un buget, realizat din subvenții și din cotizațiile membrilor asociației, biblioteca birlădeană, începînd cu anul 1928, a avut posibilitatea să-și cumpere cărți sau să-și procure, prin abonament, periodice. Facturile diferitelor edituri și librării, dintre anii 1928 și 1948, rămase în arhiva instituției, scot la iveală faptul că biblioteca a achiziționat lucrări de importanță capitală din producția editorială românească și străină, mai ales franceză. Donațiile au rămas însă calea principală de completare a colecțiilor. În evidențele din acea vreme ale bibliotecii sint înscrise frecvent donațiile Ministerului Instrucțiunii, ale Ministerului Artelor și Cultelor, apoi ale Academiei Române, ale Căminării Monumentelor Istorice, ale unor personalități ca Al. Brătescu-Voinești, Constantin Hamagiu și ale unor intelectuali birlădeni care, înțelegîndu-i scopul, s-au grăbit să-i vină în ajutor. În consecință, fondurile de cărți au crescut: în 1931 — 6 000 de volume, în 1936 — 10 000 de volume, în 1943 — 16 642 de cărți, 14 837 de reviste și ziare, constituite în 447 de colecții. Statistica pe anii 1928—1942 ne prezintă creșteri semnificative și în ceea ce privește numărul cititorilor și al cărților consultate: 1929 — 3 126 cititori și 4 500 de volume consultate; 1931 — 3 126 și 4 820; 1936 — 3 448 și 4 634.

Succesele privind lectura publică în Birlad, după înființarea asociației „Casa de citire” se leagă și de activitatea

lui George Nedelea, literat, membru al „Academiei birlădene”, care a funcționat ca bibliotecar aproape un sfert de secol, din martie 1923 pînă în decembrie 1951.

După 1940, activitatea bibliotecii intră în declin. Se înregistrează o scădere continuă a ritmului de completare a colecțiilor, datorată reducerii subvențiilor. În 1943, serviciile către marele public sint suspendate.

Redeschisă la 20 septembrie 1944, prima preocupare a bibliotecii va fi refacerea evidențelor distruse sau răvășite în timpul războiului. Din 1950, devine bibliotecă publică de stat.

În climatul marilor transformări pe care le-a cunoscut Birladul după Eliberare, biblioteca s-a reorganizat pe baze științifice noi și s-a dezvoltat continuu, lărgind sfera de preocupări a vechii instituții. Ca bibliotecă regională, în primii ani după reorganizare, apoi rațională, a îndeplinit importante sarcini de îndrumare metodică, dar principala ei atribuție rămînd cea de bibliotecă publică. Începînd cu anul 1953, au fost constituite secții specializate pentru copii și adulți, amenajate pentru lectura pe loc și pentru împrumut la domiciliu.

În noile condiții sociale, pentru prima dată a fost posibilă o completare sistematică a colecțiilor. Ca urmare, biblioteca deține astăzi o colecție reprezentativă de publicații și nonpublicații — peste 100 000 de volume —, fiind posesoarea celei mai bogate colecții din județul Vaslui. Respectînd tradiția, în sălile fostei „Case naționale” se organizează permanent expoziții, sezători literare, întâlniri cu personalități din domeniul culturii și al științei, cursuri de istoria artei și de inițiere muzicală, concerte-lectie etc. Prin eforturile susținute ale întregului colectiv de lucrători, de-a lungul anilor, instituția noastră a obținut realizări notabile privind sistemul de achiziții, de prelucrare bibliografică, de îmbunătățire a circulației publicațiilor. Anul jubiliar înregistrează o frecvență a cititorilor de 55 000 și aproape 150 000 de volume difuzate.

La împlinirea celor treisprezeți de veac, Biblioteca „Stroe Belloescu” se înfățișează ca o instituție activă, profund implicată în concretizarea sarcinilor social-economice și culturale ale Birladului, prin căile largi pe care le deschide spre informare și documentare, prin intensa activitate pe care o desfășoară în cîmpul răspîndirii științei și culturii. Toate acestea nu ar fi fost posibile fără sprijinul larg primit din partea conducerii de partid și de stat, materializat în stabilirea direcțiilor și a personalului necesar desfășurării optime a activității.

EUGENIA PROFIR

NOTE

1. „Paloda”, 25, nr. 46, 9 nov 1906, p. 1.
2. Act din arhiva bibliotecii.
3. „Paloda”, 26, nr. 2, 11 ian 1907, p. 1.
4. „Paloda”, 26, nr. 25, 30 aug 1907, p. 2.
5. Idem, 26, nr. 7, 15 feb 1907, p. 1.
6. Actul de donație al lui Stroe Belloescu.
7. Act din arhiva bibliotecii.
8. „Țara de Jos”, 1, nr. 1, 1924, p. 1.
9. „Graul nostru”, 2, nr. 2, 1925, p. 30.
10. „Țara de Jos”, 2, nr. 5, 25 mai 1925, p. 125.
11. Actul constitutiv și statutele Asociației Casa națională de citire, Birlad, [1928], p. 3.
12. Dăre de seamă statistică pe anii 1928—1942. Act din arhiva bibliotecii.

„Luna cărții la sate” ediția a XXII-a

Desfășurată sub semnul omagierii împlinirii a două deceni de la încheierea cooperativizării agriculturii, a 75 de ani de la răscoală țărănilor din 1907 și a 60 de ani de la crearea Uniunii Tineretului Comunist, actuala ediție — organizată, cu sprijinul și sub îndrumarea Secției de propagandă a C.C. al P.C.R., de Consiliul Culturii și Educației Socialiste, în colaborare cu Uniunea Centrală a Cooperativelor de Consum, cu Consiliul Central al U.G.S.R., cu ministerul Educației și Învățământului, cu Uniunea Națională a Cooperativelor Agricole de Producție și cu alți factori educaționali de la nivel central — a purtat pecetea climatului mobilizator al eforturilor maselor largi ale oamenilor muncii de a traduce în viață hotărârile Congresului al XII-lea al partidului, indicările tovarășului Nicolae Ceaușescu rețesite din cuvântarea rostită la Plenara comună a C.C. al P.C.R. și a Consiliului Suprem al Dezvoltării Economice și Sociale din 25—26 noiembrie 1981.

Deschiderea festivă pe țară a avut loc în comunele Castelu — Constanța și Diosig — Bihor, reședințe de consiliu unice agroindustriale de stat și cooperatiste cu frumoase realizări în acuitatea social-economică, prin animate dialoguri ale oamenilor de știință și literatură cu masele largi de agricultori din localitățile respective.

Dintre manifestările mai deosebite care au avut loc de-a lungul „Lunii cărții la sate” menționăm: simpoziioanele „Din gindirea social-politică, economică și filozofică a președintelui Nicolae Ceaușescu”, „Aspecte ale noii revoluții agrare în operele tovarășului Nicolae Ceaușescu”, „Contribuția României socialiste, a președintelui ei, tovarășului Nicolae Ceaușescu, la crearea unui climat de securitate și pace în lume”, „Unitate și continuitate de locuire în nordul Moldovei în lumina cercetărilor arheologice”, „Înălțate cinstire muncii pentru înflorirea agriculturii socialiste”, „Satul românesc în literatura României socialiste”, „Principalele obiective ale noii revoluții agrare și aportul științelor agricole la realizarea acestora”, „Perfecționarea și modernizarea agriculturii în lumina coordonatelor noii revoluții agrare”, „Rolul cărții în modelarea aspirațiilor tineretului în spiritul normelor eticii și echității socialiste”, „Patriotismul, spiritul revoluționar — dominante ale culturii românești contemporane”, „Dialoguri etice — om, familie, societate” (județele Alba, Argeș, Bihor, Botoșani, Constanța, Suceava, Timiș); dezbaterile, mesele rotunde și consfățuirile „Ecoul internațional al inițiativelor de pace ale României socialiste, ale președintelui Nicolae Ceaușescu”, „Comuniști — cei mai buni dintre cei buni”, „Noua revoluție agrară — treaptă calitativ superioară în dezvoltarea agriculturii socialiste”, „Cartea românească — messenger al ideii de pace și progres în lume”, „Înfăptuirea revoluției agrare — un proces complex tehnic, organizatoric, economic și social”, „60 de ani de la crearea U.T.C. — Tineretul participant activ la înfăptuirea noii revoluții în agricultură” (județele Bacău, Dolj, Harghita, Galați, Iași); expozițiile de carte „Romanul românesc contemporan”, „Țăranul ogândit în literatura română”, „20 de ani de la cooperativizarea agriculturii în țara noastră”, „Lupta pentru dezarmare și pace, datorită a tineretului lumii”, „Cartea în

slujba formării omului nou”, „Cartea științifică și tehnică în sprijinul pregătirii profesionale a oamenilor muncii din agricultură”, „Orizont literar '81”, „Literatura social-politică pentru tineret” (județele Iași, Alba, Suceava, Giurgiu, Galați, Sectorul agricol Ilfov, Bacău, Brăila, Bistrița-Năsăud, Sălaj, Dimbovița).

Rodnice întiniri ale colectivelor redacționale ale revistelor „Vatra”, „Ramuri”, „Cronica”, „Tribuna”, „Convorbiri”, „Literare”, „Astra”, „Transilvania”, „Ateneu”, „Cintarea României”, „Mvelodes” cu cititorii au abordat probleme privind contribuția acestora la atragerea populației din mediul rural la lectură, rolul literaturii și al artelor la formarea conștiinței înaintate a oamenilor. Revista „Contemporanul” a lansat un chestionar-sondaj în rîndul a 1.000 de subiecți, urmărind modul în care critica literară contribuie la formarea și dezvoltarea gustului pentru lectură.

În toate județele țării, membrii cercurilor și cenaclurilor literare, împreună cu grupurile de scriitori au susținut sezoanelor literare, microrecitările de poezie. Numeroase ședințe de lucru ale cenaclurilor și cercurilor literare care au beneficiat, în această perioadă, de prezența unor grupuri de scriitori, s-au transformat astfel în interesante ateliere ale schimbului de experiență pe teme ale creației literare, ale menirii acestora în educarea revoluționară a maselor (județele Constanța, Iași, Timiș, Teleorman, Bihor, Brașov, Ialomița, Hunedoara, Harghita, Suceava, Sălaj, Cluj, Alba) — reunind peste 90 de editori, peste 350 de membri ai Uniunii scriitorilor, aproape 1.000 de membri ai cenaclurilor și cercurilor literare.

În sprijinul perfecționării profesionale a bibliotecarilor din mediul rural, au fost organizate consfățuirii și schimburi de experiență zonale pe teme ca „Biblioteca — factor activ de informare și educație socialistă”, „Coordonarea unitară a activității cu cartea în mediul rural”, „Cartea în sprijinul producției agricole” (județele Alba, Bihor, Caraș-Severin, Mureș, Suceava) — un loc distinct revărsind și concursurilor, gen „Cine știe cel mai bine” sau celor care au desemnat pe cei mai buni cititori, bibliotecari și difuzori de carte din mediul rural.

Întinirile cititorilor de la sate cu directorii a 14 editurii au oferit cadrul prezentării programelor editoriale pe anul 1982, și a unor colecții, serii sau titluri de carte a căror tematică vizează marile evenimente istorice aniversate în acest an sau se constituie ca valoroase contribuții ale editurilor la procesul de pregătire politico-ideologică, profesională și culturală a maselor.

Integrate mai ferm programelor educaționale, uniunile județene ale cooperativelor de consum, în colaborare cu centrele de librării, au organizat expoziții cu vînzare și vitrine de carte în librării și în raioanele de carte din magazinele universale sătești, precum și în așezămintele de cultură și școli punînd la dispoziția populației un volum sporit de cărți din producția editurală curentă. O activitate deosebită s-a desfășurat, în acest sens, în județele Bihor, Ialomița, Timiș, Constanța, Hunedoara, Botoșani, Prahova. La nivelul întregii țări au fost lansate peste 50 de titluri noi în limbile română și ale naționalităților conlocuitoare.

Incheierea manifestărilor consacrate cărții a fost marcată pe plan republican prin programe cultural-artistice complexe în comunele Biled (județul Timiș) și Girbovi (județul Ialomița) la realizarea cărora au contribuit membri ai redacțiilor revistelor „Luceafărul”, „Viața românească” și „Orizont”, ai cenaclurilor literare din județele respective, editori, specialiști din domeniul

agriculturii și formații ale artiștilor amatori laureate ale Festivalului Național „Cintarea României”. Biblioteca centrală de stat a organizat la Girbovi o interesantă expoziție intitulată „Voinea de pace a poporului român”, expoziție ce va fi itinerată și în celelalte județe ale țării.

Ediția din acest an marchează un salt calitativ atît sub aspectul organizării ei unitare, cît și al modului în care factorii educaționali la nivel central și local au participat prin acțiuni bine concepute și temeinic susținute. Pentru ediția următoare ar trebui să se acorde o atenție în plus programării spre apariție în această lună a acelor titluri care se adresează cu precădere preocupărilor populației din mediul rural. După cum și uniunile județene ale cooperatistei de consum ar trebui să asigure existența în număr corespunzător a unor asemenea lucrări în rafturile librărilor și raioanelor de carte din magazinele sătești. Prezența bibliotecilor comunale și a celor școlare cu acțiuni specifice va trebui să fie mai complex susținută pe întreaga perioadă, sincronizînd mai atent tematica manifestărilor cu preferințele și exigențele reale ale publicului.

Se impune, totodată, o consultare din timp a comitetelor județene de cultură și educație socialistă și a celorlalți factori educaționali pentru o mai bună concertare a acțiunilor de popularizare și difuzare a cărții, o planificare mai oportună a titlurilor de carte, și în exemplare suficiente lansării de nou-tăți editoriale în mediul rural.

Sărbători ale cărții

Într-un agreabil cadru hibernal a avut loc la Diosig, județul Bihor, ca de altfel în întreaga țară, deschiderea celei de-a 22-a ediții a „Lunii cărții la sate”. Manifestarea de la Diosig a avut însă o dimensiune sărbătorească aparte, fiind onorată de prezența unora dintre cei mai de seamă scriitori ai țării. Simpozionul dedicat problemelor și rolului cărții în zilele noastre a fost deschis de dr. Gheorghe Suci, președintele Comitetului județean de cultură și educație socialistă Bihor. Vorbitoari — E. Balogh, secretar adjunct al Comitetului comunal de partid, Nistor Ciordas, vicepreședinte al U.J.C.A.P. Bihor, Carol Bodea, de la Editura politică, scriitorul George Bălăiță, directorul editurii Cartea Românească, Ana Benedek, vicepreședinta a Comitetului județean de cultură și educație socialistă Bihor, Radu Constantinescu, director adjunct în Consiliul Culturii și Educației Socialiste — s-au referit în special la penetrarea cărții în mediul rural, la sporirea circulației literaturii social-politice, mai ales a operelor secretarului General al partidului, tovarășului Nicolae Ceaușescu, în rîndul oamenilor muncii de pe ogoare.

Sezoana literară ce a urmat a fost condusă de D. R. Popescu, președintele Uniunii scriitorilor. Au citit din creațiile lor Marin Sorescu, Dehel Găbor, Teodor Crișan, Varga Găbor, Viorel Horț, Traian Iancu, Kerekes Györgi, Al. Căprariu, Publicul român și maghiar, peste 300 de participanți, deosebit de entuziaști, și-a asumat în comunione cu autorii ideile lucrărilor citite. O expoziție de acuarele, grafică, lucrări în tempera, tapiserie — reunite sub genericul „Pace pe planeta pămînt” — a oferit un cadru adecvat reuniunii.

În spectacolul ce a urmat s-au distins corul Căminului cultural din Săcuieni și formația de dansuri populare a Clubului Trusului de construcții locale Oradea. Spre seară, la Școala generală, au fost lansate cărțile *Ochii de pretutindeni*, de Al. Căprariu, și *Puștul*, de Dehel Găbor, în cadrul unor discuții privind problemele literaturii române

contemporane. La standul organizat cu acest prilej, locuitorii comunei au putut să achiziționeze o scamă de cărți pentru bibliotecile personale.

MIHAI CONSTANTIN

După ce a debutat cu un dialog pe tema „Rolul cărții și al scriitorului în societatea contemporană” la Căminul cultural din Bălțați, cu participarea prof. univ. Al. Husar, a directorului Editurii „Junimea”, scriitorul Andi Andrieș, și a altor poeți ieșeni — cu acest prilej, la bibliotecă comunală a fost deschisă o expoziție de carte — această sărbătoare care este „Luna cărții la sate” a continuat cu ample manifestări în numeroase localități ale județului Iași. La Podul Iloaiei, Hlobca, Tomnești, Schitu-Duca, Voinești, Gorban, Moșna au avut loc acțiuni similare organizate cu sprijinul Bibliotecii județene „Gheorghe Asachi” și cu concursul artiștilor amatori din localitățile respective. Acțiuni complexe, ce vizează o mai largă răspândire a valorilor spirituale, o mai fecundă dezbateră a unor semnificative evenimente editoriale și, în același timp, o mai profundă considerare a locului pe care îl ocupă cartea în viața culturală a satului de azi, au avut loc și în comunele Lețcani, Cotnari, Plugari, Vlădeni, Costești, Proșcani.

NICOLAE BUSUIOC

Din activitatea bibliotecilor sindicatelor

● În vederea creării unui cadru permanent de perfecționare profesională, în fiecare județ funcționează unul sau mai multe lectorate. Sub directa îndrumare a consilierilor județeni ale sindicatelor, prin comisile pentru activitate politică și cultural-educativă de masă, în colaborare cu comitetele județene de cultură și educație socialistă care asigură, prin bibliotecile județene, asistența de specialitate, aceste lectorate, cu periodicitate lunară, iar în unele județe trimestrială, oferă posibilitatea unei perfecționări și autoperfectării în domeniul bibliotecar atît pentru bibliotecarii retribuiriți, cît și pentru cei cu indemnizație. Din păcate nu în toate județele pot participa la întîlnirile de lucru ale lectoratelor și bibliotecarii obștești. Observația este valabilă și pentru bibliotecarii care se ocupă de bibliotecile specializate din întreprinderi și instituții. Comitetele sindicatelor din întreprinderi și instituții, consiliile oamenilor muncii ar trebui, în cazurile respective, să manifeste mai multă înțelegere și să acorde sprijinul necesar.

Programele, în marea lor majoritate, dovedesc o bună orientare profesională asigurînd, prin tematica abordată, o pregătire politico-ideologică și bibliotecar-economică pe măsura cerințelor actuale.

● Grija pentru păstrarea și prelucrarea „vieții” cărților s-a concretizat în înființarea pe lângă bibliotecile sindicatelor mai mari, și în cadrul fiecărei case de cultură a sindicatelor, a cite unui cerc de legătorie. Funcționînd pe baze obștești, ele dau un ajutor concret bibliotecilor prin numărul deloc neglijabil de cărți pe care reușesc să le lege în cursul unui trimestru.

● Un fapt îmbucurător. Tot mai multe biblioteci ale sindicatelor (ne referim la cele mai puternice) își asigură completarea fondurilor de carte prin contracte ferme cu centrele de librărie și difuzare a cărții.

A. M.

„Cartea la îndemîna tuturor”

Recent, Biblioteca județeană „N. Iorga”, din Ploiești, a luat inițiativa facilitării schimbului interbibliotecar la nivelul întregului județ. În dorința unei cit mai largi răspîndiri a cărții nebeltristice în rîndurile celor interesați, orce cititor înscris la una dintre bibliotecile publice din orașele prahovene poate apela la colecțiile Bibliotecii județene, reprezentative în conținutul lor. În punctele intens circulate din localitățile urbane, vor fi expuse afișe ce dau informații detaliate asupra modalității de împrumut, serviciilor ce le oferă bibliotecă județeană, conținutului colecțiilor ce le stau la dispoziție. Sperăm că inițiativa va găsi ecoul cuvenit în rîndurile celor interesați.

Biblioteca specializată din întreprindere o „cenușareasă” prin statul ei ?

O întrebare care poate căpăta două răspunsuri total diferite. NU, în cazul întreprinderii de vagoane Arad. DA, în cazul întreprinderii de textile din aceeași localitate (UTA).

Diferența în ceea ce privește mărimea întreprinderilor, dar poate că nu numai acest factor, a determinat și o diferență substanțială în ceea ce privește mijloacele financiare afectate achizițiilor de publicații; de peste șase ori mai mari la prima unitate față de cea de-a doua, și diferențele continuă și-n ceea ce privește mărimea fondului de publicații, și-n ceea ce privește numărul de cititori. La acest capitol al activității, cauzele trebuie căutate în stilul de muncă al celor două biblioteci. Dar nu numai acolo, ci și în întransigența manifestată de către cadrele care au în răspundere și îndrumare aceste biblioteci, dublată de competență privind eficiența directă a unei bune informări a oamenilor muncii din unitatea respectivă asupra rezultatelor din producție.

În ambele cazuri, bibliotecarele nu au urmat un curs de specialitate. O situație des întîlnită în cazul lucrătorilor care activează în această rețea de biblioteci și pe care publicația noastră a mai semnalat-o. Dar în timp ce la întreprinderea de vagoane, Cornelia Truncu s-a străduit să acumuleze, pe căi „particulare” volumul de cunoștințe necesare organizării fondului de publicații și a unui catalog sistematic, la întreprinderea de textile, Ecaterina Iovănuș invocă doar greutățile. Certe de altfel, dar posibil de depășit. Poate că un schimb de experiență între inginerul Teodor Santău care are în răspundere și coordonarea activității bibliotecii specializate din întreprinderea de vagoane și confratele său de la întreprinderea de textile ar avea un efect salutar asupra creșterii importanței și eficienței bibliotecii similare în activitatea productivă.

A. M.

„Cartea, lectura, bibliotecară”

Intr-o localitate cum e municipiul de pe malul Arieșului, cu bîmileneră atestare documentară, prin care se certifică existența Potaissei daco-romane, Turda de astăzi, puternic și vechi centru industrial și muncitoresc cu importante tradiții culturale — bibliotecile, lectura au un rol important în forma-

rea omului multilateral dezvoltat, cu o conștiință înaltă. Concursul de creație poetică „Pămint al bucuriei”, concursul de desene „Creștem odată cu țara”, activitățile ce se desfășoară anual pe parcursul mai multor zile sub denumirea „Zilele cărții românești” (toate acestea ajunse la mai multe ediții) investigația sociologică realizată în 1980, foaia volantă „Biblioteca și cititorul”, sau cursul cu bibliotecarii din municipiu — organizat în cadrul universității cultural-științifice — constituie cîteva inițiative prin care colectivul nostru își propune să transforme instituția în care lucrează într-un focar de răspîndire, cu adîncă rază de penetrație, a celor mai valoroase creații spirituale, tehnice, științifice.

Circumscrișă acestor preocupări, sesiunea de comunicări și referate „Cartea, lectura, bibliotecă” a prilejuit unor colegi de la biblioteca Academiei — filiala Cluj-Napoca, de la Biblioteca universitară din același centru cultural-silvăn, de la Biblioteca Institutului politehnic clujean, de la bibliotecile județene Cluj, Hunedoara, de la biblioteca noastră, unor cadre didactice și alte categorii de intelectuali turdeni să prezinte, în fața unui auditoriu extrem de interesat, puncte de vedere privind paleografia româno-latină și cartea veche românească, istoricul bibliotecilor românești din Turda, îndrumarea lecturii cititorilor-elevi, instrumente de informare și modalități de înlocuire a unor bibliografii de specialitate. Tematică diversă, bogat conținut de idei, prezentare clară — acestea sînt cele trei atribute ale celei dintîi ediții a sesiunii noastre de comunicări și referate al cărei moment de debut a fost marcat de împlinirea a trei decenii de la înființarea Bibliotecii municipale Turda.

MIRCEA IOAN
responsabilul Bibliotecii
municipale Turda,
președinte al Comitetului
municipal de cultură
și educație socialistă

Biblioteca județeană Constanța la jubileul ei

Pe harta bibliotecilor publice din țara noastră, Biblioteca județeană Constanța constituie un adevărat punct de referință, cei 50 de ani sărbătorii în luna octombrie a anului trecut semnificînd nu doar o simplă scurgere a timpului de la înființarea primei unități de lectură publică din localitate, ci dobîndirea unei adevărate maturități profesionale. De altfel, ceea ce impresionează mai ales la această instituție nu e în primul rînd dotarea și cadrul ambiental de excepție, ci modernitatea concepției organizatorice, calitatea serviciilor, pe care am mai avut ocazia, nu de mult, să le prezentăm pe larg în paginile revistei noastre. Locul I, diploma de onoare și medalia de aur la ultima ediție a Festivalului național „Cîntarea României”, însemne de merit înmîinate cu acest prilej aniversar, ca și numeroasele diplome și medalii, „Evidențiat în munca cultural-educativă de masă” și diploma și placheta „Pontica” oferite de C.J.C.E.S. Constanța vin ca o încununare tocmai a meritelor ei de bibliotecă a zilelor noastre.

Festivitatea propriu-zisă de sărbătorire, în care s-au rostit tradiționalele saluturi, a fost înregistrată cu o sesiune

ACTUALITATEA ÎN BIBLIOTECI

de comunicări și referate științifice, concentrate în două secții — A. Bibliotecă, bibliografie, sociologia lecturii (de fapt și istoria a cărții și bibliotecii); B. Repere culturale dobrogene. Contribuțiilor de specialitate bibliologică, cu o lărgă și binevenită participare a lucrătorilor bibliotecii gazdă, li s-au alăturat, cum indică dealte și titlatura secțiilor, numeroase contribuții privind cultura Dobrogei de-a lungul timpului, privită în toată complexitatea ei, în care s-au remarcat nu doar reputații specialiști în istoria cărții și a bibliotecilor de la Sibiu, Galați, Timișoara, Oradea, Brașov etc., ci și cercetători locali din alte sfere de activitate.

De asemenea, jubileul bibliotecii constănțene a fost marcat și de o seamă de manifestări expoziționale ca: *O viață închinată prosperității națiunii române și păcii mondiale* — expoziție de cărți și periodice privind viața și opera președintelui țării, tovarășul Nicolae Ceaușescu; *Dobrogea în pas cu țara* (cărți, periodice, afișe, fotografii); *Bibliofilia la Pontul Euxin și 50 de ani în slujba cărții* (expoziție documentară privind activitatea Bibliotecii județene Constanța).

I. T.

Centenarul bibliotecii publice Brăila

Centenară, Biblioteca județeană Brăila nu are nimic din atributele senectutii (deci poate marele prestigiu de care se bucură), fiind marcată se pare de o „tinerete fără bătrânețe”. Vigoare, dinamism, deschidere către nou, entuziasm sînt dominantele instituției, imprimuate de la colectivul de bibliotecari ce o animă, sub conducerea lui Gh. Pătrașcu. Poate tocmai de aceea, vorbind despre programul manifestărilor aniversare, ce au avut loc în luna decembrie '81, te simți mai puțin tentat să faci o cronică obișnuită cu privire la participări și distincții înminate (între care Diplomă de onoare, diploma de laureat și medalia de aur pentru locul I la ediția recentă a Festivalului național „Cîntarea României”), ci mai degrabă să te referi la concepția acestui program, reflex al însuși modului de a fi al bibliotecii brăilene. Biblioteca publică, ea nu și-a trădat vocația nici în această împrejurare, manifestările programate fiind în primul rînd pentru și cu publicul brăilean. Și cînd marcăm acest fapt, ne gîndim că cele mai multe sărbătoriri de acest tip se consumă mai ales între specialiști, în cercul închis al bibliotecarilor și al celor cu preocupări și îndeletniciri adiacente. Timp de 4 zile, publicul brăilean, incitad de o lărgă și adecvată propagandă vizuală, a fost oaspetele bibliotecii la manifestările organizate la sediul sau în alte spații culturale ale orașului. Unele dintre acestea au avut o valoare simbolică. Ne gîndim la medaalionul consacrat dramaturgului Ion Al. Vasilescu-Vâlcean, autor centenar, al cărui destin a fost profund legat de Brăila, sau la întîlnirea cititorilor cu redactorii revistei, centenare și ea, „Contemporanul”.

Tot atît de încercarea de semnificație a fost și manifestarea „Omagiu scriitorului Panait Istrati”, al cărui nume biblioteca și l-a înscris pe frontispiciu tot cu acest prilej. Programul a mai cuprins: deschiderea *Salonului de carte*, Brăila 1981, în cadrul căruia a

fost lansată, în prezența autorului, cartea prof. univ. dr. doc. ing. Edmond Nicolau „Cibernetica anunță viitorul”; prezentarea volumului *XXI din Opera tovarășului Nicolae Ceaușescu*, recent apărut, vernisarea unor expoziții de interes divers: „Memoria bibliotecii” — fotografii din istoricul bibliotecii publice brăilene, „Personalități brăilene în cultura românească” și *Omagiu cărții* (expoziție filatelică, în cadrul căreia s-a lansat plicul filatelic „Centenarul bibliotecii publice” și o maximă Panait Istrati), precum și o sesiune de comunicări științifice cu tema centrală „Rolul cărții în formarea personalității umane”. Sesiunea ar merita ea însăși o prezentare aparte, datorită înaltei țînote științifice, a interesului deosebit al celor mai multe comunicări, afit a celor prezentate în prima parte, cu dominantă sociologică și participări din întreaga țară, cit și a celor din partea a doua, axată mai ales pe cercetarea bibliografică și de arhivă de interes local, la a cărei realizare au participat, cu remarcabilă acuratețe științifică, și foarte mulți intelectuali ai Brăilei. Pe tot parcursul desfășurării manifestărilor aniversare, aceștia s-au aflat dealfel alături de bibliotecă, vîndu-se iubitori ai cărții în sensul cel mai generos al expresiei.

IOANA TAUTU

Salonul medieșan al cărții

În consens cu comandamentul etapei actuale de dezvoltare — intensificarea activității politico-educative de ridicare a nivelului pregătirii profesionale, științifice și culturale a maselor largi populare, a întregului popor”, Biblioteca municipală Mediaș a inițiat, în decembrie trecut, *Salonul medieșan al cărții*, eveniment de seamă în viața spirituală a localității. La prima sa ediție, „Salonul”, de fapt un complex de manifestări culturale-educative axate pe carte, a cuprins, pe durata a două zile, teme de larg interes sau de adresabilitate mai restrînsă, cum ar fi *Literatură și filmul românesc*, *Panoramă literară medieșană*, *Literatură agrozootehnică în noua etapă* sau *Noutăți în domeniul cărții ateist-științifice*.

Manifestările realizate cu concursul unor cadre didactice atașate bibliotecii, al membrilor cîmăciului literar medieșan „Octavian Goga”, au fost organizate, cu evidentă preocupare de a face să pătrundă cartea în cercuri tot mai largi de cititori, la Cinematograful Progresul, la Liceul Industrial M.I.U., la Casa agronomului Tirnava și respectiv la Clubul tineretului Mediaș.

Reușita acestei prime manifestări de acest gen la Mediaș ne îndeamnă să urăm bibliotecii organizatoare noi și noi succese pe linia diversificării mijloacelor ei de participare activă la viața spirituală a urbei.

I. T.

Simpozionul „Lectură, informare, dezvoltarea personalității tînarului”

Comitetul municipal Iași al U.T.C., C.U.A.S.C. din Centrul Universitar Iași și Biblioteca județeană „Gh. Asachi” au organizat un simpozion pe tema mai sus anunțată. Și-au dat concursul Viorica Ciurdea, prim-secretar al Comitetului municipal Iași al U.T.C., Ilie Dodea, director al Școlii interjudețene de partid, prof. univ. dr. Vitalie Belo-

usov, prof. univ. dr. Ion Grigoraș, conf. univ. dr. Constantin Logofătu, Constantin Gilea, director al Bibliotecii județene „Georgehe Asachi”.

Dezbaterile au avut în vedere probleme privind exigențele ale activității de educație multilaterală a tineretului, funcțiile informării în formarea conștientă creative, lectura ca tip superior de informație, modalități de receptare a valorilor. Simpozionul a fost urmat de un spectacol de muzică și poezie susținut de tineri muncitori, elevi și studenți laureați ai Festivalului național „Cîntarea României”.

N. B.

O expoziție de facsimile în București

Pentru cei interesați de codicologie (știința vechilor codexuri manuscrise), dar nu numai pentru ei, în februarie și martie, anul acesta, la Muzeul de istorie a municipiului București a fost organizată o expoziție unică în felul ei. Inițiată de Ambasada Austriei la București, cu concursul Consiliului Cultural și Educației Socialiste și al instituției gazdă, expoziția a cuprins 30 de facsimile ale celor mai importante codexuri, ale căror originale se găsesc în marile biblioteci ale lumii. Facsimilele, ca și cele mai multe dintre originale (15), aparțin Bibliotecii naționale din Viena. În ordinea numerică a exponatelor, bibliotecile sau muzeele posesoare ale exponatelor sînt Biblioteca națională din Paris (2), Biblioteca Vaticanului (2), Muzeul Topkapı din Istanbul (2) și, cu un singur exemplar, bibliotecile din Oxford (Bodleyan), din Liverpool, Berlin (R.D.G.), Darmstadt, Cleveland și Mănăstirea Zwettl din Austria.

Tehnica reproducătorilor facsimilate este specială, urmînd metoda dr. Paul Struż care constă, întore alte procedee, în fotografierea în autotipie, în mărimea originalului și în integralitatea textului. Instituția tehnico-științifică executorie este Die Akademische und Verlagsanstalt (Imprimeria și editura de reproducere academică din localitatea Graz — Austria). În 30 de ani de la întemeierea ei (dr. Paul Struż a fost întemeietorul) acest organism a publicat peste 70 de asemenea ediții facsimilate, formînd colecția bine cunoscută în lumea bibliofililor „Codices selecti”.

Facsimilele reproduc opere (sau pagini din ele) din toate domeniile cunoașterii, din domeniul miniaturistici ornamentale și al scrierii pictate (colorate). Ca timp de creație, ele aparțin secolelor V, VI, IX, XII—XIV și XVII.

Medicina este reprezentată prin tratatul lui Dioscurides asupra plantelor medicinale, cu 333 de imagini și prin Chirurgia (secolul al XIV-lea, copie arabă). Un tip de lucrări mult răspîndite în evul mediu au fost aza-zisele „enciclopedii” limitate la comportarea omului în viață. Titlul lor vechi era „Speculum” (ogîndă). Exemplarul din expoziție este din anul 1324 și 1330. Poezia latină este înfățișată prin fragmente din Eneida și Georgicele lui Vergilius (copie din secolele V—VI), cu 50 de imagini-miniaturi. Un album de modele orientative pentru meștrii miniaturisti medievali este manuscrisul din secolul XIII, cu titlul german Reiner Musterbuch. Tipurile care serveau ca modele sînt scene din lumea animalelor, figuri florale, întîmplări cotidiene, litere inițiale ornate ș.a. Din produsele vestitei case editoriale de hărți și atlase geografice Blaen din Olanda, expoziția oferă un atlas care a aparținut lui Eugeniu de Savoia (1563—1736). Aria miniatură mexicană a aflăm din două exponate cu

imagini din moștenirea culturală și artistică precolumbiană. Unul dintre aceste manuscrise, datând din secolul al XIV-lea, este un sul lung de 13,5 m, din piele pictată pe ambele fețe. Imaginile policrome reprezintă scene din viața domnilor din Tilantongo. Partitura concertului pentru vioară și orchestră în Re major, opus 61, cu autograful lui Ludwig van Beethoven reprezintă una dintre piesele de rezistență.

Această scurtă expunere este departe de a arăta bogăția cuprinsă în vitrinele științifice organizate (tematic și oronologic), oglindă a civilizației umane pe durata mai multor secole. Două catafoage imprimate, unul în limba germană, altul în românește (acesta al călătorului de Cornel Talos și Florin Rotaru) dau lamuriri esențiale asupra codexurilor expuse.

prof. univ. dr. DAN SIMONESCU

Cercuri de ex libris

Județul Alba. Funcționând pe lângă Biblioteca Bathyanem, sub îndrumarea Comitetului județean de cultură și educație socialistă, Cercul județean de bibliofilie Alba și-a inclus în agenda activității participări la sesiuni și simpozioane științifice, informarea periodică a membrilor asupra progreselor realizate în domeniul producției editoriale și al bibliofiliei, participări la manifestări bibliofile și bibliologice din țară, elaborarea de referate pentru prezentarea unor rarități, colecții valoroase și colecționari.

În scopul unei mai bune valorificări a tezaurului de carte existent în diferite biblioteci și colecții din municipiul Alba-Iulia și din județ, au fost organizate, până în prezent, două consfățiri de lucru la Biblioteca Bathyanem și la Biblioteca documentară Bethlen din Aiud. O acțiune similară este programată să se desfășoare în viitor la Blaj, în cadrul Bibliotecii documentare „Timotei Cipariu”.

Comunicările prezentate au abordat o sferă largă de probleme, multe dintre ele făcând parte integrantă din preocupările de durată ale membrilor cercului, privind continuitatea și unitatea poporului oglindite în tinăriturile românești vechi sau valorile bibliofile aflate în patrimoniul cultural național din județul Alba.

Pe viitor, de măsura lărgirii sferelor de preocupări ale cercului și prin mărirea numărului de membri, odată cu elstivarea unei experiențe în muncă, activitatea noastră va dobândi noi dimensiuni.

IACOB MĂRZA

Județul Bihor. Beiușul, veche așezare românească de pe malul Crișului Negru, adaugă tradițiilor lui un cerc de ex libris. „Actul de naștere” a fost marcat printr-o expoziție cu participare interjudețeană. 32 de autori din Brașov, Sibiu, Caracal, Harghita, Petoșani, Vulcan, Covasna, Sighișoara, București, Deva, Lupeni, Tîrgu-Mureș, Oradea și 14 din Beiuș au dovedit, din nou, că acest gen mai puțin spectaculos al graficii are din ce în ce mai mulți adepți.

Animatori statornici ai vieții culturale locale, Ioan Miklos, Anton Naghiu și Vasile Tomuș sînt cei care au pus bazele acestui cerc (El sînt și autorii catalogului scos cu ocazia acestui eveniment). Așa cum menționa și Anton Naghiu, programul cercului include dezbateri și aplicații de tehnică a ex libris-ului, probleme privind istoria tiparului și a cărții în general, la noi în țară sau cu referiri la Bihor. Un domeniu vast și interesant, care va atrage, credem, un public dornic de frumos și de cunoaștere.

C. M.

Cărturarul, indiferent de natura specializării sale, privește biblioteca drept un punct de sprijin. A-i descoperi și alte merite denotă talent. O asemenea dovadă ne-a dat Ion Stoica în lucrări notabile prin accentul lor afirmativ. Valoarea constructivă a bibliotecii ne apare în considerațiile sale drept una din ipostazele indispensabile ale umanismului. Iată-l acum pe Ion Stoica poet, întregind prima ipostază cu alta la fel de revelatoare. Volumul său de debut, elegant ca formula grafică și de bună factură prin înținuța lirică, ne propune, deci, o altă viziune, completînd-o pe prima, bineînțeles și ca accent personal și ca stare de spirit.

Acolo unde studiosul și iubitorul de carte reflecta la destinul cărții în funcție de nevoia universală de informare, găsim în Casa de vînt o întoarcere spre sine deloc egoistă, în linia unui bucolism rafinat: „E semn în toate, bîntuie cuvîntul / Și drumuri dorm sub pașii moi de gînd, / Supus e vremii ca un prunc pămîntul, / Cînd vin cirliani zilei nechezînd / Și muguri noi cu ochii de uitare / Privesc mirații oceanul de lumini / Și iarba-nțiuă oară-n cîmp răsare / Din suflul neștiut de rădăcini” (Primăvara).

Versunea pe care o comunică poezii precum Dreapta (important e să mergem, drumul drept rămîne o iluzie...), Fintina (natura e plină de neștiute bucurii), Stăpîne lucruri (în fond peste toate stăpînescă iubirea) pleacă de la un resort sentimental. Să consemnăm ce este poezia: un sensibil du propensiune spre meditațional calm, ușor înflorit, cum brîza agită undele apei, de fizionomie, de comportări, de însesizabile, neînțelegeri. Poeziile din Casa de vînt îl definesc la modul complex, amplificînd intenții, selecționînd rezonanță, recitînd apoi culminele, chiar dacă autorul face economie (și bine face) de adjective „mari și de rîmă facile”.

Că exercițiul de stil Sulei de pasăre pare o demonstrație de virtuozitate însă o asemenea încercare nu are suficientă consistență. În schimb sînt exerciții promițătoare unde se elimină claritatea didactică în folosul unei fertile ambiguități. Singurele Nu mai cred va gîndi la rostul inteligenței lucide, inteligența în poezie înseamnă dungust și acel inefabil, între veghe și cîntec...

HENRI ZALIS

Biblioteca Blajului

Blajul, orașul așezat la imbrățisărea Tirnavelor, a fost cunoscut, în trecut, ca vestit focar de învățatură și educație, iar în timpul Revoluției de la 1848 devine centrul politic al românilor din Transilvania. În acest centru cultural de mare prestigiu se afla și cea mai veche, mai bogată și mai importantă bibliotecă românească transilvăneană, instituție cu faimă în lumea cărturărească.

Începutul acestei comori naționale îl face episcopul Inochentie Micu, sosit la Blaj în primăvara anului 1737, aducînd cu sine 20 de cărți rare și prețioase. La acestea se adaugă, în aceeași vreme, cărțile grecești ale pribeagului arhimandrit Leonte Mosconas, originar din insula Naxos. S-a păstrat și primul catalog al bibliotecii, din 14 iunie 1747, semnat de Petru Pavel Aron, în care sînt înregistrate cu „toatele 350 de tomuri”, mai toate latinești (Cipariu Timotei, Acte și fragmente, 1855, p. 224).

Cel dintîi bibliotecar cunoscut a fost Grigore Maior, căruia „i se incredințează și bună paza bibliotecii” (Cipariu Timotei, Op. cit., p. 223), pe lângă funcția de profesor „învățătorul limbilor și după vreme și putîntă a științelor”.

Pentru păstrarea cărților, al căror număr crește neconținut, s-au confecționat dulapuri încăpătoare și puternice, avînd geamul din sîrmă grosă împletită (un exemplar original se află și azi în Biblioteca documentară „Timotei Cipariu”). În aceste două dulapuri s-au strîns, cu vremea, cărți celebre, ediții rare, tipărite la Viena, Veneția, Paris, Frankfurt pe Main etc., opere de teologie și filozofie, după preocupările călugărilor-cărturari.

Corifeii Școlii ardelenice, acei cărturari luminați care au apărut drepturile neamului lor cu arma adevărului scos din hrisoave colbuite, preocupați de problemele de limbă și istorie națională, aduc cărți și documente privitoare la trecutul poporului român, pe care le-au folosit în operele lor filologice și istorice.

Printre cele mai valoroase manuscrise românești (320 la număr vezi: Comșa N., *Manuscrise românești din Biblioteca centrală de la Blaj*, 1944, p. 4) se află copii după *Învățăturile voievodului Neagoe Basarab*, *Letopiseșul lui Nicolae Costin*, *Istoria Țării Românești de cînd au descălecat pravoslavnicii creștini*, *Hronicul lui Dimitrie Cantemir* și altele.

Vlădicii și călugării blăjeni și-au făcut bunul obicei ca, după moarte, să dăruiască bibliotecii mănăstirești (așezată, inițial, în vechea clădire a școlilor), cărțile, actele, manuscrisele, corespondența spre păstrare. Donația cea mai de preț va fi aceea a lui Timotei Cipariu, a cărui bibliotecă (cea mai bogată, mai diferită în conținut și cea mai însemnată bibliotecă particulară din Transilvania) conținea unele dintre cele mai vechi ediții ale clasicilor greci și latini, monumente vechi românești de limbă și scriptură, manuscrise orientale — teancuri de cărți ebraice, arabe, persane, turcești, grecești etc. —, precum și opere de autori europeni în limbile germană, franceză, italiană etc. La acestea se adaugă vestitele table cerate de pe vremea romanilor, pentru care istoricul german Theodor Mommsen făcuse un drum lung pînă la Blaj ca să le vadă.

Dar această bibliotecă a avut mult de suferit în timpul Revoluției de la 1848 cînd multe cărți și manuscrise au fost furate, vindute, distruse, în absența lui Cipariu care se refugiase la Sibiu. La Blaj se mai păstrează un dulap original, aparținînd lui Cipariu, cu frumoase în crustări în lemn, conținînd cărți cu autograful marelui om.

Al doilea mare bibliofil blăjan a fost discipolul și prietenul lui Cipariu, canonicul Ion Micu Moldovan (Moldovănuț) membru al Academiei Române și președinte al „Astriei”.

Cel care s-a gândit primul la un adăpost corespunzător pentru aceste comori valoroase a fost canonicul și istoricul Augustin Buncea, care, în testamentul său, propunea „ridicarea unei case în care să fie adunate toate bibliotecile Blajului”. Dorința sa a fost realizată în 1912, prin construirea unei case impozante, cu etaj, în piața orașului, unde se vor depozita cărțile, actele, manuscrisele, corespondența, periodicele etc. care vor forma Biblioteca centrală a Blajului. Cel dintîi bibliotecar a fost istoricul Zenovie Păclișanu care a început organizarea și catalogarea tuturor cărților. Lui i-au urmat, la conducerea bibliotecii, profesorii Alexandru Lupeanu-Melin, Ștefan Manciulea și Nicolae Comșa,

Biblioteca centrală s-a îmbogățit, pe parcurs, cu alte colecții particulare de prestigiu, la care s-a adăugat corespondența lui Timotei Cipariu, Simion Bărnuțiu, George Barițiu, Axente Sever, Ion Micu Moldovan, Baron Urs de Marginea și a altor cărturari. Tezaur al culturii naționale, ea a constituit un loc de studiu, de cercetare și creație atît pentru cărturarii blăjeni, cit și pentru străinii care o vizitau.

Printr-o Hotărîre a Consiliului de Miniștri din anul 1949, colecțiile Bibliotecii centrale din Blaj au fost trecute în patrimoniul Bibliotecii Filialei Cluj a Academiei Române. La Blaj, a fost întemeiată, în 1973, Biblioteca documentară „Timotei Cipariu” care cuprinde cărți din fondul bazilitan, ciparian, Ion Micu Moldovan, Augustin Buncea, Al. Sterca Suluțiu, I. Vancea, Al. Lupeanu, manuale școlare, periodice, precum și cărți tipărite în teascurile tiparîniței blăjene, începînd cu prima carte păstrată din anul 1753. Această bibliotecă transmite generației tinere de azi și generațiile viitoare memoria faptelor de trudă și de luptă ale strămoșilor țînăntasi pentru luminarea și progresul poporului român.

Inițiată de profesorul și compozitorul Timotei Popovici în anii petrecuți la Brașov (1896—1899), biblioteca muzicală a Gimnaziului românesc „Andrei Șaguna” a însemnat la acea vreme o lăudabilă realizare. În „Anuarul” respectivului gimnaziu, evenimentul este consemnat în cîteva cuvinte: „În fine, adăugăm, că s-a făcut începutul unei colecții pentru cor și orchestră” (Brașov, 1898—1899, p. 120).

Urînd ca profesor titular al catedrei de muzică de la acest gimnaziu, începînd cu anul școlar 1899/1900, Gheorghe Dima preia activitatea acestei bibliotecii, arătînd un viu interes pentru constituirea unui bogat fond de note muzicale, în special pentru creația românească.

Angajîndu-se într-o asemenea lucrare, profesorul, compozitorul și dirijorul Gheorghe Dima a adunat

în această originală bibliotecă multe dintre piesele corale tipărite sau aflate în manuscris la diferiți compozitori prieteni. Fiecare piesă corală este însoțită de 20—25 de „ștîme” pentru fiecare voce componentă a corului școlar condus de renumitul muzician.

Pasiunea lui Gheorghe Dima pentru o astfel de bibliotecă a fost în strînsă legătură cu circulația creației muzicale românești. Din 45 de piese corale înregistrate de compozitor în anul școlar 1905/1906, 34 dintre ele aparțineau compozitorilor Ciprian Porumbescu, D. G. Kiriac, Augustin Bena, Tudor Flondor, Basile Anastasescu, Ștefan Nosievici, Nicolae Popovici, Theodor Georgescu. Cele mai multe lucrări însă din totalul fondului de partituri îi aparțineau lui Gheorghe Dima.

Numărul cel mai mare de asemenea lucrări înregistrate de respectiva bibliotecă ne este precizat la finele anului școlar 1922/1923 (după această dată nu mai avem cunoștință despre funcționarea bibliotecii) cînd se menționează că „Biblioteca muzicală constă din 140 de piese”.

Ținînd seama de timpul necesar pentru organizarea unei asemenea bibliotecii, directorul gimnaziului de pe atunci, cărturarul Virgil Onitiu, îi recunoaște, între alte activități extraprofesionale îndeplinite de Gheorghe Dima¹, și pe aceea de „custode al bibliotecii muzicale”.

Realizată într-un context asemănător înființării bibliotecii muzicale a Reuniunii de gimnastică și cîntări², a Corului bisericii „Sf. Nicolae” din Scheii Brașovului, biblioteca muzicală a Gimnaziului românesc „Andrei Șaguna” cîtorită de profesorii, dirijorii și compozitorii noștri înaintași a îndeplinit timp de mulți ani nu numai un scop didactic, dar și unul de intensă răspîndire a cîntecelor patriotice și populare românești în cadrul a zeci de reuniuni corale cu activitate din Transilvania, dar și din Muntenia, Banat, Moldova, acolo unde D. G. Kiriac, Ion Vidu, urmașii lui Gavriil Musicescu și mulți alții trudeau pentru înflorirea vieții muzicale românești.

CONSTANTIN CATRINA

NOTE :

1. Catrina, Constantin. *George Dima, cîntorul bibliotecilor muzicale românești din Brașov*. În: SCIA, București, Tom. 23, 1976, p. 162—167.

2. Catrina, Constantin. *Contribuții la cunoașterea bibliotecii muzicale a Reuniunii de gimnastică și cîntări din Brașov*. În: Cumidava, vol. IV, Brașov, Muzeul județean Brașov, 1970, p. 485—493.

Dar colecția dv. arată și alte pasiuni decât cea a cărții...

Colecții și colecționari

CZU 090.1(079.3)

Cu Cari Engber despre valorile bibliofile din colecția sa

Cunoscutul colecționar sibian, un mare iubitor de cărți și de oameni, ne-a oferit plăcerea unei scurte discuții. Subiectul? Cel enunțat în titlu.

„Bibliofilia, în țara noastră, are o veche tradiție. Mai mult decât o pasiune de colecționar, ea este un fenomen cultural deosebit de important. Cartea a fost, este și va rămâne — prin conținutul valoros și prin aspectul grafic — cel mai nobil obiect de colecție. Biblioteca personală este oglinda posesorului ei. Dar nu fiecare posesor de carte este și un bibliofil. Și pentru că vorbim de bibliofili, amintesc că unul dintre cei mai mari bibliofili din Europa a fost Matei Corvin, regele Ungariei 1458—1490), al doilea fiu al lui Iancu de Hunedoara. Din păcate, biblioteca sa — una dintre cele mai valoroase în epocă — după lupta de la Mohacs, 29 august 1526, a fost împrăștiată și, în bună parte, distrusă. „Corvinele“ (cărțile provenite din biblioteca corviniană) se numără printre cele mai rare și mai apreciate piese bibliofile”.

Dar bibliofiliul Carl Engber cum a reușit să alcătuiască o colecție atât de valoroasă și de mare?

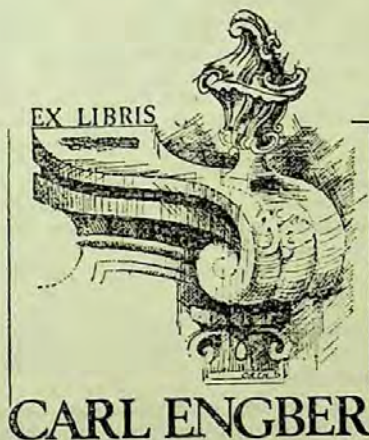
„Aș putea răspunde simplu: colecționând. Dar actuala bibliotecă își trage seva din pasiunea și competența în domeniu ale tatălui meu. Librar, prin preocupări, el mi-a lăsat o moștenire de 2000 de volume la care, între anii 1932 și 1981, am adăugat încă 5000. Biblioteca mea cuprinde cărți de istorie, geografie, economie, agricultură, artă plastică, teatru, muzică, biografii, științe naturale, beletristică, calendare și alte periodice. Cărțile transilvane — marea mea pasiune — alcătuiesc o colecție specială însemnată cu un „ex libris transilvanic”. Nu dețin incunabile pentru că, practic, nu se găsesc, iar documente nu colecționez. După părerea mea, locul lor este în arhive”.

„Colecționând cărți se formează, aproape automat, și alte colecții, pe care le-am putea numi „anexe“ (fără a atribui acestei noțiuni un înțeles de mai mică importanță). Astfel s-au format colecțiile de ex libris, de hărți geografice și de grafică (gravuri, litografii, desene). Mai am o colecție de ceramică populară, de obiecte din cositor și din sticlă. Pasiunea de colecționar nu a apărut, așa cum am spus mai înainte, pe un loc gol. Era în „spiritul familiei”. Dar ea a fost cultivată de doi oameni de excepție ai vieții culturale sibiene: Emil Sigerus (1854—1947), părintele colecționarilor de pe aceste meleaguri, și Julius Bielz (1884—1958), istoric de artă și eminent om de cultură”.

Cu ce se ocupă acum colecționarul Carl Engber? Conclășenii dv. vă prezintă un om foarte activ, mereu prezent în viața culturală a orașului.

„Cu ceea ce îi stă bine unui colecționar. În primul rând, cu valorificarea bibliografică a bibliotecii. Și, bine înțeles, cu prezentarea, ori de câte ori se ivește prilejul, a valorilor existente în colecția mea. Doresc să trezesc, mai ales în rândul tinerilor, al copiilor — neuitând că, la rândul meu, mi s-au cultivat asemenea preocupări copil fiind — respectul față de carte. Față de acest bun inestimabil al omenirii pe care trebuie să-l cercetăm să-l ferim de distrugere”.

Consemnare de
ANNE-MARIE MIHIȚ

LUCRĂRI DE SPECIALITATE

Biblioteca județeană Constanța și Biblioteca Institutului de învățământ superior Constanța. CATALOGUL PERIODICELOR STRAINE LA CARE SÎNT ABONATE PRINCIPALELE BIBLIOTECI DIN MUNICIPIUL CONSTANȚA PE ANUL 1981, Constanța, 1981. 104 p.

Instrument de lucru cu dublă funcționalitate, servind ca bază pentru așezarea pe criterii științifice a procesului de completare a acest tip de publicații, într-o viziune coordonată, ce are în vedere evaluarea justă a potențialului informațional existent în teritoriu, dar mai ales făcând accesul mai cert și mai rapid al publicului angajat în diferite cimpuri de activitate la publicațiile dorite, necesare informării curente, perfecționării profesionale, formării școlare și universitare sau pur și simplu largirii orizontului de cunoaștere în general.

Vizind dealtfel tocmă extinderea capacității sale de a răspunde cit mai complet și mai divers unor asemenea nevoi de informare prin presă, față de ediția precedentă (1979), noul catalog constanțean și-a îmbogățit informația de la 438 de titluri la 696 și de la 11 biblioteci considerate la 26, ca și aria de cuprindere, incluzând și unele domenii neavute în vedere până acum (știință și cunoștințe în general; știință și artă militară; creșterea plantelor; sticlă, ceramică, email, pietre artificiale; industria materialelor macromoleculare.)

„Din cercetarea conținutului se constată de asemenea că față de cuprinsul anunțat prin titlu, conținutul real al acestui catalog colectiv este cu mult mai bogat, cuprinzând nu doar bibliotecile din municipiul Constanța, ci și cele mai reprezentative din teritoriul județului.

Pentru ca publicațiile să fie ușor depistate în funcție de profilul lor, organizarea informațiilor bibliografice a fost făcută conform schemei clasificării zecimale, iar în cadrul diviziunilor alfabete. De asemenea, pentru a oferi și posibilitatea de a regăsi după titlu o publicație sau alta, catalogul a fost întregit cu un index alfabetic. Serviciile de informare oferite prin ghid sînt complete, pe lista bibliotecilor incluse în catalog fiind consemnate (cu cîteva excepții) și adresele și numerele de telefon ale unităților respective.

Virtuțile unui asemenea catalog nemai trebuind subliniate, ne permitem o unică observație cu privire la încadrarea unor titluri sub un indice CZU sau altu. Astfel, este greșită încadrarea la 07 Presă, Ziaristică a unor publicații ca Le Figaro, Foia Noastră — Organ al Uniunii Democrate a românilor din Ungaria, L'Humanité Dimanche ș.a., clasificarea celorlalte titluri făcîndu-se după conținut și nu după formă. (Dealtfel, prin natura lor toate titlurile din catalog se inseriu în categoria Presă!) La această rubrică ar fi putut fi incluse, dacă ar fi existat, publicații de tipul revistei „Presă noastră”.

De asemenea, deși în „Cuvîntul înainte” se anunța că toate modificările de titluri au fost operate, descrierile complete făcîndu-se la noul titlu, cel vechi fiind menținut doar în indexul alfabetic cu cuvintele trimitere, mai există unele scăpări. Astfel, sînt consemnate în paralel *Revue de l'Unesco pour la science de l'information, la bibliothéonomie et l'archivistique* (poziția 3) și *Bulletin de l'Unesco à l'intention des bibliothèques*, (la poziția 33), deși este vorba de una și aceeași publicație care de la nr. 2/1979 și-a modificat titlul și profilul. Dar acestea sînt aspecte de detaliu, care nu diminuează meritele lucrării pe care cu multă aplicăție a realizat-o Ana Bumbac, în cadrul serviciului bibliografic al bibliotecii județene.

Prima apariție a *Bibliografiei Brăilei* — bibliografie curentă, de înregistrare — coincide cu aniversarea centenarului bibliotecii editoare, fiind una din modalitățile prin care colectivul de bibliotecari a înțeles să-și omagieze instituția și implicit publicul cititor, cărui i-a oferit un nou instrument de informare, de o inegalabilă valoare.

Temeinic gândită și riguros realizată (autori: Rodica Drăghici și Emilia Saghi), pe baza unei ample investigații (76 de publicații periodice centrale și locale consultate, precum și producția editorială curentă, pliante etc.), *Bibliografia Brăilei* tinde să înregistreze exhaustiv materialele de diferite tipuri tradiționale, în totalitate sau doar parțial, probleme și aspecte ale vieții județului Brăila, materiale cu o cuprindere mai largă dar conținând și referiri la Brăila, lucrări editate pe plan local, scrieri ale unor autori brăileni sau de origine brăileană sau care au drept cadru această zonă a țării.

Vastul material rezultat din minuțioasa cercetare — 1525 de informații bibliografice — este organizat conform schemei clasificării zecimale, ceea ce permite o informare rapidă, în orice sferă de interes. Se remarcă acuratețea redactării notițelor bibliografice, lărgirea sau precizarea informațiilor prin adnotări succinte, la obiect, atunci când titlurile nu sînt concludente prin ele însele. Un amănunțit index alfabetic, cuprinzînd nume de persoane, localități, întreprinderi, instituții, organizații, forumuri cu trimiteri la poziția din corpurile bibliografice, facilitează regăsirea informațiilor și din alte puncte de vedere decît cel tematic. De asemenea, sînt grupate, la finele indexului, indicativele de poziție ale cărților și broșurilor, ca și ale pliantelor.

LILIANA OBROCEA

*

INFORMAREA DOCUMENTARĂ ÎN TEORIE ȘI PRACTICĂ.

Printre publicațiile INID interesînd specialiștii în informare și documentare și în disciplinele conexe, deci și bibliotecarii, se înscrie și „mapa” pe care o prezentăm, de fapt o culegere neperiodică de lucrări originale și informații din țară, precum și articole prelucrate și informații extrase din literatura străină referitoare la organizarea activității de informare și documentare; terminologie, clasificări; tezaure; utilaje și echipamente specifice; mecanizare și automatizare, rețele și sisteme; îndrumare metodologică și probleme de învățămînt; servicii; diverse informații din țară; manifestări științifice naționale și internaționale; apariții editoriale recente și noi forme de materiale documentare; standardizare; evoluția politicii de informare și documentare ș.a. Materialele sînt grupate, în funcție de natura lor, în 4 fascicule, a căror paginatie, pe parcursul fiecărui an, se numerotează în continuare: Fascicula 1 — Studii și comunicări în informare și documentare. Contribuții românești; Fascicula 2 — Prelucrări de articole și extrase din literatura străină, pe profil; Fascicula 3 — Semnalări

bibliografice și Fascicula 4 — Cum ne documentăm — manuale, materiale didactice, instrumente de lucru, inclusiv publicarea (în continuare) a C.Z.U., cu cuvenitele aduceri la zi.

În ansamblul ei, mapa reflectă eforturile comune ale unor specialiști din rețeaua națională a unităților de informare și documentare, din marile biblioteci, ca și din rețeaua națională de arhive fiind implicit o oglindă a nivelului cercetării și a problematicei din cadrul acestor zone de activitate interferente din țara noastră.

*

BIBLIOTECA JUDEȚEANĂ DIMBOVIȚA. Caiet metodic. Tîrgoviște, 1981, 62 p. mîltig.

Ultimul Caiet metodic al Bibliotecii județene Dimbovița care ne-a parvenit și care, în absența oricărui indicativ de periodicitate în afara anului, nu știm exact dacă e cu adevărat ultimul și ca apariție, păstrează, după opinia noastră, ca principală virtute faptul că e de fapt un buletin al tuturor bibliotecarilor din județ, abordînd și teme specifice altor rețele, realizate cu colaborarea lucrătorilor acestora.

Metodologia devine astfel nuanțată după tipul de bibliotecă, iar ca nu e transmisă de la catedră ci prin intermediul mîdelor, al experiențelor validate de practică.

Sumărul, bogat și divers, are următoarea structură: în deschidere, un material de direcție — „Cerințe actuale și de perspectivă ale organizării și îndrumării unitare a activității bibliotecare”; *Tribuna experienței* — contribuții de la Fucioasa (completarea și valorificarea colecțiilor) și Moreni (propaganda cărții științifice); *Primi plan: bibliotecile sindicale* — cu contribuții diverse ca tematică de la Combinatul de Împletire Fieni; Schema de extracție Tîrgoviște, Clubul Flacăra 2 Moreni, Întreprinderea de Trîngire Găești și Casa de cultură a sindicatelor Tîrgoviște; *Consultanță de biblioteconomie* (neinspirată, după părerea noastră, preluarea unui material apărut în buletinul nostru, cu circulație oricum în toate bibliotecile); [Cronică] *Festivalul de literatură „Moștenirea Văcăreștilor”; Cenaclul bibliotecilor* (rubrica fără motivație directă într-un buletin metodic de biblioteconomie, care ar fi fost poate plină de interes dacă ar fi dezvăluit potențialul creativ divers al lucrătorilor din biblioteci, dar nu al corpului lor de colaboratori); un *montaj* literar-muzical, pe tema azătoare a păcii (marcat însă de aceeași nespecificitate bibliotecară ca multe alte texte similare care nu trimit către carte) și un binevenit, deși selectiv, *Calendar* (anticipativ) al aniversărilor pe anul 1982.

*

Biblioteca „V. A. Urechia” — Galați. CAIET METODIC. Fasciculele I—IV. Galați, 1981.

O privire de ansamblu asupra celor patru caiete metodice editate de Biblioteca județeană Galați permite atît de-

TECTAREA concepției ce stă la baza realizării acestora, cît și aprecierea nivelului calitativ al materialelor inserate. Caietele se vor — și reușesc pe deplin să fie — *îndrumare profesională* (conținînd repere de orientare a activității: „Sarcini ce revin bibliotecilor comunale în anul 1981, primul an al noului cincinal”, „Luna cărții la sate”, „Activitatea bibliotecilor comunale în perioada de vară”, „Biblioteca comună — bază de informare și documentare pentru toate domeniile activității economico-sociale din comună”), *instrumente de informare bibliografică* (conținînd recomandări bibliografice de interes general sau cu o anume adresabilitate specifică, realizate sub formă de liste de recomandare, bibliografii adnotate, „Lucrări noi de ateism-științifice”, prezentări bibliografice, recenzii: Colecții de popularizare științifică și tehnică”, „Pagini de glorie. 60 de ani de la crearea P.C.R.”, „Lucrări de istorie a mișcării muncitorești”, „23 August 1944 în literatura română”, „Lucrări necesare specialiștilor și lucrătorilor din agricultură”), *ghiduri metodologice profesionale* („Colaborarea bibliotecii comunale cu universitatea cultural-științifică”, „Probleme ale perfecționării profesionale a bibliotecarilor comunali”, „Operațiuni de predare-primire a gestiunii bibliotecii comunale”) și *ajutoare directe în activitatea de propagandă a cărții* (montaj de versuri „Glorie partidului”, „Romanul politice române” — prezentări de cărți; „România în conștiința lumii — promotoare a păcii și destinderii” — bibliografie pentru expoziție de carte).

Notăm, în legătură cu nivelul calitativ al caietelor metodice, precizia informațiilor, claritatea și concizia, profesionalitatea materialelor de îndrumare, rigurozitatea descrierilor bibliografice, caracterul elevat al analizelor literare, întocmite cu adîncă cunoaștere a metodei criticii literare.

Un cuvînt de stimă pentru autorii caietelor metodice rămăși, cu modestie, anonimi.

I. T.

Notă:

Ne-au mai sosit la redacție, urmînd a fi prezentate în numărul viitor:

Biblioteca Centrală Universitară Cluj-Napoca. *Biblioteca și învățămîntul*. Vol. V, 1981.

Biblioteca județeană Brăila. *Biblioteca nr. 1/1982 și Colecția de discursuri*. Catalog tematic.

Biblioteca municipală „Mihail Sadoveanu”, *Bibliografia municipiului București*, Vol. 1, 1980 și *Caiet bibliografic*.

C.E.S. Centru special de perfecționare a cadrelor. *Aplicarea indexării coordonate în domeniul social-politic*.

C.C. al U.T.C. și I.N.I.D. *Cum ne documentăm*.

Bibliotecile publice din Olanda

Experiența olandezilor în organizarea și activitatea serviciilor de lectură publică este una dintre cele mai interesante în această parte a Europei. Primele biblioteci publice datează aici de la sfârșitul secolului trecut și au luat ființă prin transformarea și dezvoltarea „cabinetelor de lectură” și a „bibliotecilor populare”, în plină înflorire în secolul al XIX-lea, creații ale inițiativelor particulare, ale burgheziei și bisericii. Odată cu preluarea acestora de către organele administrației de stat și subvenționarea lor din fondurile publice, își largesc accesul la nivelul întregii populații, constituindu-se într-un sistem din ce în ce mai consolidat în perioada dintre cele două războaie mondiale.

Astăzi, aceste instituții funcționează în baza Legii asupra bibliotecilor publice, emisă în 1975, care, după sublinierea cunoscutelor trăsături definitorii — accesul general și enciclopedismul tematic al colecțiilor —, stipulează o serie de atribuții ale bibliotecilor publice în plan informațional, educativ și recreativ, în permanentă conectare cu transformările care au loc în societate, cu schimbările din procesul de învățământ, cu cerințele educației permanente. Legea prevede largirea rețelei printr-un soi de plan național trienal, a cărui elaborare începe la nivelul comunelor, unde se analizează nevoile colectivității, dar se cîntăresc și posibilitățile materiale ale administrației, continuă apoi la eșalonul provinciilor, cu care prilej se reanalizează propunerile locale, pentru ca planul provincial să fie inclus în cel național. O astfel de procedură poate fi mai bine înțeleasă cunoscând că, în Olanda, administrația locală (comunele) sau regională (provinciile) suportă pînă la 80% din cheltuielile bibliotecilor pentru achiziții de cărți, întreținerea localurilor, construcții noi etc., de la bugetul național asigurându-se salariul bibliotecarilor și cele 20% pentru întregirea participării locale. În același timp, tot prin efectul legii, nu se poate înființa și nici chiar menține o bibliotecă în orice condiții: sînt prevăzute norme minime obligatorii referitoare la volumul colecțiilor, spațiile de conservare și de relații cu cititorii, efectivul personalului, timpul de servire.

Se pare însă, că entuziasmul stîrnit în urmă cu șase ani, la apariția legii, referitor la atingerea normelor optime și la înființarea de noi biblioteci, s-a transformat în decepție: un funcționar al Consiliului culturii pentru provincia Limburg și cîțiva bibliotecari cu care am avut o discuție mai lungă, nu mi-au ascuns faptul că, din pricina penuriei în creștere permanentă a fondurilor publice, multe prevederi ale planului de dezvoltare au rămas deziderate de viitor.

Structura rețelei bibliotecilor publice este însă bine precizată: în localitățile cu peste 30.000 de locuitori, funcționează o bibliotecă autonomă care, în marile centre urbane, dispune de un număr variabil de filiale. Aceste biblioteci au o organizare independentă și depind în exclusivitate de autoritatea comunală (primărie). În comunele care cuprind între 5000 și 30.000 de locuitori, funcționează de asemenea biblioteci distincte, cu o conducere proprie, dar de cele mai multe ori, plasate sub tutela bibliotecilor centrale ale provinciilor, care le acordă ajutor în administrarea gestiunii financiare, completarea și organizarea colecțiilor, activitatea informativ-bibliografică, pregătirea cadrelor etc.

În localitățile care au sub 5000 de locuitori, nu există biblioteci independente, organizarea serviciilor de lectură publică în aceste comune revenind bibliotecilor centrale ale provinciilor. Acestea organizează aici puncte de împrumut pe lângă școli sau primării, ținerea bibliobuze, împrumut cărți prin poștă etc.

După cum se vede, bibliotecile centrale ale provinciilor, organizate separat de bibliotecile municipale din aceeași localitate, au un rol deosebit, constituind verigi de bază în sistemul serviciilor de lectură din localități mai mici, al bibliotecilor școlare, al unor unități specializate pentru bătrîni, handicapați etc. Pentru a completa imaginea de ansamblu a rețelei, trebuie menționate, de asemenea, bibliotecile navigatorilor, organizate într-un subsistem bine profilat de puternica Fundație a marinarilor maritimi, de coastă și fluviali, categorie profesională cu o mare pondere în economia olandeză.

Ceea ce mi-a atras atenția în mod deosebit au fost însă mediaticile și artotecile, a căror dezvoltare a cunoscut în Țara de Jos un stadiu neatins încă pe alte meleaguri.

Mediaticile, ca instituții autonome, s-au desprins din formele de extindere și diversificare a activității bibliotecilor moderne, determinate de natura și specificul docu-

mentelor folosite, altele decît tipăriturile. Ele au apărut ca urmare a spectaculoasei dezvoltări a producției de discuri, benzi magnetice, diapozitive, diafilme, video-casete și a impactului deosebit de favorabil, și de multă vreme constant, asupra publicului larg și îndeosebi a populației tinere. Mediaticile ar putea fi definite, eludind improprietea etimologică a termenului, ca „biblioteci” specializate pentru documentele moderne, audio-vizuale.

Din punct de vedere organizatoric am întîlnit aici două categorii de mediaticile: unele, de sine stătătoare, autonome, precum cea din Roermond, mediatică centrală a provinciei Limburg, cu funcții metodice pentru unitățile din regiunea respectivă, altele, ca secții distincte în cadrul bibliotecilor publice. Cum nici unele, nici altele nu exclud cartea — alături de celelalte „media” — în acțiunea lor cu publicul beneficiar se apreciază că cea de a doua formulă organizatorică este mai convenabilă. Ca organizare internă a colecțiilor, a cataloagelor, a activității cu publicul, similitudinea cu bibliotecile este și mai evidentă: se consultă, se vizionează, se audiază, ca acțiuni separate dar deseori și simultane, individual dar și colectiv, în săli special amenajate și mai ales dotate cu echipament specific, se împrumută pentru uz la domiciliu. Mai mult decît bibliotecile, mediaticile inițiază frecvent manifestări extramuros, în special în școli. La o astfel de manifestare, cu o clasă de elevi, adolescenți, vizînd influențarea orientării lor profesionale, am asistat la proiecția unui diafilm de 10', a unui set de diapozitive, am audiat un disc și am ascultat cîteva lecturi, recitări și recomandări bibliografice, o bandă cu imprimarea unui dialog cu un fermier. Toate acestea pledau pentru munca în agricultură, în zootehnie, arătînd problemele cu care se confruntă aceste sectoare economice, satisfacțiile pe care le pot oferi, neajunsurile, dar și frumusețile vieții de fermier. Și, dacă și textele, pe care nu le-am înțeles, au fost la înălțimea imaginii și sunetului, întregul demers al mediaticii mi s-a părut foarte convingător.

O categorie distinctă de mediaticile, artotecile, sînt organizate în cadrul muzeelor și își circumscriu preocupările la domeniile artelor. Colecțiile lor sînt profilate dominant pe documente vizuale: diafilme, microfilme, diapozitive, reproduceri etc., dispunînd însă și de lucrări originale, în special ale creatorilor contemporani, unele dintre ele achiziționate definitiv de muzee, altele încă în proprietatea autorilor lor.

Artotecile acționează pentru documentarea vizitatorilor galeriilor, îi învață ce să vadă sau ce-au văzut, dar au și un serviciu de împrumut la domiciliu pentru lucrări originale de pictură, gravură, desen etc. Le împrumută pentru 6 luni îndeosebi tinerele familii, care își amenajează locuințele, contra unei taxe modice. Destul de des, cei ce împrumută astfel de piese le rețin pentru todeauna, achiziționându-le în rate lunare.

Confruntându-se cu probleme educaționale grave, îndeosebi cu efectele nocive ale unei subculturi comerciale, care circulă sub formă de tipărituri, filme, diapozitive, discuri etc și care dispune de puncte de diseminare (librării, chioșcuri, cinematografe, baruri etc.), pe care le întâlnești la tot pasul, propagând pornografia, violența, drogul, inștiințele primare, bibliotecile, mediaticele surprind prin volumul activității, prin diversificarea formelor și mijloacelor de propagandă a cărții, prin rolul lor activ în promovarea gustului elevat pentru creația literară și artistică, pentru formarea deprinderilor de informare documentară în știință și tehnică.

Disponind de peste 27 de milioane de cărți, periodice, discuri etc., bibliotecile publice realizează anual în jur de 150 de milioane de împrumuturi. După datele statistice, indicele de lectură în anul 1980 a fost de 38, cel de circulație de 5, iar atragerea populației la frecventarea serviciilor de lectură publică s-a ridicat la 26 de procente. Aceste date exprimă, după opinia mea, profesionalismul înalt al lucrătorilor din bibliotecile olandeze, care se formează în cinci școli de nivel superior, la Haga, Amsterdam, Groningue, Deventer și Sittard, prin cursuri la zi sau fără frecvență, împreună cu documentariștii și arhiviștii. Este o formă de învățământ structurat pe două etape, de cite doi ani, ultima destinată specializării și perfecționării. Cei care se opresc la prima etapă ocupă funcții de subbibliotecari. Conștiința profesiei, a utilității ei sociale, perfecționarea continuă sînt susținute de organisme locale sau naționale între care Asociația bibliotecarilor, Federația neerlandeză a bibliotecilor, centrelor de informare și documentare ocupă un loc de frunte. Nu întîmplător secretariatul F.I.A.B. își are sediul la Haga.

A. LUPU

CONTENTS

Ion Stoica : <i>Libraires — sites of the planetary conscience</i>	2
PUBLIC LIBRARY AND ITS CONTRIBUTION TO THE SOCIAL-ECONOMIC PROGRESS	
<i>The level of public readings services us educative — informational present — dag requirements</i>	3-7
Gh. Anghel : <i>County libraires — important links of the information and documentation activity</i>	7-10
Ana Bumbac : <i>The information and technical documentation studying room — a new reality of the librarian univers</i>	10-11
Ion Holhoș : <i>County stoke-house printing matters</i>	11-12
N. Oprea : <i>Conception and method in the completing process in the Galați county</i>	12-13
Maria Fülöp : <i>Technical book circulation in Mureș county library</i>	13-14
WHAT'S NEW IN LIBRAIRES Professional dialogue. For a new quality in the cultural-educative activity of the library. Modernization. Rationalization. New tehnjes. Improvement. Recycling. Readership formation. Scientific research chronicle. Anniversaries. Agenda	15-27
HISTORY OF BOOKS LIBRARIES	
T. Seiceanu : <i>Blaj library; C. Catrina : A musical staves library; With Carl Engber about bibliophile values in his collection</i>	27-29
PROFESSIONAL WORKS	29-30
BIBLIOLOGICAL MERIDIAN	
A. Lupu : <i>Holland public librairie</i>	31-32
SOMMAIRE	
Ion Stoica : <i>Les bibliothèques — sieges de la conscience planétaire</i>	2
LA BIBLIOTHEQUE PUBLIQUE ET SON APPOINT AU DEVELOPPEMENT SOCIAL-ECONOMIQUE	
<i>Le niveau des services de lecture publique face à face avec les exigences éducatives et informationnelles actuelles</i>	3-7
Gh. Anghel : <i>Les bibliothèques districtuelles-annaux importantes de l'activité d'information et de documentation</i>	7-10
Ana Bumbac : <i>Le cabinet d'information et de documentation technique — une réalité inédite de l'univers bibliothécaire</i>	10-11
Ion Holhoș : <i>Le dépôt districtuel de publications</i>	11-12
Nedelcu Oprea : <i>Conception et méthode dans le processus de developpement des collections dans le district Galați</i>	12-13
Maria Fülöp : <i>La diffusion du livre technique à la Bibliothèque districtuelle Mureș</i>	13-14

L'ACTUALITÉ DES BIBLIOTHÈQUES

Dialogue professionnel ; Pour une nouvelle qualité de l'activité culturelle-éducative de a bibliothèque; Modernisation, Rationalisation ; Nouvelles techniques; Perfectionnement, Recyclage; La formation des usagers; Chroniques de la recherche scientifique; Anniversaires ; Agenda	15-27
HISTOIRE DU LIVRE ET DES BIBLIOTHÈQUES	
Teodor Seiceanu : <i>La bibliothèque de Blaj; Constantin Catrina : Une bibliothèque de portées musicale; Avec Carl Engber sur les valeurs bibliophiles de sa collection</i>	27-29
OUVRAGES DE BIBLIOLOGIE (Analyses)	29-30
MERIDIEN BIBLIOLOGIQUE	
A. Lupu : <i>Les bibliothèques publiques d'Hollande</i>	31-32

СОДЕРЖАНИЕ

Ион Стойка : <i>Библиотеки — очаги постижения вселенной</i>	2
ПУБЛИЧНАЯ БИБЛИОТЕКА И ЕЕ ВКЛАД В СОЦИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКИЙ ПРОГРЕСС. Уровень услуг в публичном чтении по сравнению с актуальными воспитательно-информационными требованиями	3-7
Г. Ангел : <i>Уездные библиотеки — важные звенья информационно-документальной деятельности</i>	7-10
Ана Бумбак : <i>Кабинет технической информации и документации — новая реальность библиотечной сферы</i>	10-11
Ион Холгош : <i>Уездный депозитарий печатных изданий</i>	11-12
Неделку Опря : <i>Концепция и метод в процессе укрупнения коллекций в уезде Галац</i>	12-13
Мария Фюлоп : <i>Циркуляция технической книги в Уездной библиотеке уезда Муреш</i>	13-14
АКТУАЛЬНОСТЬ В БИБЛОТЕКАХ Профессиональный диалог; За новое качество в культурно-воспитательной деятельности библиотек; Модернизация. Рационализация. Новые техники; Совершенствование. Переподготовка; Формирование читателя; Хроника научного исследования; Годовщины; Записная книжка	15-27
ИСТОРИЯ КНИГИ И БИБЛИОТЕК Теодор Сейчану : <i>Библиотека Блажа; Константин Катрина : Библиотека музыкальных нот; С Карлом Энгбером о библиофильских шедеврах его коллекции</i>	27-29
РАБОТЫ ПО СПЕЦИАЛЬНОСТИ БИБЛИОТЕЧНЫЙ МЕРИДИАН Ал. Лупу : <i>Публичные библиотеки Голландии</i>	29-30